

**ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ YERLEŞKESİNİN
DIŞ MEKAN FİZİKİ DOKUSUNUN ÖĞRENCİ
KULLANICI MEMNUNİYETİNİN BELİRLENMESİ**

Nursevil YUCA

**Yüksek Lisans Tezi
Peyzaj Mimarlığı Ana Dilim Dalı
Prof. Dr. Hasan YILMAZ
2019**

Her hakkı saklıdır

**ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ YERLEŞKESİNİN DIŞ
MEKAN FİZİKİ DOKUSUNUN ÖĞRENCİ KULLANICI
MEMNUNİYETİNİN BELİRLENMESİ**

Nursevil YUCA

PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI

**ERZURUM
2019**

Her hakkı saklıdır

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

TEZ ONAY FORMU

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZİ YERLEŞKESİNİN DIŞ MEKAN FİZİKİ
DOKUSUNUN ÖĞRENCİ KULLANICI MEMNUNİYETİNİN BELİRLENMESİ

Prof. Dr. Hasan YILMAZ danışmanlığında, Nursevil YUCA tarafından hazırlanan bu çalışma, 19/07/2019 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı Peyzaj Mimarlığı Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak **oybirliği** ile kabul edilmiştir.

Başkan: Prof. Dr. Hasan YILMAZ

İmza :

Üye : Prof. Dr. Şevket ALP

İmza :

Üye : Doç. Dr. M. Akif IRMAK

İmza :

Yukarıdaki sonuç;

Enstitü Yönetim Kurulu'nun **25.07./2019** tarih ve **30.../62**..... nolu kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mehmet KARAKAN
Enstitü Müdürü

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaklardan yapılan bildiriş, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak olarak kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

ÖZET

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ YERLEŞKESİNİN DIŞ MEKAN FİZİKİ DOKUSUNUN ÖĞRENCİ KULLANICI MEMNUNİYETİNİN BELİRLENMESİ

Nursevil YUCA

Atatürk Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Hasan YILMAZ

Günümüzde yerleşkeleri ile öne çıkan üniversiteler öğrenci tercihlerinde de öne çıkmaya başlamıştır. Öğrencilerin üniversite tercihlerinde; yaparken yerleşkenin ulaşımı ve konaklaması kadar, yerleşke güvenliği, öğrenciye fırsatları, açık-yeşil alanları büyük rol oynamaktadır. Buna ek olarak iletişim, bilişim ve teknolojik gelişmelere bağlı olarak, insanlar ne kadar uzak olursa olsun üniversitenin yerleşkelerin öğrencilere sunduğu dış mekan fiziki doku fırsatları fazlalığı tercihleri doğrudan etkilemektedir.

Bu çalışma 2017-2019 yılları arasında Atatürk Üniversitesi merkez yerleşkesinde yürütülmüştür. Çalışma kapsamında, üniversite yerleşkesinin dış mekân fiziki yeterliliğini ortaya çıkarmak amacıyla, öncelikle dış mekân fiziki fırsatlarımızı, koruluklar ve açık-yeşil alanlar, spor alanları, meydanlar, dış mekan oturma birimleri, diğer donatı ve yapılar, su yüzeyleri ve ulaşım şeklinde sınıflandırılmıştır. Araştırmanın ikinci aşamasında dış mekân fiziki donatılarının öğrenci kullanım memnuniyetini belirlemek amacıyla 8 ayrı fakültede 500 öğrenci ile bire bir standart anket çalışması yapılmıştır. Yerleşkenin öğrencilere farklı dönemlerinde sunduğu imkanları hakkında da bilgi edinebilmek amacıyla anket çalışması 3 ayrı dönemde yürütülmüştür. Yerleşkede yapılan anketlerin bulgular SPSS 20 istatistik analiz programında değerlendirilmiştir. Yerleşkede sosyo-kültürel faaliyetler ve serbest zamanları değerlendirilebilirlik imkanları %64,4 ile yetersiz bulunmuştur. Öğrenciler yerleşkenin alan kullanımını %50,8 oranında beğenmişlerdir. Yerleşke bitkilendirilmesi % 42,89 oranında yeterli bulunurken, %27,66 oranında yetersiz bulunmuştur. Yerleşkenin tümü %48,6 oranında güvenli olduğu sonucuna varılmıştır. Yerleşkenin yaya sirkülasyonu %50,0 oranıyla yetersiz bulunmuştur. Genel olarak Üniversite yerleşkesinin dış mekan donatılarının yeterliliği konusunda fakülteler arasında önemli farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Batı yerleşkesinde yapılaşmanın devam etmesi nedeniyle öğrencilerin fiziki dokusu beğeni/memnuniyet oranlarında düşüşler olduğu tespit edilmiş olup, bazı önerilere yer verilmiştir.

2019, 178 sayfa

Anahtar Kelimeler: Üniversite yerleşkesi, rekreasyonel dış mekân donatı elemanları, yerleşke planlaması

ABSTRACT

MS Thesis

ATATURK UNIVERSITY CENTRAL CAMPUS STUDENT OF EXTERNAL PHYSICS TEXTURE DETERMINING USER SATISFACTION

Nursevil YUCA

Atatürk University
Institute of Sciences

Department of Landscape Architecture

Supervisor: Prof. Dr. Hasan YILMAZ

Today, prominent universities with their campuses have begun to stand out in student preferences. Students university preferences; campus security, opportunities for students and open-green areas play a major role in the campus. In addition, due to communication, informatics and technological developments, no matter how far away people are, the excess physical tissue opportunities offered by the campuses to the students directly affect the preferences.

This study was conducted between the years 2017-2019 in the central campus of Atatürk University. Within the scope of the study, in order to reveal the outdoor physical competence of the university campus, we first classified our outdoor physical opportunities, groves and open-green spaces, sports fields, squares, outdoor seating units, other equipment and structures, water surface and transportation.

In the second stage of the study, one-to-one standart survey was conducted with 500 students in 8 different faculties in order to determine the satisfaciom of the use of outdoor physical equipment. The survey was conducted in 3 different period in order to obtain information about the opportunities offered by the campus to the students in different periods. The findings of the surveys in the campus were evaluated in SPSS 20 statistical analysis program. Socio-cultural activities and leisure time assessments were found to be insufficient with %64,4. The students liked the usage of the campus by %50,8. While the planting of the campus was found to be sufficient by %42,89, it was found to be insufficient by %27,66. It is concluded that the entire settlement is %48,6 secure. Pedestrian circulation of the campus waqs found to be insufficient with %50,0. In general, it was found nthat there were significant differences between the faculties regarding the adequacy of the outdoor facilities of the University campus. Due to the ongoing construction in the western campus, it has been found that there is a decrease in the likelihood/satisfaction rates of the students and some suggestions have been made.

2019, 178 pages

Key Words: University campus, recreational outdoor fittings, campus planning

TEŞEKKÜR

“Atatürk Üniversitesi Merkez Yerleşkesinin Dış Mekân Fiziki Donatılarının Öğrenci Kullanıcı Memnuniyetinin Belirlenmesi” adlı bu çalışma Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi olarak yapılmıştır.

Öncelikle tez çalışmam süresi boyunca zamanımı emeğini ve ilgisini eksik etmeyen çok değerli tez danışman hocam Prof. Dr. Hasan YILMAZ’a, tez savunması süresince jüri üyeleri sayın Prof.Dr.Şevket ALP’e ve Doç.Dr.M.Akif IRMAK’a sayın değerli katkılarından dolayı teşekkür ediyorum. Anketlerin yapımındaki yardımları için arkadaşlarıma, verilerin SPSS programına girilmesinde ve programın uygulanmasında yardımcı olan değerli hocalarım Arş.Gör. Başak AYTATLI, ve Dr. Öğr. Ü. Hilmi Ekin OKTAY ve Dr. Öğr. Ü. Aycan Mutlu YAĞANOĞLU’na, destekleri için Arş.Gör. Oğuzhan DİKMEN’e, Arş.Gör. Alican KUZULUGİL’e, teze başladığım andan itibaren maddi, manevi her türlü destek veren ve beni hiç yalnız bırakmayan değerli aileme, annem, babam ve kardeşlerime sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Nursevil YUCA

Temmuz, 2019

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	iii
TEŞEKKÜR	iv
İÇİNDEKİLER	v
SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ	ix
ÇİZELGELER DİZİNİ	xii
1. GİRİŞ	1
1.1. Üniversite Kavramı ve Tarihsel Gelişimi	2
1.2. Yerleşke Planlamasının Önemi	4
1.3. Yerleşke Planlamasının Temel İlkeleri	7
1.4. Yerleşke Planlamasında Açık Yeşil Alanların Önemi	19
1.5. Yerleşkede Rekreatif Fiziki Yapı Planlamasının Önemi	25
1.6. Rekreatif Faaliyetlerin Özellikleri	26
1.7. Rekreatif Faaliyete İhtiyaç Duyulmasının Sebepleri	28
1.8. Rekreatif Faaliyetlerin Sınıflandırılması	31
1.9. Yerleşkelerde Donatı Elemanları	32
2. KAYNAK ÖZETLERİ	35
3. MATERYAL ve YÖNTEM	43
3.1. Materyal	43
3.1.2. Atatürk Üniversitesi'nin genel özellikleri	44
3.2. Yöntem	48
4. ARAŞTIRMA BULGULARI ve TARTIŞMA	51
4.1. Atatürk Üniversitesi Merkezi Yerleşkesi Dış Mekân Fiziki Dokusunun Sınıflandırılması	51
4.1.1. Koruluk ve açık-yeşil alanlar	51
4.1.2. Spor alanları	60
4.1.3. Meydanlar	64
4.1.4. Dış Mekân oturma birimleri	65

4.1.5. Diğer donatılar	68
4.1.6. Öğrencilere Hizmet Veren Yapılar	79
4.1.7. Su Yüzeyleri	83
4.1.8. Ulaşım.....	85
4.2. Ankete Katılan Öğrencilerin Bireysel Özellikleri	88
4.3. Yerleşkenin Fiziki Dokusu Hakkındaki Memnuniyeti Durumu.....	93
4.3.1. Yerleşke genelinin güvenlik hissi oluşturma açısından memnuniyeti.....	93
4.3.2. Yerleşkede güvensiz hissedilmenin nedenleri	96
4.3.3. Yerleşkenin ulaşım durumu memnuniyetinin belirlenmesi.....	98
4.3.4. Fakülteler arası yaya sirkülasyon yeterliliği/memnuniyeti.....	103
4.3.6. Ders dışında yerleşkede dış mekânda geçirilen ortalama süre	108
4.3.7. Yerleşkede sosyo-kültürel faaliyetler ve serbest zamanları değerlendirmek için imkanların yeterliliği/memnuniyeti	110
4.3.8. Yerleşkenin bitkilendirilmesinin yeterlilik durumu/memnuniyeti	112
4.3.9. Yerleşkenin en çok beğenilen mevsimi	114
4.3.10. Kış turizmi imkanlarından sporcu veya izleyici olarak yararlanma durumu	115
4.3.11. Yerleşkede (kampüste) kış kullanımına uygun dış mekan fiziki tesislerin yeterliliği/memnuniyeti	116
4.4. Yerleşkenin Fiziki Dokusu Hakkındaki Öğrenci Memnuniyeti İle Demografik Özellikler Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi.....	119
4.4.1. Cinsiyete göre yerleşkenin fiziki doku memnuniyeti	119
4.4.2. Yaşa göre yerleşkenin fiziki doku memnuniyeti	121
4.4.3. Eğitim düzeyine göre yerleşkenin fiziki doku memnuniyeti.....	123
4.4.4. İkametgâh adresine göre yerleşkenin fiziki doku memnuniyeti	125
4.4.5. Fakültereye göre yerleşkenin fiziki doku memnuniyeti	127
4.5. Yerleşkenin Fiziki Dokusu Hakkındaki Öğrenci Memnuniyetine Dair En Çok Tercih Durumunun Belirlenmesi.....	132
4.6. Yerleşke Alanı İçinde Dış Mekân Kullanım Memnuniyeti.....	135
5. SONUÇ ve ÖNERİLER	147
KAYNAKLAR.....	156

EKLER	163
EK 1	163
EK 2	169
ÖZGEÇMİŞ.....	178

SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ

°C	Santigrat
C	Karbon
CO ₂	Karbondioksit
da	Dekar
ha	Hektar
km	Kilometre
km ²	Kilometrekare
m	Metre
m ²	Metrekare
mm	Milimetre
O ₂	Oksijen
sn	Saniye

Kısaltmalar

KTÜ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
KYK	Kredi Yurtlar Kurumu
ODTÜ	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
PTT	Posta ve Telgraf Teşkilatı
SDÜ	Süleyman Demirel Üniversitesi
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1.1. Bilkent Üniversitesi kampüs yerleşim planı (Anonim 2019m)	6
Şekil 1.2. Çukurova Üniversitesi Yerleşkesi (Anonim 2019n)	6
Şekil 1.3. Özyeğin Üniversitesi (Anonim 2019o).....	9
Şekil 1.4. Koç Üniversitesi Yerleşkesi (Anonim 2019ö).....	10
Şekil 1.5. Columbia Üniversite Yerleşkesi (Anonim 2019p)	12
Şekil 1.6. Erciyes Üniversitesi Yerleşkesi (Anonim 2019r)	14
Şekil 1.7. Harvard Üniversitesi (Anonim 2019s).....	15
Şekil 1.8. Sabancı Üniversitesi Yerleşkesi (Anonim 2019ş)	17
Şekil 1.9. Çukurova Üniversitesi gösteri alanı (Anonim 2019n).....	17
Şekil 1.10. Sabancı Üniversitesi Yerleşkesi (Anonim 2019t)	18
Şekil 1.11. Stanford Üniversitesi açık-yeşil alanlar.....	21
Şekil 1.12. Stanford Üniversitesi	22
Şekil 1.13. Cornell Üniversitesi Yerleşkesinde bulunan saat kulesi	23
Şekil 1.14. Bilkent Üniversitesi (Anonim 2019u).....	24
Şekil 3.1. Atatürk üniversitesi yerleşkesi çalışma alanı.....	44
Şekil 3.2. Yerleşkenin ilkbahar, sonbahar ve kış fotoğrafları.....	46
Şekil 3.3. Anket çalışması yapılan fakültelerin konumu	49
Şekil 3.4. Bire bir görüşmeler ile yapılan anket uygulaması	50
Şekil 4.1. Atatürk Üniversitesi yerleşim dokusu	52
Şekil 4.2. Atatürk Üniversitesi önemli korulukları (a: <i>Betula verrucosa</i> koruluğu, b: <i>Pinus slyvestris</i> koruluğu)	53
Şekil 4.3. KYK farklı rekreasyonel dış mekan donatılarına sahiptir (a: süs havuzu, b: amfi, c: rekreasyon alanı, d: süs havuzunu besleyen su kanalı, e: rekreasyon amacıyla yapılmış oturma alanı).....	55
Şekil 4.4. Peyzaj mimarlığı bölümü tarafından oluşturulmuş mini arboretum (a; b: sonbahar görüntüsü c: ilkbahar görüntüsü)	56
Şekil 4.5. Fakülte çevresinde bulunan açık-yeşil alanlar (a: su ürünleri fakülte çevresi, b: Ziraat Fakültesi bahçesi, c: Matematik Bölümü binası, d:	

Eczacılık Fakülte çevresi, e: eğitim dokusu, yeşil doku ile bir bütünlük göstermektedir,.....	57
Şekil 4.6. Üniversite merkez park rekreasyon alanı	58
Şekil 4.7. Yerleşke yaya yürüyüş yolları	59
Şekil 4.8. Yerleşke açık futbol sahası	61
Şekil 4.9. Yerleşkede aktif spor alanları bütüncül bir planlama ürünü özelliği göstermektedir	62
Şekil 4.10. Yerleşkede bulunan açık spor alanları (a:basket sahası, b:tenis kortları).....	63
Şekil 4.11. Yerleşke rektörlük binası çevresinde bulunan toplanma alanları (a: anıt meydan, b: rektörlük ön bahçesi, c: rektörlük arka bahçesi).....	64
Şekil 4.12. Merkez parkta bulunan ahşap kameryeler	65
Şekil 4.13. Yerleşkedeki bank modelleri	66
Şekil 4.14. Fakülte çevresinde bulunan açık-yeşil alanlar	67
Şekil 4.15. Merkez parkta bulunan geçiş ve oturma ünitesi	67
Şekil 4.16. Eğimli alanlarda ahşap kullanımlarla oluşturulan oturma ünitesi	68
Şekil 4.17. Merkez parkta bulunan ahşap bitki kasaları	68
Şekil 4.18. Yerleşkeden aydınlatma örnekleri	69
Şekil 4.19. Bina yakınlarında kurumsal kimliğe atıfta bulunan bisiklet park alanlarına yer verilmektedir	69
Şekil 4.20. Yerleşkede bulunan çeşme örnekleri	70
Şekil 4.21. Yerleşkede bulunan çöp kovası örnekleri.....	70
Şekil 4.22. Farklı karakterdeki heykeller yerleşkede ana yol güzergahı yanında kullanılmıştır	72
Şekil 4.23. Atatürk Üniversitesi ile simgeleyen ana giriş kapısı	73
Şekil 4.24. Yerleşkede bulunan köprüden bir görüntü	73
Şekil 4.25. Yerleşkede bulunan otobüs durak modelleri	74
Şekil 4.26. Yerleşkede bulunan saat kulesi.....	74
Şekil 4.27. Yerleşkede bulunan yönlendirme levhaları	75
Şekil 4.28. Yerleşkede bulunan tırmanma kulesinde öğrenciler zorluk derecesi yüksek rekreatif fırsatlar sunar	76
Şekil 4.29. Yerleşkede bulunan kafe örnekleri	77
Şekil 4.30. Araştırma hastanesi otoparkı	78

Şekil 4.31. Kütüphane ve ek çalışma binası (a: yerleşke merkez kütüphanesi, b: merkez kütüphane çalışma salonu, c: merkez kütüphane ek çalışma binası, d: ek çalışma binası çalışma salonu).....	80
Şekil 4.32. Batı Yerleşkesinde yer alan Kalemli Camii.....	81
Şekil 4.33. Yerleşkede bulunan ptt	81
Şekil 4.34. Yerleşkede bulunan sinema salonu (a:sinema salon bölümü, b:kafeterya bölümü, c:oyun alanı, d:kahvaltı ve restaurant bölümü).....	82
Şekil 4.35. Merkez park su yüzeyi.....	84
Şekil 4.36. Yerleşkede bulunan alabalık tesisi.....	84
Şekil 4.37. Yerleşke araç yolları yeşil bant ile desteklenmiştir	86
Şekil 4.38. Yerleşkede ring sistemi ile ulaşım sağlanmaktadır	86
Şekil 4.39. G1 otobüs güzergahı yerleşke ulaşımında etkilidir	87
Şekil 4.40. Anket uygulanan bireylerin cinsiyet durumu	90
Şekil 4.41. Anket uygulanan bireylerin yaş durumu	90
Şekil 4.42. Anket uygulanan bireylerin eğitim düzeyleri durumu.....	91
Şekil 4.43. Anket uygulanan bireylerin konaklama durumu	91
Şekil 4.44. Anket uygulanan bireylerin ikamet süresi durumu.....	92
Şekil 4.45. Fakültelerde uygulanan anketlerin durumu	93
Şekil 4.46. Kampüs güvenliği yeterlilik/memnuniyet durumu	94
Şekil 4.47. Yerleşkede güvensiz hissedilmesinin ana nedeninin %dağılımı	97
Şekil 4.48. Yerleşkeye ulaşım yeterlilik/memnuniyet durumu.....	100
Şekil 4.49. Yerleşkede yaya sirkülasyonu yeterlilik/memnuniyet durumu	104
Şekil 4.50. Alan kullanım beğenisi/memnuniyet durumu	107
Şekil 4.51. Yerleşkede geçirilen ortalama süre durumu	109
Şekil 4.52. Eğitim düzeyine göre sosyo-kültürel faaliyetler ve serbest zamanları imkân yeterlilik/memnuniyet durumu	111
Şekil 4.53. Yerleşkenin bitki yeterlilik/memnuniyet durumu.....	113
Şekil 4.54. Yerleşkenin mevsim beğenisi % durumu	114
Şekil 4.55. Yerleşkenin kış turizm imkanlarından yararlanma durumunun % durumu	116
Şekil 4.56. Yerleşkenin kış kullanımına uygun dış mekan fiziki tesislerin yeterlilik/memnuniyet durumu	117

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 4.1. Yerleşkede Bulunan Spor Üniteleri	63
Çizelge 4.2. Anketlerin uygulandığı bireylerin bireysel özellikleri.....	89
Çizelge 4.3. Cinsiyete göre yerleşkenin güvenlik algısı	95
Çizelge 4.4. Fakültelere göre yerleşkenin güvenlik algısı	95
Çizelge 4.5. Cinsiyete göre yerleşkede güvensiz hissedilmesinin ana nedeni.....	97
Çizelge 4.6. Fakültelere göre yerleşkede güvensiz hissedilmesinin ana nedeni.....	98
Çizelge 4.7. Cinsiyete göre yerleşkeye ulaşım şekli % durumu	100
Çizelge 4.8. Yaşa göre yerleşkeye ulaşım şekli % durumu	101
Çizelge 4.9. Eğitim düzeyine göre yerleşkeye ulaşım şekli % durumu.....	101
Çizelge 4.10. İkametgâh adresine göre yerleşkeye ulaşım şekli % durumu	102
Çizelge 4.11. İkamet süresine göre yerleşkeye ulaşım şekli % durumu.....	102
Çizelge 4.12. Yaşa göre yaya sirkülasyon yeterliliği/memnuniyeti % durumu.....	105
Çizelge 4.13. İkamet süresine göre yaya sirkülasyon yeterliliği/memnuniyeti % durumu.....	105
Çizelge 4.14. Fakültelere göre yaya sirkülasyon yeterliliği/memnuniyeti % durumu..	106
Çizelge 4.15. Fakültelere göre alan kullanım beğenisi/memnuniyeti % durumu.....	108
Çizelge 4.16. Eğitim düzeyine göre yerleşkede geçirilen ortalama süre % durumu	109
Çizelge 4.17. Fakültelere göre imkân yeterliliği/memnuniyeti % durumu.....	111
Çizelge 4.18. Fakültelere göre bitki yeterliliğinin/memnuniyetinin % durumu	113
Çizelge 4.19. Fakültelere göre mevsim beğenisi % durumu	115
Çizelge 4.20. Fakültelere göre tesis yeterliliği/memnuniyeti % durumu.....	118
Çizelge 4.21. Yerleşkenin fiziki dokusu hakkındaki öğrenci memnuniyeti ile demografik özellikler arasındaki ilişkinin belirlenmesi için Ki-kare analizi yapılan sorular	119
Çizelge 4.22. Cinsiyete göre “Yerleşkede daha çok hangi fiziki elemanların eksikliğini hissediyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi	119
Çizelge 4.23. Cinsiyete göre “Yerleşke içinde ders programınız dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi	120

Çizelge 4.24. Cinsiyete göre “Yerleşkede Kış aylarında genelde ders ve ders çalışma saatleri dışında serbest zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi	121
Çizelge 4.25. Yaşa göre “Kampüste daha çok hangi fiziki elemanların eksikliğini hissediyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi	122
Çizelge 4.26. Yaşa göre “Kampüs içinde ders programı dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi	122
Çizelge 4.27. Yaşa göre “Kış aylarında genelde ders ve ders çalışma saatleri dışında serbest zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi	123
Çizelge 4.28. Eğitim düzeyine göre “Kampüste yaya olarak karşılaştığınız sorunlar nelerdir?” sorusunun istatistiksel analizi.....	123
Çizelge 4.29. Eğitim düzeyine göre “Kampüste daha çok hangi fiziki elemanların eksikliğini hissediyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi	124
Çizelge 4.30. Eğitim düzeyine göre “Kampüs içinde ders programı dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi	124
Çizelge 4.31. Eğitim düzeyine göre “Kış aylarında genelde ders ve ders çalışma saatleri dışında serbest zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?” istatistiksel sorusunun analizi.....	125
Çizelge 4.32. İkametgâh adresine göre “Kampüste kendinizi en güvensiz hissettiğiniz dış mekân neresidir?” sorusunun istatistiksel analizi.....	126
Çizelge 4.33. İkametgâh adresine göre “Kampüs içinde ders programı dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi	126
Çizelge 4.34. İkametgâh adresine göre “Kış aylarında genelde ders ve ders çalışma saatleri dışında serbest zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi.....	127
Çizelge 4.35. Fakültele göre “Kampüste kendinizi en güvensiz hissettiniz dış mekân neresidir?” sorusunun istatistiksel analizi.....	128
Çizelge 4.36. Fakültele göre “Kampüste yaya olarak karşılaştığınız sorunlar nelerdir?” sorusunun istatistiksel analizi.....	129

- Çizelge 4.37.** Fakültelere göre “Kampüste daha çok hangi fiziki elemanların eksikliğini hissediyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi 130
- Çizelge 4.38.** Fakültelere göre “Kampüs içinde ders programı dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi 131
- Çizelge 4.39.** Yerleşkenin fiziki dokusu hakkındaki öğrenci memnuniyetini belirlemek için Ki-kare analizi yapılan sorular 132
- Çizelge 4.40.** “Yerleşke (kampüs) alanı içinde dış mekân kullanım memnuniyetinizi belirtiniz” sorusunda memnuniyet istatistiksel analizi... 136

1. GİRİŞ

Üniversitelerin ilk kurulduğu zamanlarda görevinin sadece eğitim ve öğretim olduğu bilinmekteydi. Günümüz de bu görevlere ek olarak, eğitim görenlerin daha mutlu olmaları, öğretim görevlilerinin ve personellerin zaman geçirebilmeleri için alışveriş, eğlence, sosyo-kültürel aktiviteler, rekreatif aktiviteler eklenmiş ve bunu sağlayabilecek rekreasyonel işletmelerin gerekliliğinin sonucu olarak yerleşke (kampüs) fikri oluşmuştur.

Üniversite bulunan kentlere bakıldığında zaman sosyo-kültürel faaliyetlerin daha aktif olduğu, tüketim şeklinin değiştiğini ve iş istihdamının daha yüksek olduğu görülmektedir. Tüm bunlar göz önüne alındığında zaman bir kentte bulunan üniversite kent ile bağlantılıdır. Bu nedenle üniversite ve kent birbiriyle iş birliği içinde olmalıdır.

Üniversite ve kent iş birliği yaparak çalışmalı ve ortamda bir sinerji yaratmalıdır. Ayrıca kentsel ve sosyal anlamda akademisyenlerin ve öğrenim alanlarının varlığını aktif bir şekilde teşvik etmelidir (Calvo-Sotelo 2010).

Üniversite yerleşkeleri kent ile kopuk değil bağlantılı bir şekilde kurulmalı ve bu ilişkide hem mekâna hem de ekolojik ortamlara yansıtılmalıdır (Coşgun 2013).

Konijnendik (2000) çalışmasında ekonomik büyümeden dolayı doğal çevreler yok olduğu ve kentsel alanlar içerisinde kalan doğal alanlar gün geçtikçe de yok olması beklendiği söylenmiştir.

Aynı şekilde Birleşmiş Milletler 2017'deki verilerine göre 2030'da dünyadaki nüfusun %70'i kentlerde yaşayacağı düşünüldüğü zaman, kentsel mekanlarda artacak olan yapılardan dolayı açık-yeşil alanların önemi daha da artacağı söylenmiştir (Yılmaz ve Irmak 2012).

Kentleşme hareketlerinden dolayı gün geçtikçe açık-yeşil alanlar azaldığı ya da azalacağı çalışmalarda tespit edilmiştir. Bu durum sonucunda insanların kaliteli bir yaşam olanağı da gün geçtikçe azalmaktadır. Bu koşullar altında üniversite yerleşkelerindeki açık-yeşil alanlar çok büyük önem taşımaktadır. Üniversitelerin tercih edilmesinde üniversitelerin yerleşkeleri önemli bir kriter olmaya başlamıştır. Bu kriter dikkate alınarak yerleşke planlamalarında açık-yeşil alan planlamasına ayrıca dikkat edilmelidir. Bundan dolayı üniversitenin eğitim kadrosu kadar, yerleşke planlaması iyi yapılan üniversitelerin bir adım öne geçtiği görülmektedir.

Bu çalışma üniversite yerleşkesi kurulacak olan kentlerde, bir yerleşkenin nasıl olması gerektiği, öğrencilerin bir üniversite yerleşkesinden neler beklediği, yerleşke planlamasının temel ilkeleri, yerleşkede planlanacak olan açık-yeşil alanların önemini göstererek doğru planlama ve tasarım yapılmasında yardımcı olacaktır.

1.1. Üniversite Kavramı ve Tarihsel Gelişimi

Üniversite tanımı çok değişik olmakla beraber yapılan bir tanımda üniversite; bilimsel özerklik ile kamu tüzel kişiliğine ehil, ileri düzeyde eğitim, öğretim, bilimsel araştırma ve yayın yapan fakülte, enstitü, yüksekokul vb. kuruluş ve birimleri bünyesinde bulunduran öğretim kurumudur (Anonim 2019a).

Benzer şekilde TDK tanımında üniversiteler, genel olarak fen, hukuk, tıp, mühendislik şeklindeki alanlarda eğitim ile araştırma yapan fakültelerden oluşan yüksek öğretim kurumudur (Anonim 2019a).

Eğitim, birey ve toplumun seviyeli bir yaşama ulaştırmak ve sahip olunan beceri ve bilgi ile planlı olarak bir sonra gelen kuşağa aktarmak ve insan davranışlarını yaşananlar yoluyla değiştirme sürecidir (Güçlü 2013).

Üniversiteler var oldukları kent ile bölge en başta olmak üzere ülke ve dünyada toplum ve insanlığın yararı için bilgi üreten ve bu bilgiyi kullanıma sunan eğitim kurumlarıdır (Yılmaz ve Irmak 2012).

Üniversiteler, farklı yetenek alanlarına ve ilgi alanlarına sahip olan genç bireylere eğitim ve öğretimin verildiği, bir arada yaşama ve çalışma fırsatlarının verildiği, çeşitli mekanlardan oluşan yüksek eğitim kurumlarıdır (Yazıcı 2007).

Üniversitelerde yetiştirilen yeni nesil ülke ekonomisine katkı sağlar ve ülke yönetimine yenilikler getirir. Yetiştirilen her yeni nesil bir önceki nesilden daha parlak daha güzel gelecek vaat etmektedir. Ayrıca üniversiteler bireyi hayata hazırlar, topluma yön verir, teknolojik gelişmeleri ileri götürür ve bilimsel buluşlara zemin hazırlar. Tüm bu faydalarının yanı sıra üniversiteler buldukları kentin iş gücüne katkıda bulunarak kalkınma ve gelişmeyi hızlandıracaktır.

Yüksek öğretim çok eski tarihlerde ortaya çıkmıştır. Fakat ilk kez Orta çağ zamanında kurumsallaşmıştır. Hristiyanlık 6. yüzyılda resmi din olarak kabul edildikten sonra Fransa, Almanya ve İngiltere ülkelerinde kilise ve katedrallerin çevresinde felsefe, din, hukuk gibi alanlarda eğitim veren okullar kurulmuştur (Ayvacı 2009).

Bologna Üniversitesi 1088 yılında İtalya'nın Bologna şehrinde kurulmuştur. Bu üniversite dünyada kurulan ilk üniversite ünvanına sahiptir. Üniversite aktivitelerini tanımlamak amacıyla kurucuları tarafından "üniversite" kavramı kullanan ilk kurumdur. Bu kavram diğer yarı dini eğitim veren kurumlar ile arasındaki farkı belirlemek amacıyla kullanılmış ve İtalyanca'daki "universitas" olarak tarihe geçmiştir (Anonim 2019b).

Kuban (1969) ve Çınar (1998)'a göre; Anadolu da üniversite gelişim Cumhuriyet öncesi ve cumhuriyet sonrası gelişim olmak üzere 2 dönemde ele alınabilir. Cumhuriyet öncesi eğitim verilen yerler ilk olarak konut çevresindeki düzenlenmemiş planlanmamış alanlardır. Cumhuriyetin ilanından önce; medreseler Türklerin tek eğitim yapısını

oluşturmuştur. Medreselere genellikle camilerin yanına inşa edilip, İslam felsefesi, Arapça, fıkıh, tefsir, ilm-i maani ve hadis dersleri ile birlikte tıp, astronomi ile ilgilide eğitimler verilmiştir (Ayvacı 2009).

Cumhuriyet öncesinde genel olarak camii, medrese ve külliyelerde dersler verilmiştir. Turcan (1996)'a göre; "İslam kültürüne bakıldığı zaman camiler bir ibadet yeri ve bir eğitim- öğretim birimi olarak da işlev görmekteydi. Ayrıca medreselerde camilerin işlevinden farklı şekilde kendi çizgileri uzantısında bir ilerleyiş sergilemişlerdir. Cami ve medrese arasındaki ayırım, medreselerde yer verilen eğitimin camilerdekine nazaran standart, sistematik ve koordine bir şekilde uygulanmasıdır. Cumhuriyet sonrasında eğitim alanında ilerlemeler kaydedilmiştir. İlk değişim Arap alfabesinin Latin alfabeye çevrilmeye başlamıştır (Anonim 2019f).

İlk Cumhuriyet Üniversitesi; Cumhuriyetten önce kurulan Darülfünun-i Osman-i adıyla kurulan üniversitenin 1924'de çıkan kanunla birkaç isim değişikliğiyle 1933'de kurulmuş olan İstanbul Üniversitesi'dir. Sonra 1944 'de İstanbul Teknik Üniversitesi kurulmuştur (Türeyen 2002; Anonim 2019f).

1.2. Yerleşke Planlamasının Önemi

19. yüzyılda İtalya'daki 'compo' kelimesinin değişmesiyle kampüs kelimesi oluşmuştur. Türkçede yerleşke şeklinde isimlendirilen kampüs; üniversite eğitim yapı ve öğrenci yurtlarının, sosyal tesislerin, akademik personellere ait lojmanların ve bunların haricinde birimleri birbirine bağlayan yürüyüş yollarının, caddelerin, açık-yeşil alanların, meydanların bulunduğu çok işlevli bir eğitim alanıdır (Ayvacı 2009).

Bir diğer tanıma göre; yerleşke, içinde birçok işlevselliği olan bir kompleks olarak tanımlanabilmektedir (Atabek 2002).

Hasol (1998)'e göre yerleşke; üniversite eğitim birimlerinin, öğretim üyesi lojmanlarının, öğrenci barınaklarının, sosyal tesislerin, rekreasyonel birimlerin bir arada bulunduğu geniş alanlardır (Tolon 2006).

Yerleşke bir üniversitenin, öğretim ve araştırma aktivitelerinin yapılmasına imkân sağlayan yapılardan ve çeşitli kolaylıklardan oluşan, üniversitenin olmayan yapıların bulunmadığı, genellikle kent özeğinden uzakta konumlanan geniş alandır (Anonim 2019g).

Tüm yerleşke tanımları birbirleriyle benzer şekilde olup, eğitim-öğretim verilen fakültelerin, öğrenci yurtlarının, öğretim üyesi lojmanlarının olduğu ve rekreasyonel faaliyetlere imkân tanıyan birimlerin olduğu alanlar olduğunu söylenmiştir.

Üniversiteler 20.yüzyıla kadar belirli sınırlar içerisinde konumlandırılmıştır. Buldukları kentin, sosyal yapısına paralel olarak gelişim göstermişlerdir. İhtiyaç arttıkça yeni fakülteler, bölümler, binalar eklenerek kentin farklı bölgelerine genişleme görülmüştür. 20. yüzyılda üniversite yerleşkesi için uygun yer bulabilme sorunları ortaya çıkmıştır. Bu yüzden kent dışında konumlanan yerleşke (kampüs) yöntemi uygulanmıştır. Bu yöntemde, üniversite bir çeşit minyatür kent halinde oluşturulmaya başlanmıştır (Ayvacı 2009).

Bu yöntemle oluşturulmuş üniversitelere yurtdışından; Illinois, Cornell, Stanford örnek oluşturur. Yurtiçinden ise; ODTÜ, Bilkent ve 19 Mayıs Üniversitesi örnek verilebilir (Şekil 1.1).

Şekil 1.1.Bilkent Üniversitesi kampüs yerleşim planı (Anonim 2019m)

Şehir merkezine uzak bir yerde konumlanmasından dolayı Çukurova Üniversitesi yerleşkesinde birçok aktivite alanı bulunmaktadır (Şekil 1.2).

Şekil 1.2. Çukurova Üniversitesi Yerleşkesi (Anonim 2019n)

Üniversite yerleşkelerinin aktivitelere olanak sağlaması, spor faaliyetlerinin yürütülmesi, rekreatif faaliyetlerin sağlanabilmesi sosyal ilişkilerin gelişmesine olanak

sağlanan yerler olması bakımından yerleşkeye küçük bir “kent” gözüyle bakılabilir. Tüm bunlar göz önüne alındığında tasarımcılar yerleşke planlaması yaparken potansiyel kullanıcıların istek ve düşünceleri ön planda tutmalıdır.

Türkiye’deki ilk yerleşke tasarımı ise 1950’li yıllarda yapılmıştır. Bir yarışma projesi sonucu kampüs uygulanan ilk üniversite 1957 yılında Erzurum’da kurulan Atatürk Üniversitesi’dir. Akademik birimler ve aktivite alanları, kampüs alanı üzerine dağınık olarak yerleştirilmiştir (Ayvacı 2009).

Türeyen 2002’ye göre; yerleşke gereksinimin ortaya çıkmasının dört nedeni bulunmaktadır.

Bunlar:

1. Akademik fonksiyonların artması ve bu fonksiyonların yerine getirilmesini sağlayan kurumların birimlerinin büyümesi ve gelişmesi,
1. Yerleşkeyi oluşturan birimlerin birbirine yakın uzaklıkta bulunmasının gerekliliği,
2. Yerleşkeyi kullananların çalışma alanına uzaklardan gelmelerinin yerine yerleşke ile iç içe yaşayarak çalışma performanslarının arttırılmasının zorunluluğu,
3. Kentsel alanlarda bu tarz tesislerin konumlandırılmasına uygunlukta geniş alanların bulunmaması (Açıkay 2015).

1.3. Yerleşke Planlamasının Temel İlkeleri

Kampüsleşme fikri yaygınlaştıkça kullanıcı sayısında da artış olmuştur. Aynı anda öğrencilerin, eğitimcilerin ve idari personelin aynı çatı altında çok fazla zaman geçirmesi icap ettiğinden yerleşke planlamanın önemi ortaya çıkmıştır. Yerleşke planlamasının, gerekli donanım ve kapasite tespit edilerek yapılması amaçlanmıştır. Bu yüzden planlama sürecine sosyal, fiziksel, işlevsel ve kavramsal unsurlar etki etmelidir (Açıkay 2015).

Tetik (2013)'e göre üniversite yerleşkesi tasarlanırken uyulması gereken süreçler aşağıdaki gibidir:

- Yerleşkeyi kullanacak olan kesimin belirlenmesi gerekir,
- Yerleşkeyi kullanacak kişilerin sayısı ve ileride bu sayının artacağı göz önünde bulundurulması gerekir,
- Yerleşkede hangi yapı birimlerine ihtiyaç olduğunun belirlenmesi gerekir,
- Yerleşkenin kullanımında mevsimlerin etkilerinin belirlenmesi gerekir.

Üniversite yerleşkesinin ana kullanıcı grupları; öğrenciler, öğretim görevlileri, personeller ve servis çalışanlarıdır. Üniversite yerleşkesinde yer alan grupların tümü eğitim ve öğretim çalışmalarının yürütüldüğü ve çalışma alanlarının tümünü, ortak hizmet mekanlarını, sosyal-kültürel mekanları, kütüphaneleri ve spor alanlarını kullanmaktadırlar.

Üniversite dışından olan kullanıcılar ise; spor alanlarını, sosyal-kültürel alanları, kütüphaneleri kullanmak için üniversiteye gelebilirler. Ayrıca ziyaret ve tanıma-bilgi edinme amacıyla da üniversite yerleşkesine gelebilirler. Bunların haricinde eğer üniversite yerleşkesinde tıp fakültesi ve hastanesi bulunuyor ise yeni bir kullanıcı profili de tasarım kriterlerine eklenmektedir (Tetik 2013).

Yerleşkeyi kullananlar; akademik personel, öğrenciler ve teknik personeller olacak şekilde üç gruptur. Fakat yerleşkeyi kullananların büyük bir kısmını öğrenciler oluşturmaktadır. Bu nedenle öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde tasarlanmalıdır (Şekil 1.3).

Şekil 1.3. Özyeğin Üniversitesi (Anonim 2019o)

Üniversitelerin bazıları sadece öğrenciler, öğretim görevlileri ve personeller kullanmaktadır. Fakat bazı üniversiteler ise zorunluluktan dolayı kent halkı da kullanabilmektedir. Örneğin Atatürk Üniversitesi yerleşkesini öğrenci ve öğretim görevlilerinin dışında yerleşke içinde bulunan hastaneden dolayı kent halkı tarafından da yoğun olarak kullanılmaktadır. Bu durum özellikle sağlık ile ilgili fakültelere sahip birçok üniversite yerleşkesinde görülmektedir.

Üniversite yerleşkeleri kurulmadan önce, üniversitelerin mekân olarak gereksinimlerinin mevcut durum ile gelecekte olabilecek büyüme ve genişlemeler göz önüne alınarak belirlenmesi ve yeterli oranda arazinin satın alınması izlenebilecek en doğru yoldur (Türeyen 2002).

Büyümenin nedenlerini aşağıdaki gibi sıralanabilir;

- Verilen eğitimin amacının ve yöntemlerinin değişmesi,
- Öğrenci sayısında kontenjan artışına gidilmesi,
- Yeni teknolojilerin kullanılmasına gidilmesi ve araştırma yöntemlerinin değiştirilmesi,
- Yeni fakülte, yüksekokul, enstitü ve bölümlerin açılması,

- Mevcut bilim dallarının gelişmesi (Tetik 2013).

Günümüzde üniversiteler bazen tek bir bina, bazen şehir içerisinde sınırları ayrılmamış binalar bütünü, bazende şehir dışında veya şehir ile içiçe ancak sınırları ayrılarak giriş çıkışı kontrollü bir şekilde olmaktadır. Tek bir bina şeklinde olan üniversiteler, öğrencilerin sadece ders vakitlerinde orada bulunup ders bitiminde terk edilmeye mahkumdur. Ders aralarında ise öğrencilerin vakit geçirebilecekleri aktivite alanlarından yoksundur. Bu şekilde üniversite de okuyan öğrenciler sosyalleşme alanları olmadığından, çevre ile sosyalleşmemektedir.

Yerleşkenin sürdürülebilir olması için ileride meydana gelebilecek büyümenin de hesaba katılması gerekir. İleride meydana gelebilecek nüfus artışı ve buna bağlı olarak yapılması gereken olan fakülteler, bölümler, dinlenme alanları ve ulaşım için yeterli alan bırakılmalıdır. Koç Üniversitesi yerleşkesinin çevresi genişleyebilir yerleşke modeline örnek oluşturmaktadır (Şekil 1.4).

Şekil 1.4. Koç Üniversitesi Yerleşkesi (Anonim 2019ö)

Üniversite yerleşkelerinde fiziksel büyümeye sebep olabilecek bazı değişimler meydana gelebilmektedir. Mesela öğrenci sayısının zamanla artma ihtimali, bilim alanlarındaki gelişmeler ve yeni fakülte ya da bölümlerin açılması, bu durumlar yerleşkelerin

genişleyebilir olarak tasarlanmasını gerekli kılmaktadır (Karaaslan 1979; Erkman 1990).

Linde (1971)'ye göre büyüme üçe ayrılmıştır (Çınar 1998).

- Alan kullanım planı (15 yıl ve üzeri)
- Yönlendirici plan (7–15 yıl)
- Gruplandırma planı (5–7 yıl)

Çınar 1998'e göre; alan kullanım planı, ana kullanım alanlarının konumlarını, büyüklüklerini ve genel ulaşım kararlarını göstermektedir ve kesinlik derecesi düşüktür. Yönlendirici planın kesinlik derecesi alan kullanım planına göre daha yüksektir. Yönlendirici plan, binaları, işlevler arası ilişkileri, ulaşım ağlarını, yoğunluk bölgelerini göstermektedir. Gruplandırma planı en kesin olanıdır. Gruplandırma planı binaların ikinci ve üçüncü boyutlarını, alt yapı sistemlerini, planlama ilkelerini ve büyüme olanaklarını göstermektedir (Aksu 2016).

Yerleşke planlamasına geçmeden önce bir yerleşkede kesin olarak bulunması gereken fiziki donatılar belirlenmelidir. Farklı kaynaklara bakıldığında üniversite yerleşkesinde kesin olarak bulunması gereken birimler akademik bölge, barınma bölgesi, yönetim ve sosyal bölgedir (Şekil 1.5).

Şekil 1.5. Columbia Üniversite Yerleşkesi (Anonim 2019p)

Üniversite yerleşkesinin kendine yetebilmesi için eğitim yapılarının yanında; merkezi yönetim, sağlık birimleri, spor aktiviteleri merkezi ve alanı, barınma, kütüphane, destek birimleri, alışveriş merkezi, dış mekân kullanım alanları ve sosyokültürel faaliyet merkezi bulunmalıdır (Tolon 2006).

Yerleşkede yaşayanlarının ortak kullanacakları mekânlar iki grup altında toplanabilir:

Bunlar:

- İdari, eğitim ve temel gereksinimleri yerine getirmek için değerlendirilen mekânlar
- Rekreasyon amaçlı mekânlar gerekmektedir (Büyüksahin Sıramkaya ve Çınar 2012).
- Türeyen (2002)'e göre üniversite yerleşkesi dört ana kısımdan oluşmaktadır.

Bunlar:

- İdari alan,
- Akademik alan,
- Konaklama alanı,

- Dinlenme ve rekreasyon alanı.

Yıllar süren çalışmalarla çeşitli yerleşke planlamaları görülmüştür. Yerleşkelerde; meydanlar, parklar, sokaklar gibi kamusal mekanlar bulunmaktadır (Atabek 2002).

Yerleşke modelinde genel olarak gerekli ihtiyaç olan fakülteler, derslikler, serbest zamanları değerlendirilebilmeye olanak sağlayan açık-yeşil alanlar, kafeteryalar, sosyal tesisler, çeşmeler, meydanlar, kentsel donatılar vs. oluşmaktadır. Oluşturulan bu yerleşke modelleri kentin kalitesini yükseltmekle beraber, kent ekosistemine fayda sağlamaktadır.

Üniversite çağlarındaki gençlerin en önemli ihtiyaçları sosyalleşmek ve kendini psikolojik olarak mutlu hissetmeleridir. Bu amaçla açık yeşil alanlara ihtiyaç duymaktadırlar. Üniversite çağlarındaki gençler en aktif dinamik zamanlarındadır. Bu durumda olduklarından açık yeşil alanlardaki ihtiyaçları daha farklıdır. Tüm bunlardan dolayı yerleşke planlaması yapılırken bu durumda göz önünde bulundurulmalıdır. Erciyes Üniversitesi yerleşkesinde belirli bölgelerde farklı ölçeklerde açık-yeşil alanlar bırakılmıştır (Şekil 1.6).

Şekil 1.6. Erciyes Üniversitesi Yerleşkesi (Anonim 2019r)

- **İdari alan**

Bir yerleşkeye idari alan olan rektörlük binaları, dekanlık, müdürlükler, konferans salonları ve inşaat daire başkanlıkları, otoparklar ve meydanlardan oluşmaktadır. Yerleşke nüfusunun sadece onda birinin kullandığı düşünülünce çok fazla kullanılmayan bir alandır. Bundan dolayı sert zemin yüzeyi ortalama olarak kullanılmalıdır (Kurtoglu 2010).

- **Akademik alan**

Bu bölgeye; eğitim için ayrılmış binalar ve alanlar girmektedir. Yerleşkenin çalışma alanını temsil eder. Bu eğitim binaları hangi birim hazırlanıyorsa ona göre esnek düzenlenmelidir (Amfiler, seminer salonları, atölyeler, çizim salonları vs). Bu yapılar günümüz koşullarına uygun teknolojik gelişmelere açık bir şekilde projelendirilmelidir (Tetik 2013).

Yerleşkede en yoğun olarak kullanılan bölge akademik bölgedir. Bu bölge çok yoğun kullanıldığından sert zeminler yeşil alanlardan daha fazla kullanılmalıdır. Bu bölgede; fakülteler, laboratuvarlar, amfi tiyatro, ortak kullanım alanları ve kütüphane bulunmaktadır. Ayrıca alanda aydınlatma elemanları, ilan panoları, çöp kutusu gibi donatı birimlerinin çok olması gereken alandır. Bu bölge çok fazla kullanıldığından mekanları daha cazip kılabilmek amacıyla peyzajdan yararlanılarak gölgeli mekanlar oluşturulmalıdır (Kurtoğlu 2010). (Şekil 1.7).

Şekil 1.7. Harvard Üniversitesi (Anonim 2019s)

- **Konut alanı**

Bu bölgeye; üniversitede okuyan öğrenciler için yurtlar, personeller için lojmanlar ve ziyaret için gelenlere ayrılan konaklama evleri dahildir. Burada en önemli nokta farklı branşlarda eğitim gören öğrencilerin aynı alana hapsedilmemelidir. Örnek verecek olursak bir mimarlık öğrencisi ile tıp öğrencisinin çalışma alanı ihtiyaçları farklıdır bunlar göz önüne alınarak binaların çalışma alanları farklı büyüklüklerde

tasarlanmalıdır. Öğrencilerin barınacağı yurt odaları hijyen olmalı ve eğitim seviye farkları dikkate alınarak ihtiyaçlara göre odalar düzenlenmelidir. Öğretim görevlilerin kalacakları lojmanlarda ise evli, bekar, çocuklu gibi faktörler düşünülerek farklı lojman yapıları tasarlanmalıdır. Misafirhanelerde kalan ziyaretçilerin ihtiyaçları için yakınlarda market, eczane, restoran gibi birimlerin olması gerekmektedir (Tetik 2013).

Barınma bölgesinde; yurtlar ve yurtlara hizmet eden rekreasyonel mekanlar bulunmaktadır. Kullanıcı sayısına göre kapladığı alan değişiklik gösterebilmektedir (Kurtoğlu 2010).

- **Yönetim ve sosyal alan**

Bu bölge; yerleşke içerisinde bulunan ortak kullanım alanlarını temsil etmektedir.

Rektörlük, kütüphane, spor tesisleri, bilgi işlem, yemekhane, etkinlik ve sergi alanları vb. Yönetim binaları üniversitenin ve yerleşkenin prestij yapılarıdır. Bundan dolayı bu binalar tasarlanırken temsil güçlerinin yüksek olmasına dikkat edilecek şekilde planlanmalıdır.

Sosyal alanlar yerleşke içinden veya dışından gelen tüm kullanıcılara hitap eden alanlardır. Sosyal alanlar öğrenci ve personellerin serbest zamanlarını geçirdiği mekanlar olduğundan dolayı önemlidir (Tetik 2013).

- **Dinlenme ve rekreasyon alanı:**

Yerleşkedeki müşterek kullanılan mekânların bir başka grubunu rekreasyonel amaçlı alanlar oluşturmaktadır. Öğrenci ve personellerin eğlence, dinlenme ve serbest vakitlerini faydalı bir şekilde geçirmek istemeleri sonucunda oluşan rekreasyon etkinliklerini mekânsal olarak gerektirdiği kullanımlarını spor tesisleri, açık-yeşil alan düzenlemeleri ile kültürel tesisler olarak adlandırmak mümkündür (Büyüksahin Sıramkaya ve Çınar 2012). (Şekil 1.8).

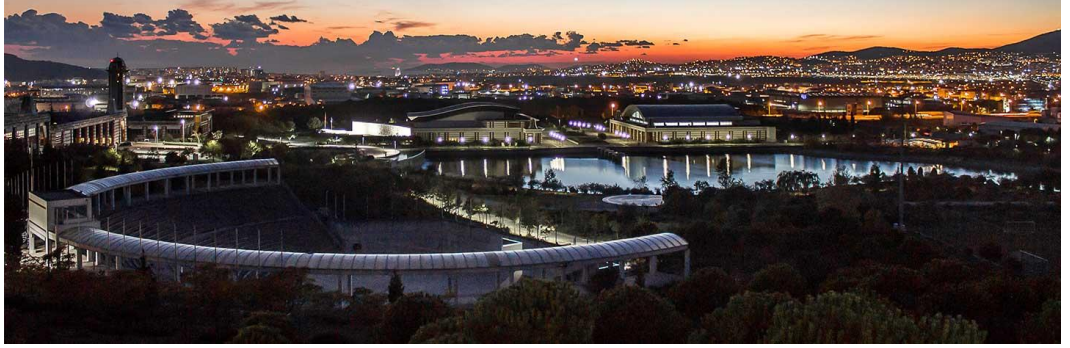
Şekil 1.8. Sabancı Üniversitesi Yerleşkesi (Anonim 2019ş)

Crowe (1979) ve Düzenli (2010)'a göre; yerleşkelerde, yapı alanları dışında kalan açık-yeşil alanlar, spor faaliyetlerinin yürütüleceği alanlar, gezmeye ayrılan alanlar, oturmaya ve dinlenmeye olanak sağlayan sakin alanlar gibi rekreasyonel aktivitelere olanak sağlarlar (Karaşah vd 2016). (Şekil 1.9).

Şekil 1.9. Çukurova Üniversitesi gösteri alanı (Anonim 2019n)

Ortak kullanım alanlarından biri de rekreasyon amaçlı mekânlardır. Bireylerin dinlenme, eğlence ve serbest vakitlerini değerlendirme gereksinimleri sonucunda ortaya çıkan rekreasyon görevinin mekânsal olarak gerektirdiği kullanımları kültürel tesisler, spor tesisleri, sinema, tiyatro, kafeteryalar, bisiklet yolları ve açık-yeşil alan düzenlemeleri olarak isimlendirilmektedir. Rekreasyonel amaçlı olan bölgelerin çok kullanılmasından dolayı aydınlatma, çöp kutusu, bank, kameriye gibi donatıların yeterli sayıda olması gerekmektedir (Büyüksahin Sıramkaya ve Çınar 2012). (Şekil 1.10).

Şekil 1.10. Sabancı Üniversitesi Yerleşkesi (Anonim 2019t)

Üniversiteler de güz ve bahar döneminde eğitim verilmektedir. Fakat yaz okulu gibi nedenlerden dolayı yaz aylarında da eğitime devam etmektedir. Bu koşullar dikkate alınarak üniversite yerleşkesinin bulunduğu kentin iklim durumu eğitimi etkilemektedir. Kış aylarında güneşten maksimum faydalanıp, yaz aylarında ise daha çok gölgesinden faydalanmak isteriz. Yerleşkede planlamalar yaparken bu etken dikkate alınmalıdır. Yerleşkede güneş alan cephelerin yazları gölgelenmesi için önlemler alınmalı bu noktada peyzaj düzenlemelerine yönelmek gerekmektedir.

Binalar hem birbirlerine gelen güneş ışınlarını hem de rüzgârı engellemektedir. Binalarda istenen iç rüzgârın elde edilebilmesi için dış tasarımdaki rüzgâr hızı binalar arasındaki aralıklara bağlı olarak değişmektedir. Binalar arasındaki mesafe azaldıkça rüzgâr hızı da azalmaktadır (Berköz 1983).

Yani yerleşke planlamasında, bina aralıkları boyutlandırırken güneşin doğuş ve batış saatlerinin dışında kalan ara saatler, arazi eğimi ve yönü, yerleşme yoğunluğu açısından dikkate alınmalıdır (Erçin 2005).

1.4. Yerleşke Planlamasında Açık Yeşil Alanların Önemi

Açık- yeşil alanlar, kişinin fiziksel, sosyal ve psikolojik halini olumlu olarak etkileyen kamusal alanlardır (Öztürk ve Özdemir 2013).

Atabay (1980)'e göre yeşil alanları; çalışma, barınma, ulaşım ve hizmetler dışında kalan en ufak yeşil eleman olan ağaç ile başlayarak ormanlara kadar olan yeşil örtü ile alakalı tüm doğa bileşenleri yeşil alanları oluşturmaktadır (Bucaklı 1999).

Tüm dünyada hızlı nüfus artışı ile bir dizi kentsel çevre sorunları yaşanmaktadır. Ayrıca doğa ile iç içe yaşayan insanların ihtiyaç duydukları yaşam alanları yok olmaktadır. Doğal alanların yok olması ekosisteme zarar vermektedir. Tüm bunların sonucu olarak kent insanı ruhsal ve fiziksel olarak kendisini yenileyebilecek dış mekân fiziki dokusundan mahrum kalmakta bu durum stresi arttırmaktadır (Yılmaz vd 2005).

Dünya genelinde hızlı kentleşme durumu göz önüne alındığı zaman, bu hızlı kentleşme nedeniyle bireylerin fiziksel sağlığı üzerindeki etkileri ve yeterli miktarda yeşil alan sağlanması önemlidir (Dempsey *et al.* 2016).

Üniversite yerleşkesinin açık-yeşil alan planlamaları fiziki yapılaşması ile bulunduğu kente hem sosyo-ekonomik, kültürel açıdan hem de estetik, ekonomik, ekolojik rekreasyonel yönden katkı sağlayan alanlardır. Atatürk Üniversitesi yerleşkesi kurulduğu günden günümüze gelene kadar geçen süre boyunca sürekli gelişerek, ulaşım, eğitim, konut dokusu ve açık-yeşil alanlarıyla en prestijli yerleşkelerden biri haline gelmiştir (Yılmaz 2019).

Üniversite eğitimi için farklı kentlere giden gençler bu çağlarında hem ilk kez ailelerinden uzak kalıp, yabancı bir yere gitmeleri hem de gelişim, kimlik oluşumu ve kendi benliklerini fark etme çabasında olmaları nedeniyle üniversite yerleşkelerinin fiziki planlamalarının gençler üzerindeki etkisi oldukça önemlidir.

Yetişkinlik döneminde gençlerin üniversiteye gitmek gibi çevresel streslerden dolayı şizofreni gibi psikotik hastalıkları ortaya çıkmaktadır (Regehr and Glancy 2014)

Kuo ve Sullivan (2001)'de çalışmalarında, etrafında ya da çevresinde ağaç olan evlerde yaşayan bireylerin, etrafları tamamıyla boş evlerde yaşayan bireylere göre, ailelerine ve etraflarına daha az şiddet ve zorbalık uyguladıklarını belirlemişlerdir (Yılmaz vd 2005).

Versteeg (2003)'e göre; sağlıklı çevreler ruhen ve sosyal olarak sağlıklı bir gelişime neden olmaktadır. Gençlerin gelişim sürecini hızlandırmak, gençlik sürecinin kişilik gelişimine etkisini arttırmak ve benliklerini bulabilmeleri için uygun mekanlar da zaman geçirmeleri gerekir (Düzenli vd 2016).

Stres seviyesinin yüksek oranlarda olan gençler, agresiflik, intihar, ruhsal bozukluk, baş ağrıları, solunum bozukluğu ve bağışıklık sistemleri risk altındadır (Mcnamara 2000).

Bundan dolayı yerleşkelerin açık-yeşil alan planlamalarında eğitim gören gençlere sunmuş oldukları serbest zaman fırsatları hayati rol oynamaktadır (Şekil 1.11).

Şekil 1.11. Stanford Üniversitesi açık-yeşil alanlar

Öğrencilerin yaşamında eğitimin önemi yok sayılmayacak kadar önemlidir. Bundan dolayı eğitim alanlarının kullanıcısı olan gençlerin ihtiyaçlarına göre çeşitli olanakları sağlanması gerekmektedir (Yılmaz vd 2013).

İyi bir yerleşke ortamının, öğrencileri daha iyi çalışmalar ile ileri taşıyan ve öğrencileri zorluklar için daha iyi hazırlayan ve öğrenme tekniklerine katkıda bulunabilmektedir (İbrahim and Fadzil 2013)

Alıştıkları ortamdan uzaklaşan gençler kendilerini yalnız hissedip içine kapanırlar. Özellikle yoğun ders çalışmalarından sonra betonlaşmış yapılarına dönüp günün yorgunluğunu yalnız kalarak geçirirler. Fakat açık yeşil alanların olması öğrencilerin sadece sosyalleşmelerini sağlamaz aynı zamanda fiziksel olarak aktiviteler yapmalarını sağlar. Fiziksel olarak kendilerini geliştirmeleri vücudun dinç olmasını bu sebeple derslerine daha iyi odaklanmalarını sağlar. Fazla enerjinin vücutta kalması dışarıya atılmaması ve yoğun stres altında olan gençlerde saldırganlık gözükmektedir.

Yerleşke planlamasında uygulanan ana yapıların dışında kalan yerler genellikle açık-yeşil alanlar olarak değerlendirilmektedir. Bu noktada üniversite yerleşkeleri hem ekosisteme fayda sağlamakta hem de rekreasyonel faaliyetlerin geçirilebileceği alanlar sağlamaktadır.

Kentin sağlıklı bir mekân olabilmesinin ana şartlarından biri şüphesiz kentteki açık-yeşil alanların miktarıdır. Aslında açık-yeşil alanların insanların sağlığı üzerinde pozitif etkisi olduğu yıllardır bilinmektedir.

Karakaş (1999)'a göre; yerleşkelerde açık-yeşil alanların belirli önemli fonksiyonları bulunmaktadır. Bunlar;

- Yerleşkenin fiziksel gelişimi karşılamak amacıyla rezerv bölgeler oluşturmak;
- Yapılarla ile yerleşkenin birliğini sağlamak (Şekil 1.12).

Şekil 1.12. Stanford Üniversitesi

- Sirkülasyon için gerekli alanı oluşturmak; (Şekil1.13).

Şekil 1.13. Cornell Üniversitesi Yerleşkesinde bulunan saat kulesi

- Yerleşkede rekreasyonel ihtiyaçları karşılayacak dış mekân düzenlemelerine olanak vermek;
- Yerleşke sınırları içinde bireyin çevre ile arasında ilişkinin kurulmasını olanak vermek;
- Yerleşkeye estetik bir görünüm kazandırmak için katkıda bulunmak.

Bunlar dışında açık-yeşil alanların birçok işlevi vardır. Literatür taramalarından elde edilen açık yeşil alanların işlevleri aşağıdaki gibidir:

- Kentsel yeşil alanlar hava kalitesine olumlu etki yaparlar (Dunnett *et al.* 2002; Lawton 2007).
- Gürültüyü azaltırlar (Yılmaz ve Özer 1997). (Şekil 1.14).

Şekil 1.14. Bilkent Üniversitesi (Anonim 2019u)

- Kötü görünümlü istenmeyen objeleri gizler ve gürültüyü ya tamamen yok eder ya da azaltır (Gül ve Küçük 2001).

Estetik katkı sağlarlar (Gül ve Küçük 2001; Önder ve Polat 2012, Nowak and Dwyer 2007, Kardan *et al.* 2015).

- Dünya Sağlık Örgütü (WHO) kentsel planlama hakkındaki bir raporunda yeşil alanların; insan psikolojisini olumlu etkilediğini, kirli hava ve gürültüye maruz kalmayı azalttığını belirtmiştir (WHO 2012).
- Stresi azaltırlar (Yılmaz 1995; Kardan *et al.* 2015, Yılmaz ve Mumcu 2016).
- Estetik ve işlevsel özellik sağlarlar (Gül ve Küçük 2001; Önder ve Polat 2012).
- Kentsel yeşil alanlar toplumsal alanlarda paylaşım ve aidiyet duygusunun da her birey için gelişimine olanak vermektedir. Diğer taraftan yeşil alanlar toplumsal alanda paylaşımın en saf bir şekilde gerçekleştiği alanlardır. Bu tarzdaki mekânlar insanların cinsiyetine, gelirine, etnik yapısına vb. özelliklerine bakılmaksızın hizmet veren merkezlerdir. Bu özellikleri sebebiyle, yeşil alanlar sosyal etkileşimin sağlanması ve geliştirilmesinde büyük katkı sağlamaktadır (Türkoğlu ve Kısar Koramaz, 2012, s. 474). (Karataş ve Kılıç, 2017)
- Qin *et al.* (2013)'e göre; yeşil alanlar kan basıncının düşürülmesini sağlarlar (Yılmaz ve Mumcu 2016).

1.5. Yerleşkede Rekreatyonel Fiziki Yapı Planlamasının Önemi

Rekreasyon; yenilenme, yeniden yaratılma ya da yeniden yapılanma anlamlarına gelen Latince “recreation” kelimesinden gelmektedir. Türkçe karşılığı yaygın bir oranda serbest zamanı değerlendirme şeklinde kullanılmaktadır (Anonim 2019g).

Bireyler serbest zamanlarında, günün yorgunluğunu hafifletmek amacıyla oyun alanlarına, açık-yeşil alanlara, çeşitli aktivitelere katılmaktadırlar.

Özdemir vd (2006)'da Dünya Boş Zaman ve Rekreasyon Birliği” nin tanımına göre ise serbest zaman; bireylere memnuniyet ve memnuluk veren faaliyetlere yönelten insanların hayatlarının özel vakitleridir. “Kültürel, estetik ve ruhsal özellikteki öğelerinin çok kapsamlı şekillerini içeren faaliyetler kavramına boş zaman olarak denmektedir (Yiğit 2018).

Kemnitz (1997)'ye göre; rekreatyonel aktiviteler insanların sosyalleşmesi ve bunun için türlü tedbirler alınmasını gerektirmektedir. Bunlar, kütüphanelerden, parklara, sinema ve tiyatro salonlarından, spor tesislerine, çocuk oyun alanlarından çeşitli etkinliklere katılmalara kadar geniş çeşitlilik taşımaktadır. Bu derece çeşitlikteki aktivitelere yönelik olarak birimlerin oluşturulması insanların çok yönlü olmalarından kaynaklanmaktadır. Rekreasyon alanları, modern toplumun stres dolu yaşamından uzaklaşmayı ve insanların psikolojik olarak rahatlamasını sağlayan aktiviteler olarak görmek gerekir (Karataş ve Kılıç 2017).

Serbest zaman içerisinde, günlük hayatın sıkıcı, sıkı ve durağan geçen tesirinden kurtulma, dinlenme ve eğlenme amacıyla yapılan tüm etkinlikleri içermektedir (Yılmaz vd 2003).

İnsanlar, hayat şartlarına göre çeşitli büyüklüklerde ve zamanlarda oluşan serbest zamanlarında dinlenmek, gezme-görme, dinlenmek, rahatlamak, heyecan duyma, sağlık, beraber olma, ev içinde veya ev dışında açık veya kapalı mekanlarda kent içinde veya

kent dışı kırsal alanlarda aktif ya da pasif olarak çeşitli rekreasyonel etkinliklere katılırlar (Akyüz ve Türkmen 2016).

Rekreasyonun yorucu çalışma hayatından ve sıradan rutinlerden yorulan kişiler için ayrı bir önemi bulunmaktadır (Irmak vd 2012).

Serbest zaman; insanların iş hayatı, öğrenim hayatı yani mecburi zaman harcamalarının dışında kalan uzun veya kısa süreli zamanlardır. Çalışma alanım olan Atatürk Üniversitesinde öğrenim gören öğrenciler ders dışında kalan boş zamanlarında açık yeşil alanlarda ya da kapalı alanlarda rekreatif faaliyetler geçirerek doldururlar. Öğrenciler bu faaliyetlerin çoğunluğunu fakülte çevrelerindeki açık yeşil alanlarda geçirirler.

1.6. Rekreasyonel Faaliyetlerin Özellikleri

Torkildsen (1999)'a göre rekreasyonun temel özellikleri;

- Rekreasyon kişiseldir ve rekreasyonel aktivitelerde bireysel tatmin önemlidir.
- Rekreasyonel aktiviteler tatmin edici olması gerektiğinden aktivitelere katılımı bireyin kendisinin beğenisine uygun aktiviteyi seçmesi gerekmektedir,
- Rekreasyonel faaliyetler kişiye neşe vermeli ve bireyi mutlu etmelidir,
- Yapılan rekreasyonel aktiviteler bütünlük sağlamalıdır. Ruhsal, sosyal, zihinsel ve aktivitenin olduğu konular yer almalıdır,
- Rekreasyonel faaliyetler genellikle bir oyun ile ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle oyun içerisinde bireye seçme şansı olduğu düşüncesi sunulmalıdır,
- Rekreatif faaliyetlerin kendine özel nitelikleri vardır. Bu nedenle faaliyetlerin temelinde bireyin yüksek derecede tatmin olmasını sağlamak hedeflenmektedir.

Karaküçük (2008)'e göre rekreasyonun temel özelliklerini şunlardır;

- Rekreatif etkinliklere katılma sonucu oluşan deneyime rekreasyon denir,
- Rekreasyon faaliyetleri kişi kendi seçmelidir,
- Rekreasyonel faaliyetler neşe sağlar ve mutluluk verir,
- Özgürlük hissini tattırır,
- Rekreasyon faaliyetleri planlanarak ya da planlanmadan yetenekli veya yeteneksiz bireyler ile organize edilmiş ya da edilmemiş mekanlarda yapılabilmektedir,
- Rekreasyonun bireye özel amacı vardır,
- Rekreasyonel faaliyetlerin katılan bireye kişisel özellikler kazandırılmalıdır,
- Bireyin boş kalan vakitlerinde yapılmaktadır,
- Cinsiyet ve yaş fark etmeksizin herkesin katılmasına olanak sağlar,
- Rekreasyonel faaliyetler kişinin yaratıcı olma ve kendisini ifade etmesine imkân verir.
- Rekreasyon birden fazla faaliyetler içerir,
- Rekreasyon faaliyet sonucu oluşur. Bu faaliyetler ruhsal, fiziksel, toplumsal, zihinsel veya bunların bir birleşmesinden olabilmektedir,
- Rekreasyonel faaliyetler evrensel bir şekilde uygulanmaktadır. Tüm insanlar için ortak bir dil olma durumundadır,
- Rekreasyonel faaliyetler, açık ya da kapalı mekanlar ve dört mevsim ve iklim koşulları da sağlanabilmektedir (Küçük 2015).

Hacıoğlu vd (2003)'e göre rekreasyonun temel özellikleri şunlardır;

- Bireyler rekreasyonel aktivitelere kendi istekleri ile katılırlar.
- Rekreasyon içinde birden fazla çeşit vardır. Bunlar dinlenme, eğlenme ve oyundur.
- Rekreasyona katılan kişilerin kendilerine göre sebepleri vardır. Kimileri sadece dinlenme kimileri ise eğlenmedir. İnsana rahatlama sağlar.
- Rekreasyonel aktiviteler bireylerin bir iş ile meşgul olmadıkları zaman yaptıkları aktivitelerdir.

- Rekreatif faaliyetlere katılacak olan bireyler hangi faaliyeti seviyorlar ise ona katılırlar (Yaşartürk 2013).

1.7. Rekreyona İhtiyaç Duyulmasının Sebepleri

Rekreasyon insanın kendine zaman ayırmasıdır. Nasıl çalışan bireylerin dinlenmeye eğlenmeye ihtiyaçları varsa öğrencilerinde dinlenmeye ihtiyaçları vardır.

Rekreasyonel faaliyetler okul hayatının bir parçasıdır. Günümüzde öğrencilerin çoğu vaktinin büyük bir bölümünü sınıflarda, kütüphanelerde, çalışma masalarında geçirmelerinden dolayı dinlenmeye kendilerine zaman ayırmaya ihtiyacı doğmaktadır. Bundan dolayı üniversitelerin etkinlik programları öğrenciler için rekreasyonel faaliyetler ve dinlenme fırsatı sunmalıdır. Bunun için gereken planlamalar yapılmalıdır (Balcı ve İlhan 2006).

Öğrenciler yaşamın bazı zamanlarında üzüntü, başarısızlık, acı, tükenmişlik gibi negatif duygular içinde boğulurlar. Bu bireylerin bu negatif duyguları atlatabilmeleri için, sakinleşmeli, rahatlamaları gerekmektedir. En önemli olanı ise kendilerine zarar vermeden bu olumsuz duygulardan uzaklaşmaları gerekmektedir (Sarıcaoğlu 2011).

Bu noktada rekreasyonel faaliyetler devreye girerek öğrencilerin spor yaparak, dinlenerek, sosyalleşerek vb. şekillerde rahatlamalarını sağlamaktadır. Tüm bu sonuçlar göz önüne alındığında neden rekreasyonel aktivitelere ihtiyaç olduğu anlaşılabilir.

Literatür taramalarında rekreasyonel aktivitelere ihtiyaç duyulmasının sebepleri aşağıda verilmiştir.

Kılbaş (2004)'göre; Rekreasyonel faaliyetlerine katılmak için etkili temel ihtiyaçları

- Sosyalleşme ihtiyacı
- Kendini yenileme ihtiyacı

- Kendine ödül verme
- Rahatlama ihtiyacı
- İletişim ihtiyacı
- Birlik olma ihtiyacı
- Gruplaşma ihtiyacı (Küçük 2015)

Torkildsen (2005)'da rekreasyona duyulan ihtiyaçları aşağıdaki biçimde sınıflandırmıştır:

- Güvenlik
- Hâkimiyet (diğerlerini kontrol etmek)
- Tanımlamak ve teşhis koymak
- Sosyal etkileşim ve sorumluluk (Etkileşim ve diğerleriyle beraberlik)
- Yaratıcılık
- Fiziksel etkinlik ve zindelik
- Başkalarına Hizmet etmek
- Zihinsel aktivite
- Fantezi, macera kaçış ve rahatlama şeklindeki yeni deneyimler (Sabancı 2016).

Sabancı (2016) çalışmasında; fiziksel, sosyal, psikolojik ve duygusal nedenlerden dolayı rekreasyona ihtiyaç duyulduğunu belirtmiştir.

Yapılan araştırmalar sonucu rekreasyonel aktivitelerin faydaları aşağıda verilmiştir.

- Rekreasyon aktiviteleri; kendine güvenmeyi, iyi ruh haline, bireyin tek başına karar verebilmesi gibi duyguların oluşmasını sağlar. Duyusal sağlığı iyileştirir (Arslan 2011).
- Üniversitelerdeki kültürel ve sosyal etkinlik alan ve kullanımları öğrencilerin kişiliklerinin ve toplumsal gelişmelerinin olumlu yönde etkilenmesinde doğru orantılı bir şekilde etkiler. Öğrenciler eğitim hayatı boyunca sosyal aktivitelere

katılırlar ve düzenlerler. Tüm bu aktivitelere katılımları ve aktiviteleri düzenlemeleri sonucu sosyal sorumluluklar alırlar. Bunların sonucu olarak ta toplumsal yaşama katılmayı ve çevre ile doğru bir şekilde ilişki kurmayı öğrenirler (Erçevik ve Önal 2010).

Önal (2007)'ye göre rekreasyonun gereksinimden doğan faydaları vardır. Bunlar;

- Kendini ifade etme gereksinimi, İnsanların dinlenme ve eğlenme gereksinimi, Fiziksel sağlamlık, Güzellikten hoşlanma, Dinlenme, Zihinsel güçleri kullanma, Keşfetme ihtiyacına cevap verir, Macera ve yeni deneyimler edinme, arkadaşlık ihtiyacı, Hizmet duygusu. (Ağduman 2014).

Yaşartürk (2013)'e göre rekreasyonun faydaları aşağıda verilmiştir:

- İnsan ruhunun sağlığını kazandırır,
- İnsanı sosyalleştirir,
- Yaratıcı gücü ortaya çıkarıp geliştirir,
- İş verimini artırır,
- İnsanı mutluluğa ulaştırır,
- Toplumun birbirine yakınlaşmasını sağlar.

Üniversite öğrenimi boyunca rekreatif faaliyetlere katılma alışkanlıkları elde eden bireyler eğer bu faaliyetlerde yaşamında doyuma olumlu bir değer katmış ise yaşamlarının sonraki zamanlarında da süreklilik gösterebilecektir (Yerlisu Lapa ve Ardahan 2009).

1.8. Rekreatif Faaliyetlerin Sınıflandırılması

Karaküçük (2005)'e göre rekreasyon üç sınıfa ayrılmaktadır.

Bunlar;

- **Çeşitli kriterlere Göre:**

- Zamana göre sınıflandırma
- Yaş kriterine göre sınıflandırma
- Faaliyetlere katılan kontenjana göre sınıflandırma
- Sosyolojik içeriğe göre sınıflandırma
- Kullanılan alana göre sınıflandırma

- **Amaçlarına Göre:**

- Toplumsal amaçlı
- Sanatsal amaçlı
- Kültürel amaçlı
- Sportif amaçlı
- Turizm amaçlı
- Dinlenme amaçlı

- **Özel İşlevlerinin Belirli Eylem ve Durgunluk durumlarına göre veya işlevsellik yönünden sınıflandırılması:**

- Uluslararası rekreasyon
- Orman rekreasyon
- Estetik rekreasyon
- Sosyal rekreasyon
- Fiziksel rekreasyon
- Ticari rekreasyon

Leitner and Leitner S.F. (2004)'a göre rekreasyon faaliyetlerini; rahatlama, müzik, temel eğlence, spor, zihinsel etkinlik, oyun, dans, sanat, yardım hizmetleri, hobi, sosyal etkinlik, doğa etkinlikleri, seyahat ve turizm olmak üzere toplam 13 başlıkta toplamıştır.

1.9. Yerleşkelerde Donatı Elemanları

Kent donatı elemanları bulunduğu kentin özelliklerini yansıtan kent ile bir bütün halinde bulunan kentin yaşam kalitesini yükselten elemanlardır. Kentte yaşayanlar için önemi ise bu elemanlar kent ile bütünleşmiştir ve bulunduğu ortama değer katar. İnsanların daha konforlu bir yaşam sürmelerini sağlarlar. Bireylerin yaşamında sosyal kültürel ve görünüm olarak olumlu etkiler yaratır.

Aşağıda kent donatı elemanlarının önemi ile ilgili yapılmış literatür taramaları bulunmaktadır.

Dascalu (2011)'e göre; insan psikolojisi üzerinde kent mobilyalarının tasarımında kullanılan materyallerin etkisi büyüktür. Kullanılan doğal olan malzemelerden; ahşap, dinlenme hissiyatı verirken, taş meditasyon etkisi ile gerginliği azaltmaktadır. Seramik beynin hayal gücünü canlandırır (Gültürk ve Şişman 2016).

Kent mobilyaları, kente yaşanabilirlik katan kentin kimliğini oluşturan kentin daha yaşanabilir olmasını sağlayan donatılardır. Kent donatı elemanları kente kattıkları değerden dolayı hem kullanıcılar hem de kent için ayrı bir önemi vardır. Kentte yaşayanlar açısından bu donatı elemanlarının önemli olma sebebi kentle bağdaştırmışlardır. Bu donatı elemanları kentte buldukları çevreyi tanımlamaları ve özelleştirmeleri sebebiyle önemlidir (Bayraktar vd 2008).

Donatı elemanlarının oluşması; kullanıcıların kültürel özellikleri, objeden beklentileri, görsel, estetik değer yargıları ile çevre tasarımındaki fonksiyonel ve anlamsal gereklilikleri gibi unsurlar ışığında gelişirler (Kuşkun ve Yılmaz 2003).

Donatı elemanları görsel tarafları değerlendirilerek, çevrenin her geçen gün giderek zenginleşmesiyle yaşam kalitesinin gelişmesine imkân sağlar. Zenginleşmiş çevreler hem olumlu bir estetik deneyim sağlar hem de restoratif ve esin kaynağı ortamlar sağlarlar. Böylelikle de zihinsel ve fiziksel sağlığa olumlu yönde katkı sağlar (Özhancı ve Yılmaz 2011).

Kent mobilyaları, kentteki insanlar için konfor ve estetik sağlayan unsurlar olarak, toplumsal yaşamda pozitif etkiler yaratan donatı elemanlarıdır. Kent mobilyaları, kentteki insanların gereksinimlerine göre, psikolojik, sosyal, fiziksel ve ergonomik yönünden gözlemleyerek düzenlenmelidir (Şişman ve Gültürk 2016).

Kent donatı elemanları kentte yaşayanların gereksinimlerini karşılayan, sorunlarını çözmeye yarayan kentteki yaşam kalitesini yükselten, kente kimlik kazandıran ve çevre ile uyumlu olma gibi nitelikleri bulunmaktadır (Kurdoğlu ve Çelik 2015)

Kentlerde yaşayan insanlar yaşam kalitelerinin yükselmesi için yaşam alanlarının yakınlıklarında kurulmuş olan tasarlanmış mekanlara ihtiyaç duymaktadırlar. İnsanların bu ihtiyaçlarına cevap verebilmek amacı ile kentsel donatı elemanları kullanılmaktadır. Bu elemanlar insanların hem kullanım ihtiyacını karşılamaktalar hem de toplumsal yaşam ile kent yaşamı arasında bir bağ oluşturmaktadır (Sağlık vd 2014)

Peyzaj mimarları kentlerde görsel kalitenin, güzelliğin sağlanması ve daha kaliteli yaşam alanı sağlamak amacı ile canlı malzemelerin yanında kentsel donatı elemanları denilen cansız malzemelerde kullanılmaktadırlar (Özer vd 2010)

Akyol (2006)'da kent donatıları; teknik donatılarına göre, kullanım türlerine göre ve montaj şekillerine göre açısından ayrılır. Teknik donatılarına göre kent donatıları alt yapıya bağlı olan ve alt yapıya bağlı olmayan olarak iki gruptan oluşmaktadır.

Alt yapıya bağlı kent donatıları:

- Aydınlatma donatıları
- Satış birimleri
- Bilgi iletim ve işaret panoları
- Otobüs durakları
- Meydan saatleri
- Su öğesi
- eşmeler
- Telefon kulübesi
- Yangın musluğu
- Bankamatik

Alt yapıya bağlı olmayan kent donatıları:

- Zemin döşemeleri
- Bilgi levhaları
- öp kovaları
- Bayrak direkleri
- Saksılıklar
- Ağaç altı koruyucuları
- Posta kutuları
- Bisiklet park alanları
- Oyun alanı donatıları
- Plastik sanat objeleri (heykeller vb.)

Üniversite yerleşkelerinde bulunan kent donatıları, alt yapıya bağlı olan ve alt yapıya bağlı olmayan kent donatılarıdır.

2. KAYNAK ÖZETLERİ

Yerleşkedeki dış mekân fiziki donatılarını ortaya çıkarmak ve üniversite merkezi yerleşkesindeki dış mekân fiziki donatılarının öğrenci memnuniyetini belirleyerek, daha yaşanabilir bir yerleşke için önerilerde bulunulmuştur.

Yılmaz (1995) çalışmasında, Erzurum kentindeki bütün okul bahçelerini araştırarak öğrenci başına düşen açık-yeşil alan oranını belirlemeye çalışmıştır. Çalışma sonucunda Erzurum okul bahçelerinde kişi başına düşen eğitim ile açık-yeşil alan yetersiz olduğu anlaşılmıştır. Buna ek olarak bu bahçelerin peyzaj düzenlemesinin de eksik olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Abu-Ghazze (1999)'nın çalışması Ürdün'ün başkenti Amman'da bulunan Ürdün Üniversitesi'ndeki dış mekân hedeflenmektedir. Çalışmanın amacı, dış mekanların kullanımına dair kullanıcı algılarını değerlendirmiştir. Çalışmada, insan-çevre ilişkileri açısından bilgi edinebilmek için nitel bir yaklaşım kullandı. Çalışmada öğrenciler, öğretim görevlileri ve idari personeller dahil toplam 140 kişi açık hava kampüsü olan ziyaret edecekleri mekanlar ile ilgili değerlendirmeler yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda dış mekanlarda öğrencilerin davranışları analiz edilmiştir.

Yılmaz ve Yılmaz (2005) çalışmalarında, yeni kurulacak olan üniversite yerleşkelerinin tasarımı ve fiziki gelişmelerine örnek olabilmesi açısından New York'taki Cornell üniversitesi yerleşkesinin örneğini vermişlerdir.

Gürün ve Çınar (2006) çalışmalarında, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Avşar Yerleşkesinin üniversite yerleşke şekilleri içindeki yerini saptamış daha sonra, modern üniversite yerleşke biçimleri açısından gerekli incelemesini yapmıştır.

Tolon (2006) çalışmasında, bir üniversite yerleşkesinin ve peyzaj tasarımının nasıl olması gerektiğini anlatmıştır. Planlama aşaması esnasında yapılması gerekli olan şeyler

anlatılmıştır. 1995 yılında, Ankara Üniversitesi Gölbaşı Kampusu tasarımı mimari projeler ile yerleşke vaziyet planı şeklinde hazırlanmış. Projelerin yapımından önce yapılması gerekli olan, ön çalışmaların hepsi yapılmamış. Bu araştırma esnasındaki eksikliklere ek olarak yerleşke birimlerinin belirlenmesi aşamasında da eksiklikler bulunmaktadır. Yerleşkenin tasarımının sadece eğitim odaklı yapıldığı, kullanıcıların rekreasyonel ihtiyaçlarını karşılayacak birimler ikinci planda tutulmuştur. Çalışmada araştırmaya alınmayan, bu çalışmaların nasıl sorunlar oluşturduğu açıklanmış olup, eksik olan noktalar tamamlanmıştır. Değerlendirme sonucunda ulaşılan veriler eşliğinde peyzaj tasarımı yapılmıştır.

Yıldızoğlu (2006) çalışmasında; Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesinin tasarım ve planlamasında etkisi olan genel özellikleri ve yerleşkenin alan kullanımlarını analiz etmiştir. Bunlara ek olarak, yerleşkenin kurulduğu zamandan günümüze kadar geçen süreç incelenmiş, anket sonuçlarından elde edilen veriler dikkate alınarak yerleşkeye dair fiziksel planlama ve tasarım önerileri verilmiştir.

Üniversite yerleşkesindeki müzelerin, spor alanlarının, konser salonlarının, çevre düzenlemesi ve yoğun etkinlik programlarının sadece personel ve öğrencilere değil aynı zamanda kent halkına da hizmet ettiğini belirtmiştir. Bundan dolayı üniversite yerleşkeleri hem öğrenme ortamı hem de kamusal alan şeklinde hizmet verebilmektedir. Fakat bu sadece küçük şehirlerdeki yerleşkelerde geçerlidir. Çalışmada üniversite yerleşkesinin birden fazla işlevi olmasını Oklahoma Üniversitesi yerleşkesini kullanarak, yerleşkenin kent yaşamında merkezîyetini göstermenin bir yolu olarak incelenmiştir (Gumprecht 2007).

Antalyalı (2007) çalışmasında üniversite misyonlarının tarihsel süreç içerisinde meydana gelen değişimlerini incelemiş ve bugün gelinen noktayı ortaya çıkarmayı hedeflemiştir. Çalışmasında üniversitenin günümüzde beş ana görevi olduğunu belirlemiştir. Bunlar; eğitim, araştırma, demokratikleşme, ulusallaşma ve kamu hizmeti olduğunu demiştir.

Işık (2008) çalışmasında, 1992’de kurulan 24 adet üniversitenin, buldukları kentin nüfus artışı ile göç niteliklerine olan etkilerini araştırmıştır. Bu üniversitelerden 9’u çeşitli sebeplerle araştırma dışında tutulmuştur. Geriye kalan 15 üniversitenin bulunduğu kentleri incelemiştir ve bu kentlerin büyük çoğunluğunda 1975- 1990 arasında ortalama nüfus artış hızının gerilediğini, 1990 sonrasında önemli artışlar kaydettiğini belirlemiştir. Göç ile ilgili veride ise 1990 sonrası nüfus artış hızı artan bu kentlerde net göç oranlarının da yükseldiğini belirlemiştir.

McFarland vd (2008) çalışmasında, araştırmacılar, öğrencilerin ve öğretim görevlilerinin akademik başarılarının, kampüs ortamı ile ilişkili olduğunu belirlemiştir. Ayrıca iyi tasarlanmış üniversite yerleşkesinin öğrencilerin stres seviyesini etkilediğini tespit etmişlerdir.

Turgut vd (2009) çalışmalarını Atatürk Üniversitesindeki öğrencilerin rekreasyona olan eğilimlerini belirlemek ve yerleşkenin öğrencilerin gereksinimlerini karşılayabilecek durumda olup olmadığını belirlemek amacıyla yapmışlardır. Çalışma sonucunda öğrencileri kararlarını en çok etkileyen faktörlerin, cinsiyetleri, fakülteleri ve geldikleri şehrin etkilediği tespit edilmişlerdir.

Üniversite yerleşkelerindeki sürdürülebilirlik için uyguladıkları çalışmalar incelenerek üniversitede peyzaj tasarımı ve sürdürülebilirlik ilişkisinin tespit edilmesini amaçlamaktadır. Çalışmanın sonucunda; Türkiye ve dünyadaki başarılı üniversite yerleşkelerinde peyzaj planlama ve tasarımlarındaki sürdürülebilirlik uygulamaları karşılaştırılarak değerlendirilmiş ve “üniversite tasarımı ve sürdürülebilirlik” ilişkisi bulunmuştur (Erdoğan 2009).

Karabük Üniversitesi yerleşkesini kullanıcıların akademik, sanatsal, sosyal, kültürel ve sportif ihtiyaçlarını her daim rahat bir biçimde sağlayabilecekleri bir alan haline çevirmek amacıyla bir peyzaj projesi hazırlanmış ve tekliflerde bulunmuştur (Ertekin ve Çorbacı 2010).

Öğrencilerin serbest zamanlarının çoğunu geçirdikleri sosyal ve kültürel aktivite alanlarını öğrencilerin kullanım amaçlarına göre analizi yapılmış. Analiz sonucunda, yerleşkedeki sosyal-kültürel kullanım alanları yeterliliği, ulaşılabilirlik, kullanım süreleri, kullanıcı profili ve halkın kullanımına yönelik sonuçlar elde edilmiştir (Erçevik ve Önal 2011).

Büyükşahin Sıramkaya ve Çınar (2012) çalışmasında; üniversite yerleşkelerinin gelişim sürecini, yerleşim sistemlerini ve üniversitelerin en önemli fiziksel elemanlarından birisi olan, personel ve öğrencilerin fikir alışverişinde bulunacakları ortak kullanım alanlarını planlama kriterlerini ele alarak, Selçuk Üniversitesi Alâeddin Keykubat yerleşkesinin ortak kullanım alanlarını değerlendirilmeyi ve kampüsün fiziksel gelişimine katkı sağlayabilecek sonuçlar ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Yılmaz ve Irmak (2012) çalışmasında, Atatürk Üniversitesi yerleşke planlamasını bitkisel tasarım ilkeleri üzerinden incelemişlerdir.

Kurdoğlu vd (2013)'ün çalışma alanı olarak KTÜ Kanuni Yerleşkesi seçilmiştir. Çalışmanın amacı kullanıcıların yerleşkedeki peyzaj donatılarının kullanımı hakkındaki farklılıkları ve bu donatılarla olan ilişkilerini ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. Çalışma kapsamında 200 kişi ile anket çalışması yapılmış olup, kullanım açısından istek ve eğilimlerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen uygulamanın sonucunda kullanıcı-donatı ve kullanıcı-bitki arasındaki olumlu ve olumsuz ilişkiler ortaya çıkarılıp, bunların arasında bulunan olumlu koşulların daha da iyileştirilmesi, olumsuz koşulların kaldırılıp olumlu duruma dönüştürülmesi şeklindeki öneriler sunulmuştur.

Tetik (2013) çalışmasının amacı, üniversite yerleşkelerinin mimari tasarım aşamasının incelenmesi, aktif bir şekilde kullanımları için önerilerin geliştirilmesi ve gelecekte yapılacak olan yeni yerleşkeler için veya yeni düzenlemeler yapılması düşünülen yerleşkeler için kaynak oluşturmaktır. Değerlendirme kısmında, incelenen üniversite yerleşkelerinin karşılaştırılması yapılarak, yerleşke tasarımına dair öneriler üzerinde durulmuştur.

Açıksöz vd (2014) yaptıkları çalışmada; Bartın Üniversitesi Kutlubey-Yazıcılar yerleşkesi açık-yeşil alan sistemi ve yönetiminin bitki türleri ile diğer fiziki gelişimleri bakımından, yeni kurulan ve fiziki gelişimlerini oluşturmaya başlayan benzer bölge üniversitelerine bir örnek olacak düzeyde olması amaçlanmıştır. Bu çalışmanın sayesinde kırsal alanlarda bulunan Bartın Üniversitesi Kutlubey-Yazıcılar kampüsü, ileride Bartın kent makro formu ölçeğinde kentsel açık ve yeşil alan sisteminin bir parçası olarak önemli olacağı üzerinde durulmuştur.

Arslan (2014) çalışmasının amacı, 2013-2014 eğitim öğretim senesinde Çankırı Karatekin Üniversitesinde lisans ve ön lisans seviyesinde eğitim gören öğrencilerin serbest zamanlarında yaptığı aktiviteleri değerlendirip, bu aktivitelerin öğrencilerin demografik özellikleriyle anlamlı bir farklılaşma içinde olup olmadığını belirlemektir. Çalışma sonucunda; öğrencilerin serbest zaman tercihlerinde genel olarak bir amaçlılık içinde olmadıklarına, sadece vakit geçirmeye yönelik aktiviteleri daha fazla tercih ettikleri sonucuna varılmıştır.

Matloob *et al.* (2014) çalışmalarında; üniversite yerleşkelerinin ilerleme ve yenilik merkezi olarak sürdürülebilir olması gerektiğini dile getirmişlerdir. Bir mekânın ya da üniversite yerleşkesinin fiziksel formu sürdürülebilirlik ilişkisi üzerinde durulmuştur.

Açıkkay (2015)'de yapmış olduğu araştırmada; kent içerisinde yapılan üniversite yerleşkelerinin ekolojik peyzaj tasarım prensipleri açısından incelenerek, kentte bulunan yerleşkelerinin peyzaj tasarımlarında ekolojik yönünden öneriler sunmayı hedeflemiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda, bulunulan iklim ve coğrafyaya uygun tasarımı yapılan yerleşkelerin ekolojik niteliklerinin çok fazla bulunduğunu belirlenmiştir. Yerel bitki ile geçirgen özellikli malzeme kullanımı, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı, geri dönüşüm ve enerjinin aktif kullanımı, biyolojik çeşitlilik desteklenmesi, bisiklet ve yaya sirkülasyonunun daha fazla olması, şehir içi yerleşke olmasından dolayı ulaşım için toplu taşımaya teşviklerin yapılması kent içi üniversitelerin ekolojik peyzaj tasarımları konusunda öne çıkan başlıklar olacak şekilde belirlenmiştir. Öneriler

doğrultusunda ekolojik yerleşke olarak yapılacak planlama ile tasarım çalışmalarını yönlendirmek için tasarım prensipleri ortaya çıkarılmıştır.

Aksu (2016) çalışmasının amacı; Atatürk Üniversitesi Kampüsünün, merkezi açık yeşil alanının peyzaj tasarımı yapıldıktan önceki ve sonraki durumun kullanıcı memnuniyeti açısından karşılaştırılmasıdır. Çalışma kapsamında anket çalışması yürütülmüştür. Çalışma sonucuna göre peyzaj tasarımı yapılmadan önce kullanıcıların alanı görsel (74,2) ve bitkisel tasarım (71,6) yönünden zayıf buldukları, alanda oturma elemanı (87,4) ve çöp kutusu (57,7) gibi donatı elemanlarının eksik olduğu belirlenmiştir. Bundan dolayı, alanın temel kullanıcıları olan öğrenci ve üniversite çalışanlarının daha fazla kaliteli zaman geçirebilmesi amacıyla alanın tasarlanması gerektiği sonucuna varılmıştır. Peyzaj tasarım uygulaması sonrasında yapılan anketlerle kullanıcı memnuniyetlerinin arttığı, katılımcıların %75,6'sının alanda yapılan tasarımın gerekli olduğuna inandıkları ve tasarım yapılan bu mekânın üniversiteye prestij kazandırdığı tespit edilmiştir.

Düzenli vd (2016) çalışmalarında; yerleşkenin açık alanlarının, gençlerin gereksinimlerini karşılayıp kendi kişiliklerini güçlendirmesi için mekanların hangi algısal özellik ve tasarım donatılarıyla karşılaşması gerektiğinin tespit edilmesidir. KTÜ Kanuni Yerleşkesinde kullanım oranı düşük olan bir alan seçilmiştir. Bu mekanda gençlerin gereksinimleri ışığında belirlenen tasarım ilkelerine bağlı kalarak alana dair tasarım senaryoları geliştirilmiştir.

Gül vd (2016) çalışmalarında, SDÜ öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin Kampüs içerisindeki rekreasyonel eğilim ve talepleri belirlemeyi amaçlamışlardır. Çalışma kapsamında üniversitede, 15 Fakültede görev yapan 150 akademisyen ve toplam 375 öğrenciye rastgele olarak anket yöntemi ile veriler elde edip, bu verileri sayısal yüzdeleri ve istatistiki olarak birbirleriyle ilişkisini ortaya koymuşlardır. Sonuçta, üniversite yerleşkesinin rekreasyonel yönden önemli bir potansiyele sahip olduğu ve genel olarak hafta içinde ortalama 3 veya 4 gün rekreasyonel aktivitelere katılımın olduğunu belirlemişlerdir. Yerleşkede yüksek oranda taleplerin olmasına rağmen

rekreasyonel mekânların ve aktivitelerin nitelik ve nicelik yönünden eksik olduğu ve yönetim organizasyonu açısından istenilen oranda olmadığı tespit edilmiştir.

Gültürk ve Şişman (2016) çalışmalarında, Namık Kemal Üniversitesi Kampüsü peyzaj tasarımı ve planlama esasları açısından incelemiştir. Bir yerleşkede bulunması gereken koşulları sağlayıp sağlamadığı ve aktif bir peyzaj tasarımıyla öğrencilerin, öğretim görevlilerin ve idari personelin gereksinimlerine ne ölçüde yanıt verdiğinin cevabını aramışlardır.

Yapılan bir çalışmada Düzce Üniversite yerleşkesinde açık-yeşil alanların peyzaj algısına dayalı kullanıcı görüşleri ile uzman görüşleri dikkate alınarak alanın peyzaj kalitesini ortaya koymaktır. Çalışma esnasında yerleşkede belirli noktalarda fotoğraf çekilmiştir. Kullanıcı ve uzman gruplara ayrı ayrı anket uygulanmıştır. Çalışma sonucunda kullanıcılar ile uzman anketleri karşılaştırıldı ve yakın puanlar verildiği görüldü. Kullanıcılar tarafından görsel açıdan kaliteli olan fotoğrafları uzmanlarda aynı şekilde değerlendirmiştir (Kaya vd 2016).

Adams vd (2017) çalışmalarında; sürdürülebilirlik literatürün ve kültürel değişim çalışmalarından faydalanarak, bir üniversitede sürdürülebilir kültürün oluşturulması ve kalıcı olmasının müdahalelerinin ölçülmesi, takip edilmesi ve tasarlanması için kavramsal bir çerçeve üzerinde durmuşlardır. İngiltere'deki bir üniversitenin personel ve öğrencilerine yapılan anketin verileri, çerçeveye uygulanıp yorumlanmış ve etkileri araştırılmıştır.

Baylan vd (2017) çalışmalarında, rekreasyonda mekân tercihleri, bu mekanların fiziksel nitelikleri ile kullanıcıların sosyo-kültürel nitelikleri arasındaki ilişki ile rekreasyona verilen önemin mekânsal dağılımını belirlemeye çalışılmıştır. Araştırma kapsamında Bendimahı Havzası (Van) örneğinde bir anket çalışması yapılmıştır. Çalışma sonucunda Muradiye ve Çaldıran ilçe merkezleri ile suya yakın olan alanların rekreasyon bakımından daha fazla tercih edildiğini, ayrıca kırsal alanlarda rekreasyonun cinsiyet ve eğitim durumları arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlar

doğrultusunda; rekreasyonel mekân planlamasında katılımcı yaklaşımlara ve kırsal alanlardaki rekreasyon mekanlarının alt yapısının güçlendirilmesi için öneriler sunulmuştur.

Dagiliute vd (2018) çalışmalarında, üniversitelerin toplum üstünde çok önemli bir hükme sahip olduğu ve sürdürülebilirlik için kilit nokta olduğu vurgulanmıştır. Çalışmanın amacı, bu konuya katkı sağlamak ve öğrencilerin Vytautas Magnus Üniversitesi'nde (yeşil alanı az) ve Kaunas Teknoloji Üniversitesi'nde (yeşil alanı çok) sürdürülebilirlik konusundaki davranışlarını karşılaştırmaktır. Anket sonuçlarına göre; sürdürülebilirlik yönünden önemli bir fark olmadığını göstermektedir. Fakat yeşil bir üniversitede okuyan öğrencilerin, yeşil olmayan bir üniversitede okuyan öğrencilere göre daha çevreci tavır takındıkları ve sürdürülebilirlik aktivitelerine daha fazla katıldıkları belirlenmiştir. Çevresel bilgi ve yerleşke sürdürülebilirliğinin öğrencilerin sürdürülebilirlik algısına katılımını önemli olduğu sonucuna varılmıştır.

Eminağaoğlu ve Arslan Muhacir (2018) çalışmalarında; Artvin Çoruh Üniversitesi, Seyitler ve Şehir kampüslerinin morfolojik yönünden incelenmesini kapsamaktadır. Değişik morfolojik niteliklere sahip olan bu iki üniversite yerleşkesi planlama ve tasarım kriterleri açısından değerlendirilecek ve yerleşkeleri avantaj ve dezavantajları yönünden karşılaştırmışlardır.

3. MATERYAL ve YÖNTEM

3.1. Materyal

Araştırma materyalini Atatürk Üniversitesi merkez yerleşkesi ve üniversite öğrencileriyle yapılan standart anket formları oluşturmaktadır. Anket formu bireysel (6 soru) ve yerleşke memnuniyeti için (18 soru) şeklinde iki kısımdan oluşmaktadır (**EK 1**).

Üniversitenin yer aldığı Erzurum kenti 39°54'35" kuzey enlemleri, 41°16'32" doğu boylamları arasında bulunmaktadır. Şehir kuzeyde Dumlulu, güneyde ise Palandöken dağları ile çevrilmiştir. Erzurum, yüksek bir yaylanın batı kesiminde yer almaktadır ve yaklaşık olarak 25 006 km² kadar alan kaplamaktadır. Deniz seviyesinden yüksekliği 1959 m dir. Erzurum'un kent nüfusu 767 bin 848 dir. Nüfusun %49,94'ünü erkekler, %50,06'sını ise kadınlar oluşturmaktadır. Erzurum Türkiye'de en şiddetli iklime sahip olan bölgedir. Bahar ayları bol yağışlı, yazın sıcak ve kurak, kışın ise soğuk ve karlıdır. Yıllık ortalama sıcaklık 6.0 °C, en sıcak ay ortalaması 20.2 °C, en soğuk ay ortalaması -8,3 °C'dir. Yıllık yağış ortalaması 460.5 mm'dir. Nispi nem %60,3 dür. Erzurum ulaşım bakımından tüm fırsatlara sahiptir. Kara, hava ve demiryolu ile yurdun her kısmına bağlanmış durumdadır (Anonim 2019)

Erzurum'da kar ortalama 113 gün yerde kalmaktadır (Günel 2013)

Kentin temel ekonomi kaynağı tarım ve hayvancılığa dayanmakta olup, hizmet sektöründe hızlı gelişmeler yaşanmaktadır. Erzurum'da bulunan Palandöken Dağı ülkemizin önemli kış turizm mekanlarından birisidir.

3.1.2. Atatürk Üniversitesi'nin genel özellikleri

Atatürk Üniversitesi yerleşkesi Erzurum kentinin batısında konumlanmıştır. Zamanla kentin batıya doğru ilerlemesiyle Erzurum kenti ile birleşmiş bir duruma gelmiştir. Üniversite yerleşkesi yeni fakültelerin kurulmasıyla birlikte batıya doğru gelişmeye devam etmektedir. Kent ile ulaşımı kontrollü bir biçimde 3 ana kapıdan yapılmaktadır. Yerleşkede içerisinde ulaşım ring sistemiyle sağlanmaktadır.

Merkez yerleşke alanı yaklaşık 4000.000-450.000 m² olan üniversitenin, bugünkü fiziki yapılanması (kuzey koruluğu hariç) 2 068 000 m² alan kaplamaktadır. Denizden yüksekliği 1 850 m'dir (Şekil 3.1).

Şekil 3.1. Atatürk üniversitesi yerleşkesi çalışma alanı

Yerleşke büyümesinden dolayı batı 2 yerleşkesinide çalışma alanına kattığımız zaman kavşak ile dadaşkent arası yerleşke alanı 1. 000. 000 m² alan kaplamaktadır.

Cumhuriyet'in kurucusu Atatürk, 1 Kasım 1937'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yasama yılını açış konuşmasında Doğu Anadolu'da büyük bir üniversite kurmanın gereğini söyleyerek, Atatürk Üniversitesi'nin kurulması için çalışmaları başlatma emri vermiştir. Atatürk'ün ölümünden 12 yıl sonra bu konu, 1950 yılında tekrardan gündeme getirilmiştir. 1954'de çıkarılan 6373 Sayılı Kanun ile bu üniversitenin adının Atatürk Üniversitesi olmasına karar verilmiştir. Aynı sene Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Kalkınma Kuruluşu (USAID) arabuluculuğu sonucu Nebraska Üniversitesiyle iş birliği anlaşması imzalanarak hazırlık çalışmaları hızlandırılmıştır. 6990 Sayılı Atatürk Üniversitesi Kanunu'nun 7 Haziran 1957'de yürürlüğe girmesiyle kurulması için çalışmaları tamamlanmıştır (Yılmaz ve Irmak 2012)

Üniversitede ilk olarak 17 Kasım 1958'de Şair Nef-i Ortaokulu binasında Ziraat ve Fen-Edebiyat Fakülteleri ile öğretime başlanmıştır. Üniversite eğitim- öğretime başladığında sadece 135 öğrencisi vardı. İlk eğitime başlandığında sadece 5 bölüm vardı. Bunun 2 bölümü Ziraat Fakültesi'nde, 3 bölümü ise Fen-Edebiyat Fakültesinde bulunuyordu. Tıp Fakültesi'nin 1966 Şubat ayında açılması ise fakülte sayısı 3 olmuştu. Sonraları 1968 Kasım ayında Fen-Edebiyat bünyesinde bulunan Fen, Edebiyat ve İktisat-İşletme bölümleri birer fakülte şekline getirilmiştir. Üniversitenin 1969 Ocak ayında Tıp, Ziraat, Edebiyat, Fen ve İşletme olmak üzere artık 5 fakültesi bulunmaktaydı. Atatürk Üniversitesi 8 Fakülte ve bir yüksekokul olmak üzere 9 yüksek öğretim kurumunu bünyesinde toplamıştır. Atatürk Üniversitesinde bünyesinde günümüz itibariyle 23 fakülte, 1 yüksekokul, 1 konservatuvar, 12 meslek yüksekokulu, 8 enstitü, 25 araştırma merkezi ile 200 bini aşkın öğrencisi, 2 bin 600 öğretim elemanı ve 3 bin 500 idari personel bulunmaktadır (Anonim 2019i)

Yerleşke 6,5 milyon m²'lik açık alan ve 1 milyon m²'lik kapalı alandan oluşmaktadır (Anonim 2019j).

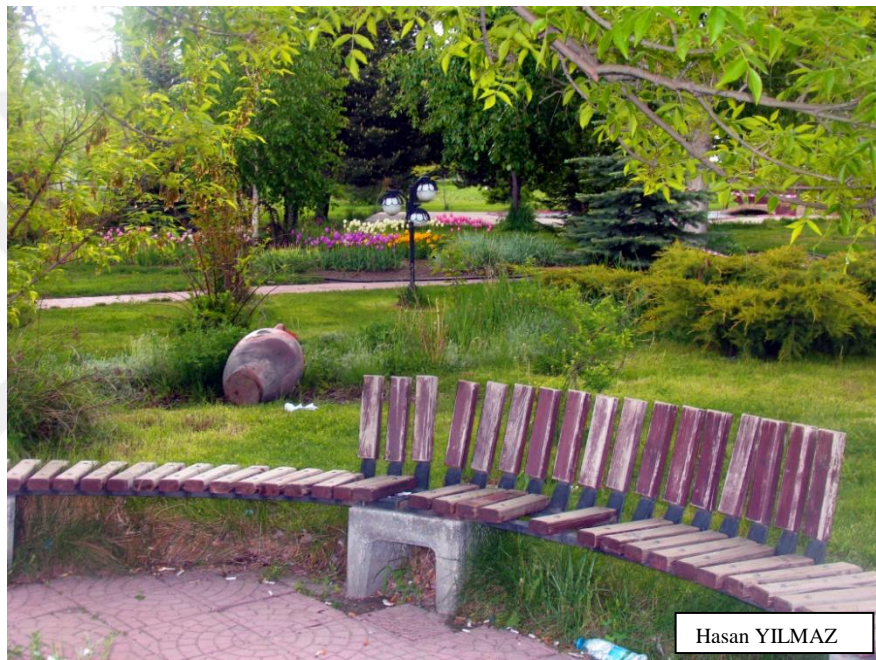
Şekil 3.2.'de yerleşkenin ilkbahar, sonbahar ve kış fotoğrafları verilmiştir.

Hasan YILMAZ.

Hasan YILMAZ.

Hasan YILMAZ.

Hasan YILMAZ.

Şekil 3.2.Yerleşkenin ilkbahar, sonbahar ve kış fotoğrafları (a,b,c,d,e,f,g: Hasan Yılmaz)

3.2. Yöntem

Araştırmada izlenen yöntem aşağıda özetlenmiştir.

- Konu ile ilgili literatür toplama,
- Çalışma alanının tanımı,
- Çalışma alanında mevcut dış mekân fiziki doku ve donatı elemanlarının sınıflandırılması ve görseller eşliğinde tanımlanması,
- Alanda memnuniyet ve beklentiler ile ilgili öğrencilerle yapılan anket çalışması,
- Anket verilerinin SPSS 20 programında değerlendirilmesi,
- Anket sonuçlarının analizi,
- Tartışma ve Sonuç.

Çalışmada öncelikle, açık-yeşil alanların faydaları, üniversite ve yerleşke kavramları, üniversitelerin tarihsel gelişimi ve üniversite yerleşkelerinin nasıl olması gerektiği ile ilgili literatür taraması yapılmıştır.

Çalışma alanı olan Atatürk Üniversitesi yerleşkesinin dış mekân fiziki donatıları sınıflandırılmıştır.

Yapılan sınıflandırmaya göre Atatürk Üniversitesi merkez yerleşkesinin analizi yapılmıştır. Yerleşkede yapılan gözlem ve görseller eşliğinde dış mekân fiziki doku tespiti yapılmıştır.

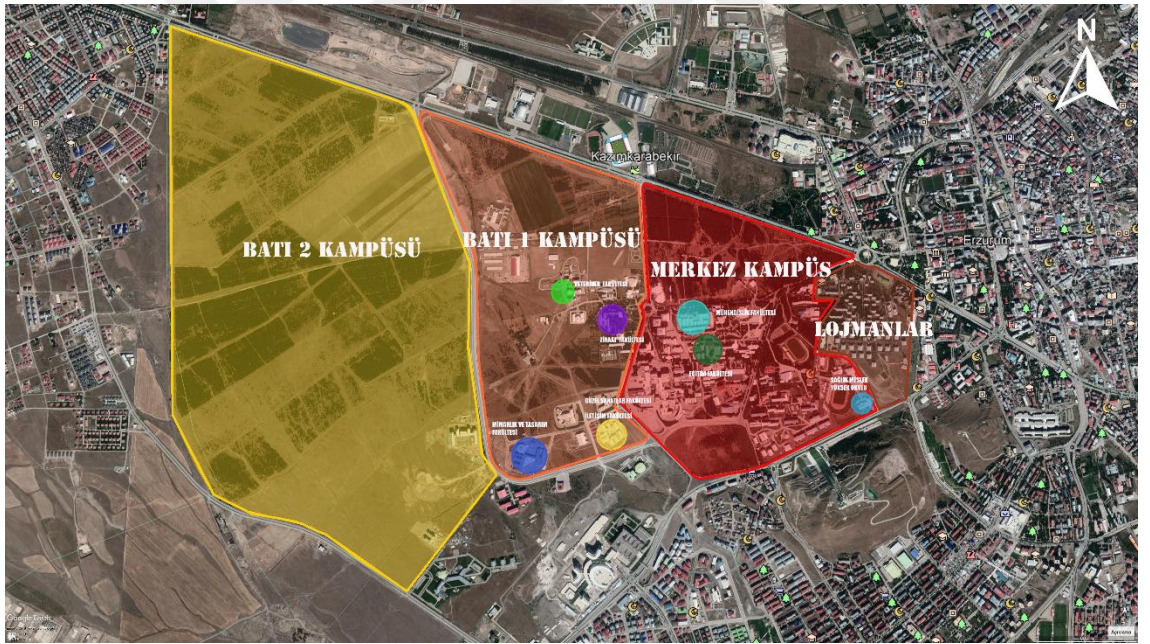
Belirlenen dış mekân fiziki donatı elemanlarının öğrenci memnuniyetlerini belirlemek amacıyla öğrencilere standart anket formları hazırlanmıştır.

Anketler gerekli izinler alınarak yapılmıştır (**EK 2**).

Anket sorularımın ilk aşamasında bireyler hakkında genel bilgi edinmeyi hedefledim. Diğer aşamalarında yerleşkeden memnuniyetlerini, memnuniyetsizliklerini ve beklentilerini belirlemek için likert tipi derecelendirmeli sorular, çoktan seçmeli ve açık uçlu sorular oluşturulmuştur.

Anket uygulamasında aşağıdaki fakültelerde ve sayılarda yürütülmüştür.

Mimarlık ve Tasarım Fakültesi: 137, İletişim Fakültesi: 71, Ziraat Fakültesi:71, Mühendislik Fakültesi: 69, Sağlık Meslek Yüksek Okulu: 57, Veterinerlik Fakültesi: 41, Güzel Sanatlar Fakültesi: 19 (Şekil 3.3).

Şekil 3.3. Anket çalışması yapılan fakültelerin konumu

Merkez yerleşkesi öğrenci sayısı ortalama 50.000 olduğu dönemde %1 örnekleme ile anket sayısı 500 olarak belirlenmiştir. Anketler karşılıklı görüşmelerle bire bir yürütülmüştür (Şekil 3.4).

Alanın mevcut durumu ile ilgili soruları içeren 500 adet anket öğrencilere yapılmıştır.
Anketlerin yapım tarihleri;

13 mart 2018 Eğitim Fakültesi

8 Mayıs 2018 Sağlık Meslek Yüksek Okulu

28 Eylül 2018 Mimarlık ve Tasarım Fakültesi

9 Ekim 2018 Mühendislik Fakültesi

23 Kasım 2018 Veteriner Fakültesi ve Ziraat Fakültesi

29 Kasım 2018 Güzel Sanatlar Fakültesi ve İletişim Fakültesi

Şekil 3.4. Bire bir görüşmeler ile yapılan anket uygulaması

4. ARAŞTIRMA BULGULARI ve TARTIŞMA

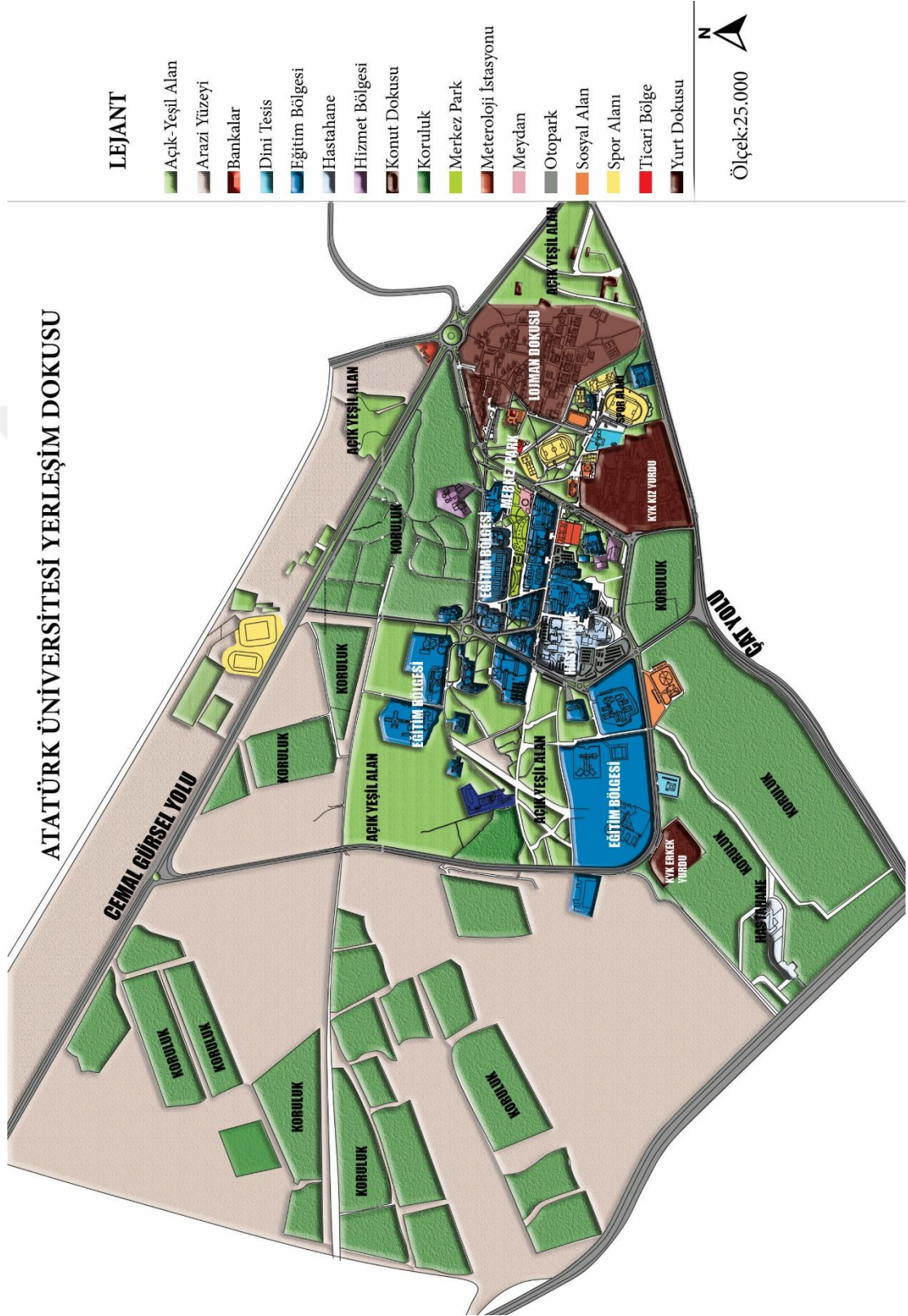
4.1. Atatürk Üniversitesi Merkezi Yerleşkesi Dış Mekân Fiziki Dokusunun Sınıflandırılması

Yerleşkede mevcut olan dış mekân fiziki donatılar aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır (Şekil 4.1.).

- Koruluklar ve Açık-yeşil alanlar,
- Spor alanları,
- Meydanlar,
- Dış mekân oturma birimleri (kamerye, oturma bankları, pergole vb.),
- Diğer donatılar (aydınlatma, bisiklet park alanları, çeşme, heykel vb.),
- Su yüzeyleri (dere, süs havuzu, alabalık tesisi),
- Ulaşım (ring, minibüs, taksi),
- Öğrencilere hizmet veren yapılar (kütüphane, dini tesis, kafeteryalar, bankalar, ptt vb).

4.1.1. Koruluk ve açık-yeşil alanlar

Mevcut yerleşkenin yarısından fazlası açık-yeşil alanlardan oluşturmaktadır. Yerleşke koruluklarla kuzey, batı ve güneyden çevrelenmiştir. Üniversite yerleşke alanı içerisinde yapı elemanları, fakülteler ve binalar dışında kalan alanlar kitle yeşil alanlar olarak değerlendirilmektedir. Bunlar koruluk, yol ve refüj bitkilendirilmesi, açık yeşil alanlar ve fakülteler çevrelerinde bulunan açık-yeşil alanlar olarak sınıflandırılmıştır.

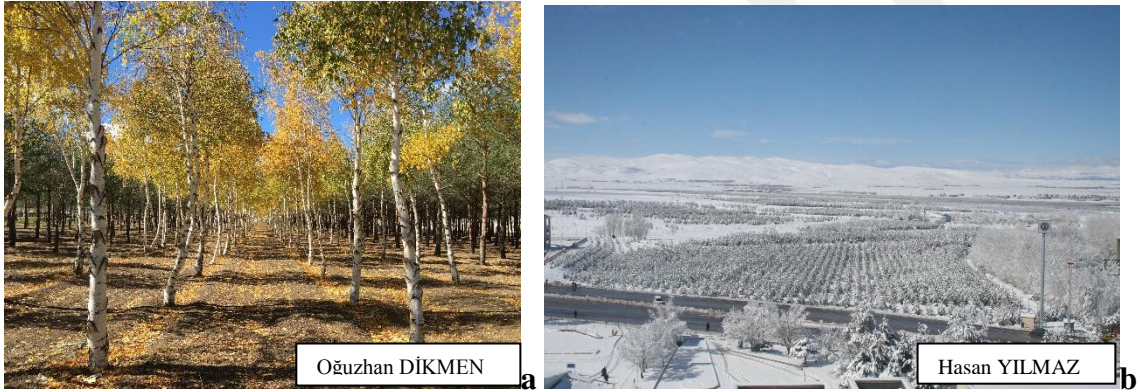

Şekil 4.1. Atatürk Üniversitesi yerleşim dokusu

- **Koruluklar:** Yerleşkenin yapısal dokusunun büyük bir kısmını koruluklar oluşturur.

Korulukların toz ve ağır metalleri tutma, gürültüyü azaltma, yaz-kış sıcaklığını dengeleme, yaban hayata olanak sağlama gibi daha birçok görevi bulunmaktadır. Atatürk Üniversitesinin ilk koruluğu güney tarafında yapılmıştır. Yerleşkenin kuzeyinde kentin ana ulaşım yolundan ayıran ve tampon görevi gören *Pinus sylvestris* (Sarı çam) koruluğu bulunmaktadır (Yılmaz ve Irmak 2012).

Yerleşkenin batı kısmında ılıca yolunun sağ ve sol güzergâh boyunca koruluklar bulunmaktadır. Su ürünleri Fakültesi Balık tesislerinin arka kısmında bulunan koruluk Dadaşkente kadar olan kısmın tamamı, kuzeyde Erzurum – Ilica yoluna kadar devam etmektedir. Özellikle bu alanda *Pinus sylvestris*'ler yarısını kentinde en önemli huş koruluğu (*Betula verrucosa*) yaz ve kış aylarında etkileyici görünümler sunar (Şekil 4.2).

Şekil 4.2. Atatürk Üniversitesi önemli korulukları (a:*Betula verrucosa* koruluğu, b: *Pinus sylvestris* koruluğu)

Üniversite yerleşkesinde bulunan KYK kız yurtları ile erkek yurt dokusu arasında sarıçam koruluğu yerleşkenin güneyini, araç yolu ve yerleşimlerden ayırmaktadır.

Yerleşkenin batı sınırında bulunan Ziraat Fakültesinin etrafında koruluk, mini arboretum Bahçe bitkileri bölümü meyve bahçesi kitle yeşil alana etkisi büyüktür.

Ayrıca Ziraat Fakültesi ve Eczacılık Fakültesi arasında son 10 yılda oluşturulan sarıçam koruluğu özellikle kış aylarında estetik görünümler sunar.

• **Açık Yeşil Alanlar:** Açık-yeşil alanlar merkez yerleşkede önemli yer tutarlar. Özellikle ana ulaşım aksı, yaya yolları fakülte çevrelerinde açık-yeşil alanlar yoğunluk kazanmıştır. Üniversite yerleşkesinin açık-yeşil alanları;

- Kredi Yurtlar Kurumu,
- Fakülte çevreleri,
- Merkez park,
- Yürüyüş yolları şeklindedir.

Kredi ve Yurtlar Kurumu Yerleşkesi (KYK) kız yurt dokusu içerisinde öğrencilerin serbest zamanlarını daha güzel geçirmelerini sağlamak amacıyla yürüyüş yolları, çiçek gösterilerinin etrafında renklendirilmiş oturma birimleri, süs havuzları, banklar, renkli aydınlatmalar, kameriyeler bulunmaktadır. Yerleşkenin içinde yer alan KYK yerleşkesi açık-yeşil alanları ile öğrencilerin rekreatif ihtiyaçlarını karşılamada önemli yer tutarlar (Şekil 4.3).

Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin bulunduğu batı iki yerleşkesinde son yıllarda yapılan fakültelerin çevre düzenleme çalışmaları devam etmektedir. Aşağıda yerleşkede bulunan fakültelerden bazılarının çevrelerindeki açık-yeşil alan fotoğrafları verilmiştir. Mimarlık ve Tasarım Fakültesi yeni yapıldığından dolayı çevre düzenlemesi henüz tamamlanmamıştır.

Ziraat Fakültesi bünyesinde Peyzaj Mimarlığı Bölümü tarafından oluşturulan mini Arboretum bahçesi sadece ilgili fakültenin değil başta hastane olmak üzere birçok birimin rekreasyonel taleplerine yoğun olarak fırsat vermektedir (Şekil 4.4).

Şekil 4.3. KYK farklı rekreasyonel dış mekan donatılarına sahiptir (a: süs havuzu, b: amfi, c: rekreasyon alanı, d: süs havuzunu besleyen su kanalı, e: rekreasyon amacıyla yapılmış oturma alanı)

Şekil 4.4. Peyzaj mimarlığı bölümü tarafından oluşturulmuş mini arboretum (a; b: sonbahar görüntüsü c: ilkbahar görüntüsü)

Yerleşkede bulunan özellikle eski fakültelerin çevresinde bakımlı ve geniş açık-yeşil alanlar yerleşkenin fiziki dokusunda önemli yer tutarlar. Mühendislik Fakültesinin ön bahçesi eğimli olup daha çok çim yüzeylerden oluşmaktadır.

Özellikle Ziraat Fakültesi ve Mühendislik Fakülteleri çevrelerinde geniş açık-yeşil alanlar dikkat çeker. Aynı aks zerinde bulunan Fen Edebiyat, İktisat, Diş Hekimliği fakültelerinin de açık-yeşil alan niteliğindeki bahçeleri yerleşkede önemli yer tutarlar. Bu mekanlar yaz aylarında daha çok dinlenme ve vakit geçirmek amaçlı kullanılabilir (Şekil 4.5).

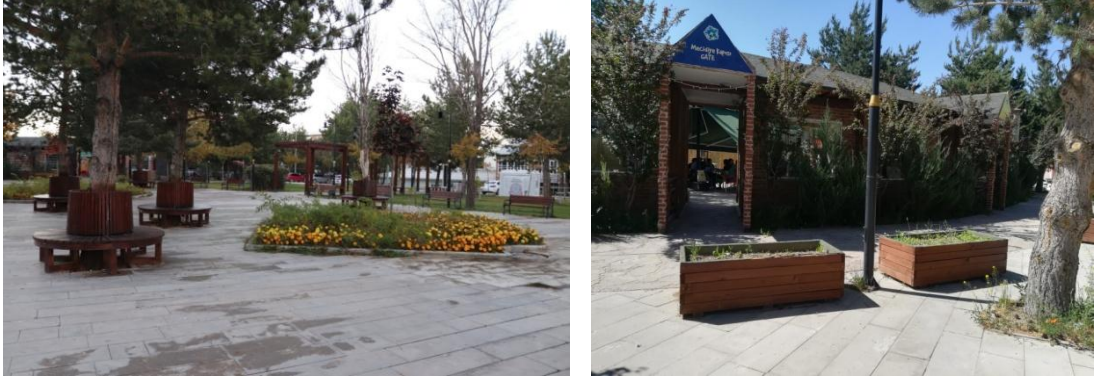
Şekil 4.5.Fakülte çevresinde bulunan açık-yeşil alanlar (a:su ürünleri fakülte çevresi, b:Ziraat Fakültesi bahçesi, c: Matematik Bölümü binası, d: Eczacılık Fakülte çevresi, e: eğitim dokusu, yeşil doku ile bir bütünlük göstermektedir)

Yerleşkede Mühendislik Fakültesi ile Eğitim Fakültesi arasında bulunan merkez park 2016 yılında, Prof. Dr. Hasan YILMAZ tarafından tasarımının yapıldığı, değişik bitki türlerinin ilk kez kullanıldığı, su yüzeylerine yer verildiği, kafeterya, kamerye, ahşap pergole ve büyük sert zeminlere yer verilen açık-yeşil alan düzenlemesidir (Şekil 4.6).

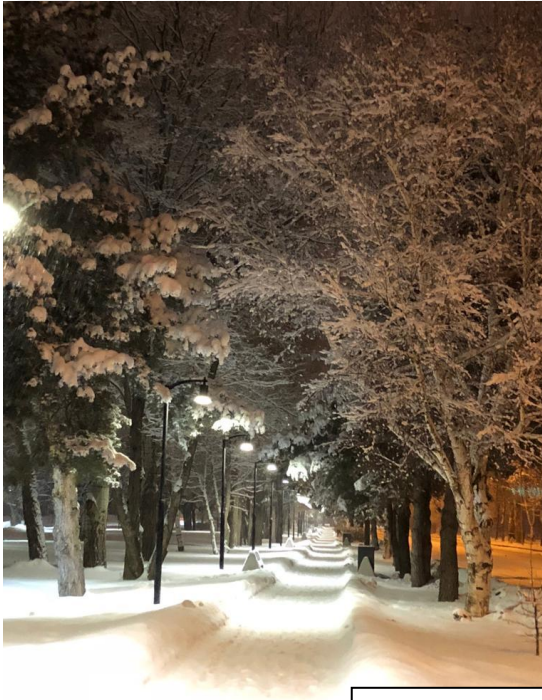
Yerleşkede yürüme yolları yeşil bantlar ile ulaşım akslarından ayrılarak güvenli hale getirilmiştir. Tüm üniversite yerleşkesi bir ring sistemi içinde araç yolları yanında yay yolları ve orta refüj bitkilendirilmeleri etkili olup, yol yeşil bant ve yaya yolu uygulamaları birçok fiziki planlamaya model oluşturmaktadır.

Yerleşkenin ana girişinden KYK kız yurtlarına kadar olan yaya yürüme yolu iki taraftan ağaçlandırılmış olup, araç yollarının iki tarafı ise bitkilendirilerek ayrılmıştır (Şekil 4.7).

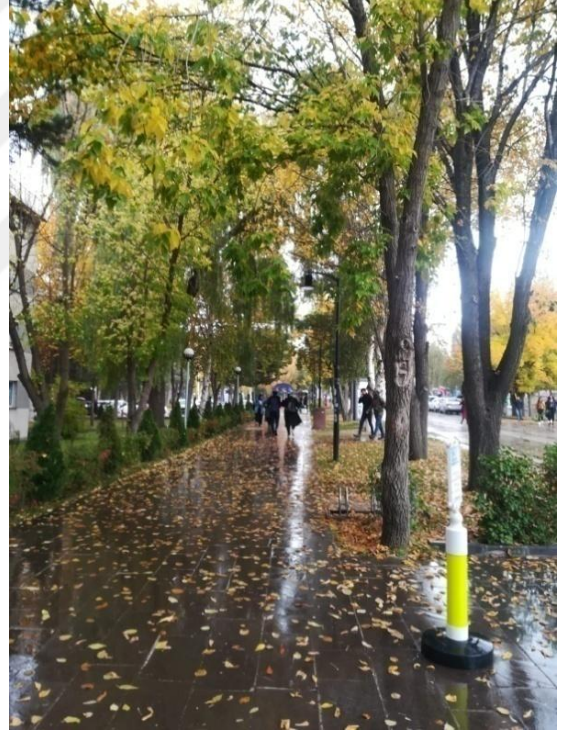

Şekil 4.6. Üniversite merkez park rekreasyon alanı

Hasan YILMAZ

Hasan YILMAZ

Şekil 4.7. Yerleşke yaya yürüyüş yolları

Yaya yolları boyunca özellikle ağaçlar, ekonomik, işlevsel ve estetik öneme sahiptir. Bu yollar yazın gölgelik mekanlar sağlar iken, kış aylarında rüzgâr, kar ve tipinin etkisini azaltmaktadır. Öğrencilerin yoğunlukla kullandığı KYK yolu huş ağaçları ile güvenli bir mekân hissiyatı vermektedir. Ulaşım aksları boyunca düzenli bir bitkilendirme yapılması koridor oluşturma, toz ve ağır metalleri engelleme, gürültü azaltma ve yönlendirme gibi etkiler sağlamıştır. Özellikle yol ile yaya yolu arasında oluşturulan yeşil bant estetik olduğu kadar ekolojik ve yaya güvenliğini artırıcı bitkisel tasarım fırsatı verir.

Atatürk Üniversitesi merkez yerleşkesinde yapılan bir çalışmaya göre (Yılmaz ve Irmak 2012), ağırlıklı olarak ağaç türlerinden; sarıçam (*P. slyvestris*), huş (*B. verrucosa*), ak kavak (*Populus alba*), kara kavak (*Populus nigra* ‘ İtalica’), akçaağaç (*Acer negundo*), akasya (*Robinia pseudoacacia*), adi dişbudak (*Fraxinus excelsior*), Amerikan dişbudağı (*Fraxinus americana*), çalılardan ise; leylak (*Syringa vulgaris*), frenk üzümü (*Ribes aureum*), süs kızılıcığı (*Cornus alba* ‘Sibirica’) ve keçi sakallarının (*Spiria wanhoutthei*) yaygın olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Bununla beraber bazı ekzotik ağaç ve çalı türleri özellikle fakülte çevrelerinde kullanılmıştır. Ziraat Fakültesi bahçesi ve üretim tesislerinde değişik meyve ağaçlarını (kiraz, vişne, kuşburnu, elma, ahlat, ahududu gibi) mevcuttur. Aynı şekilde Peyzaj Mimarlığı Bölümü tarafından oluşturulan ve Ziraat Fakültesi bünyesinde yer alan mini arberatında bölge için ilk kez kullanılan bazı nadir bitki türleri (meşe, süs ayvası, bazı akçaağaç türleri, mazi ve ardıç türleri gibi) bulunmaktadır.

4.1.2. Spor alanları

Spor yapmak insan vücudunu dinç tutarak bireyin hayata daha pozitif yaklaşmasında etkilidir. Üniversite öğrencilerinin spor yapmaları onları birbirine yakınlaştırıp güven duygusunu aşılır. Ayrıca daha sağlıklı olmalarını ve daha programlı olmalarını sağlar. Bu amaçla kampüs içinde spor ünitelerinin bulunması öğrencilerin hem sosyal hayatında hem de eğitim hayatında daha olumlu bir etki yaratır.

Üniversitenin fakülteleri bünyesinde kapalı spor alanları mevcuttur. Bunların çeşidi ve sayısı; 2 adet futbol çim saha,4 adet futbol halı saha,5 adet basketbol sahası,5 adet tenis kortu,1 adet olimpik atletizm sahası,1 adet voleybol salonu,1 adet hentbol salonu,1 adet Uzak Doğu Sporları salonu,1 adet güreş salonu,1 adet jimnastik salonu,1 adet yarı olimpik yüzmeye havuzu,1 adet fitness merkezi,2 çok amaçlı spor salonu şeklindedir.

Atatürk Üniversitesi Yerleşkesinde açık olan spor üniteleri basketbol sahaları, futbol sahaları, tenis kortları ve voleybol sahalarından oluşmaktadır.

- **Futbol Sahası:** Üniversite yerleşkesinde standartlara uygun kapalı tribünler ve diğer donatılar ile 1 adet futbol sahası öğrenci ve diğer kullanıcılara dönemsel olarak hizmet vermektedir. Bunların dışında bahar aylarında bahar şenliklerine ev sahipliği yapmaktadır (Şekil 4.8).

Şekil 4.8. Yerleşke açık futbol sahası

Ayrıca BESYO' ya ait açık tribünlü standartlara uygun futbol sahası aynı zamanda bir atletizm, yürüyüş vb. aktivitelerin yapıldığı 2 büyük futbol sahası mevcuttur (Şekil 4.9).

Şekil 4.9. Yerleşkede aktif spor alanları bütüncül bir planlama ürün özelliği göstermektedir

Bu futbol sahalarına ek olarak tenis kortlarında bir numaralı kort açık futbol sahasıdır. Toplamda iki açık bir kapalı halı saha bulunmaktadır. Lojman dokusu yakınında bulunan bu sahalar lojman sakinlerini yoğun olarak yürüyüş amaçlı tercih ettikleri bir alandır.

Basketbol Sahası: Yerleşkede 4 adet açık 1 adet kapalı basketbol sahası mevcuttur. Bunların1 tanesi Kredi Yurtlar Kurumunun arka girişinden çıktıktan sonra açık basketbol sahası bulunmaktadır (Şekil 4.10). Ayrıca üniversite girişi ile Kredi Yurtlar Kurumu arasında bulunan tenis kortlarında iki numaralı kort açık basketbol sahası mevcuttur. Ayrıca Kredi Yurtlar Kurumunun içerisinde de açık basketbol sahası mevcuttur.

- **Tenis Kortu:** Üniversitenin ön girişinden girildiğinde devam edilen kuzey-güney yolunun üst kısmında bulunan yoldan devam edildiğinde birden beşe kadar numaralandırılmış kortlar bulunmaktadır. Bu kortlardan üçüncü, dördüncü ve beşinci kort tenis kortudur. Yerleşkede toplam 4 açık bir kapalı tenis kortu mevcuttur Şekil 4.10).

Şekil 4.10. Yerleşkede bulunan açık spor alanları (a:basket sahası, b:tenis kortları)

- **Voleybol Sahası:** Yerleşkede açık ve kapalı voleybol sahaları mevcuttur. Açık voleybol sahası tenis kortlarının bulunduğu alanda, kapalı voleybol sahası ise Besyo'nun binasında bulunmaktadır.

Çizelge 4.1'de yerleşkede bulunan spor sahalarının sayısı, konumu ve özelliği verilmiştir.

Çizelge 4.1. Yerleşkede Bulunan Spor Üniteleri

Ünite sayısı	Adet	Spor Tipi	Konum	Özellik
1	3	Basketbol sahası	Kyk ve yerleşke içerisinde	Açık
2	2	Futbol sahası	Besyo'nun önünde, Kyk yurtlarının yakınında	Açık
3	2	Tenis kortu	Yerleşke içerisinde	Açık
4	2	Voleybol sahası	Yerleşke içerisinde, tenis kortlarının bulunduğu alanda	Açık

4.1.3. Meydanlar

Meydanlar yerleşke içerisindeki toplanma mekanlarıdır. Meydanlar yerleşkede belirli fonksiyonlara sahip binaların bir araya gelmesiyle oluşurlar.

Atatürk Üniversitesi Yerleşkesinde meydan niteliği taşıyan alanlar rektörlük binasının çevresinde konumlanmıştır. Bu meydanların belli tarihsel bir niteliği bulunmamaktadır. Rektörlük çevresindeki meydanlarda resmî tören ve toplanmalar gerçekleştirilmektedir. Bunlardan birincisi rektörlüğün ön bahçesidir ve geniş bir alana sahiptir. Bir diğeri ise rektörlüğün arka tarafı ile İlahiyat Fakültesinin ön kısmında anıt bulunan alandır (Şekil 4.11).

Şekil 4.11. Yerleşke rektörlük binası çevresinde bulunan toplanma alanları (a: anıt meydan, b: rektörlük ön bahçesi, c: rektörlük arka bahçesi)

Bitkisel tasarımın yeterli olmadığı meydan çoğu kez başta gürültü olmak üzere taleplerini karşılamaktan uzak olup, yerleşkenin modern bir meydana ihtiyacı vardır. Ayrıca rektörlük binasının arka yüzey kısmında satranç oyunlarına fırsat veren ve müzik gösterilerinin de yapıldığı bir alan olup çevresi 204 m, alanı 1.760 m²'dir .

4.1.4. Dış Mekân oturma birimleri

Dış mekânda oturma birimleri daha çok yürüme yolları boyunca kullanılmıştır.

- **Kameriye:** Yerleşke de Fen Fakültesi ile Mühendislik Fakültesi arasında öğrencilerin vakit geçirebilmeleri için iki kısımdan oluşan peyzaj düzenlemesi yapılmıştır. Birinci kısımda iki tane kamelya otopark ile ayrılan peyzaj düzenlemesinin ikincisin de yedi tane kamelya kullanılmıştır (Şekil 4.12). Spor Bilimleri Fakültesinin arka bahçesinde 1 tane kamelya bulunmaktadır. Fen Fakültesi Matematik Bölümü ek binasının önündeki düzenlemede bir adet kamelya bulunmaktadır. Eczacılık Fakültesinin ön bahçesinde 7 tane kamelya bulunmaktadır.

Şekil 4.12. Merkez parkta bulunan ahşap kameriyeler

Özellikle merkez parkta çok sayıda ahşap kameriye öğrenciye hizmet etmektedir.

- **Pergole:** Yerleşkede Fen Fakültesi ile Mühendislik Fakültesi arasına yapılmış olan peyzaj düzenlemesinin birinci kısmında beş tane ikinci kısmında dört tane pergole kullanılmıştır.

- **Oturma Bankları:**

Yerleşke girişinden itibaren Kredi Yurtlar Kurumuna kadar olan yürüyüş yolu, fakülte girişleri, fakülte bahçeleri, Rektörlük alanının sağ tarafında kalan yürüyüş yolu, Fen Fakültesinin önünde düzenlenmiş alan, Mühendislik Fakültesi'nin arka tarafında kalan yürüyüş yolu, Merkezi Yemekhanenin ön tarafında, Merkezi Kütüphanenin ön tarafında Erzurum Evi'nin bulunduğu alanda, Bowling Salonunun ön tarafında ve Tenis Kortlarının bulunduğu alanda çeşitli modellerde oturma bankları bulunmaktadır. Son zamanlarda kurumsal kimliği uyum sağlayan banklar dikkat çekmektedir (Şekil 4.13).

Şekil 4.13. Yerleşkedeki bank modelleri

Ağaç Altı Oturma Birimleri: Yerleşkede Fen Fakültesi ile Mühendislik Fakültesi arasına yapılmış olan peyzaj düzenlemesinin birinci kısmında on üç tane ikinci kısmında on bir tane ağaç altı oturma birimi kullanılmıştır (Şekil 4.14).

Şekil 4.14. Fakülte çevresinde bulunan açık-yeşil alanlar

- **Yol boyu geçiş ve oturma birimleri:** Yerleşkede Fen Fakültesi ile Mühendislik Fakültesi arasına yapılmış olan peyzaj düzenlemesinde latalı geçişler kullanılmıştır (Şekil 4.15).

Şekil 4.15. Merkez parkta bulunan geçiş ve oturma ünitesi

- **Ahşap Amfi:** Yerleşkede Fen Fakültesi ile Mühendislik Fakültesi arasında yapılmış olan peyzaj düzenlemesinin birinci kısmında iki tane ikişer basamaklı ahşap amfi kullanılmıştır (Şekil 4.16).

Şekil 4.16. Eğimli alanlarda ahşap kullanımlarla oluşturulan oturma ünitesi

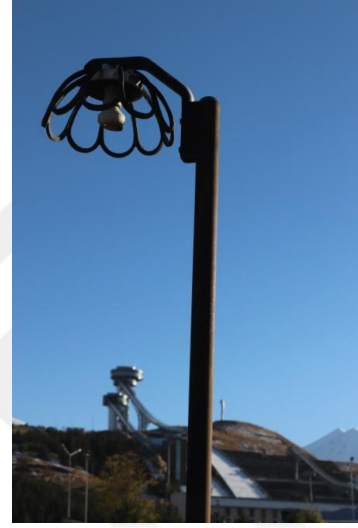
4.1.5. Diğer donatılar

- **Ahşap saksı kasalar:** Yerleşkede yol düzenlemeleri ve açık-yeşil alanlar boyunca ahşap saksı kasalar kullanılmıştır (Şekil 4.17).

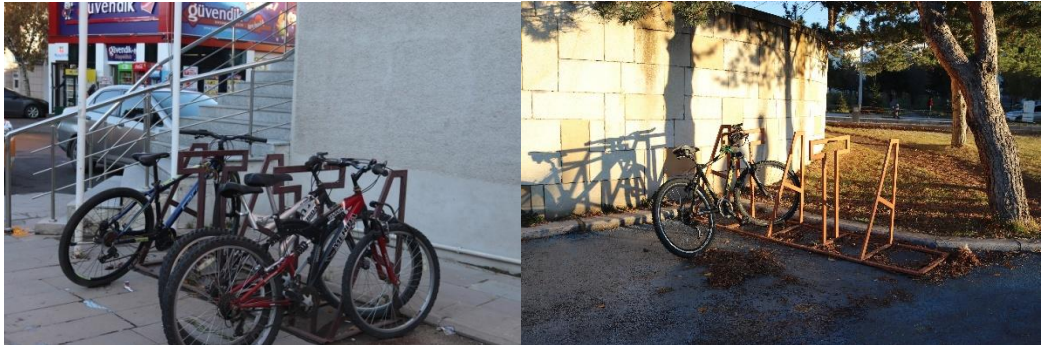
Şekil 4.17. Merkez parkta bulunan ahşap bitki kasaları

Aydınlatma: Üniversite yerleşkesinde yürüyüş yolları boyunca araç yolunu da aydınlatacak şekilde aydınlatma kullanılmıştır. Fakülte girişleri, fakülte bahçeleri, Rektörlük girişi ve Fen Fakültesinin önünde yapılmış olan alan düzenlemesinde ağaç altları aydınlatılmıştır. Yerleşke de kullanılan aydınlatmalar daha çok yaya bölgelerinde alçak, ulaşım bölgelerinde yüksek aydınlatma şeklindedir (Şekil 4.18).

Şekil 4.18. Yerleşkeden aydınlatma örnekleri

- **Bisiklet Park Alanları:** Yerleşkenin girişinden itibaren bazı yerler bisiklet park alanı için ayrılmıştır. Bu yerler Üniversite giriş kapısı, Teknokent'in önünde, Besyo sahasının ön kapısında bulunmaktadır (Şekil 4.19).

Şekil 4.19. Bina yakınlarında kurumsal kimliğe atıfta bulunan bisiklet park alanlarına yer verilmektedir

Çeşme: Kredi Yurtlar Kurumunda üç adet, turnuvaların yapıldığı stadın önünde bir adet, Erzurum Evi'nin önünde bir adet, kuzey-güney yürüyüş yolunda bir adet, Kredi Yurtlar Kurumu ile tenis kortlarının ortasında bulunan açık yeşil alanda bir adet, tenis kortlarının Erzurum Evi ile tenis kortlarının arasında bulunan yapay dere etrafında bir adet ve Fen Fakültesi ile Mühendislik Fakültesi arasına yapılmış olan peyzaj düzenlemesinde bir adet çeşme kullanılmıştır (Şekil 4.20.)

Şekil 4.20. Yerleşkede bulunan çeşme örnekleri

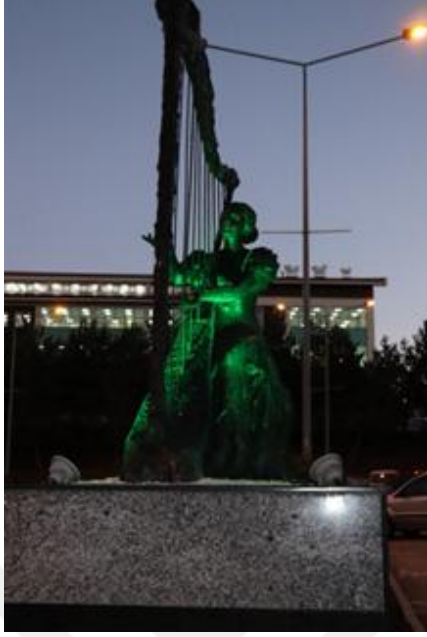
- **Çöp kutuları:** Yerleşkede beton ve demirde oluşmak üzere yarı hareket ettirilebilir ya da sabit çöp kutuları kurumsal kimliğe uygun yapmak amacıyla banklarla uyumlu bir şekilde tasarlanmıştır (Şekil 4.21).

Şekil 4.21. Yerleşkede bulunan çöp kovası örnekleri

Heykeller: Üniversite ön girişinden girildiği vakit lojmanların bulunduğu sol tarafta bir adet, Erzurum Evi'nin orada yapılmış olan yapay derenin karşı tarafında bir adet, tenis kortlarının bulunduğu alanda iki adet, kuzey-güney yolunun orta refüjünde Rektörlük Binasına ayrılan yolda bir adet, Rektörlük Binasının ön bahçesinde bir adet, Rektörlük Binasının sağ tarafında bir adet, Fen-Edebiyat Fakültesinin ek binasının olduğu alanda bir adet arp çalan kadın heykeli, Fen Fakültesi Matematik Bölümünün ek binasının ön bahçe düzenlemesinde bir adet testi heykeli, Ziraat Fakültesinin otobüs durağının bulunduğu yolun orta refüjünde bir adet, Güzel Sanatlar Fakültesinin önünde üç adet dikey ve bir adet oturma masası şeklinde heykeller bulunmaktadır (Şekil 4.22).

Şekil 4.22. Farklı karakterdeki heykeller yerleşkede ana yol güzergahı yanında kullanılmıştır

- **Kapılar:** Yerleşkeye üç tane giriş bulunmaktadır. Ana girişi belli etmek amacıyla Erzurum'un simgesi olan giriş kapısının önünde siyah çift başlı kartal heykel bulunmaktadır (Şekil 4.23). Erzurum Stadının olduğu yerden yerleşkenin arka girişi, yerleşkeye üçüncü giriş ise Yenişehir-Merkez arasından ulaşım sağlanan Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesinin bulunduğu alandan giriş sağlanmaktadır.
- **Köprüler:** Yerleşkede Besyo'nun stadının bulunduğu alanda ahşap ve demir karışımı ve tırmanma kulesinin bulunduğu alanda beton köprüler mevcuttur (Şekil 4.24).
- **Otobüs Durakları:** Yerleşkenin birçok noktasında öğrencilerin kolay ulaşım sağlayabilmeleri için açık veya kapalı olarak otobüs durakları mevcuttur. Kapalı otobüs duraklarının içinde otobüs kartı dolum makineleri mevcuttur (Şekil 4.25).

Şekil 4.23. Atatürk Üniversitesi ile simgeleyen ana giriş kapısı

Şekil 4.24. Yerleşkede bulunan köprüden bir görüntü

Şekil 4.25. Yerleşkede bulunan otobüs durak modelleri

- **Saat Kulesi:** Fen fakültesi ile Mühendislik Fakültesinin arasında düzenlenmiş olan peyzajda bir adet saat kulesi bulunmaktadır (Şekil 4.26).

Şekil 4.26. Yerleşkede bulunan saat kulesi

- **Tanıtım Levhaları:** Yerleşkede tanıtım levhası olan birçok alan mevcuttur. Bunlardan bazıları Üniversite girişinden başlayarak kuzey-güney yolu boyunca devam etmektedir. Bu tanıtım levhalarına ek olarak orta refüjlerde, duraklarda ve güvenlik

noktalarında bulunmaktadır. Yani tanıtım levhaları yerleşkede modern bir görünüm sunmaktadır (Şekil 4.27).

Şekil 4.27. Yerleşkede bulunan yönlendirme levhaları

- **Zemin Döşemeleri:** Yerleşkede yürüyüş yollarında daha çok andezit kullanılmıştır. Ayrıca yerleşke boyunca yürüyüş yolların ve yerleşkenin ana giriş kapısından başlayarak sağ tarafta bulunan korulukların arka kısmından itibaren akrilik bisiklet yolu zemin kaplaması yapılmıştır. Rektörlük binasının arka tarafında yapılmış olan satranç zemin düzenlemesinde mermer kullanılmıştır.

- **Tırmanma Kulesi:** Yerleşkede çift başlı katarak şeklinde tırmanma kulesi bulunmaktadır. Ayrıca bu kulenin ön kısmında bulunan havuzda su sporları yapılmaktadır (Şekil 4.28.).

- **Kafeteryalar**

- **Bowling Salonu:** Kampüs alanında Kredi Yurtlar Kurumunun önünde bulunan Nene hatun Kültür Merkezinin bulunduğu alanda bir tane bowling salonu mevcuttur. Bowling salonunun içinde yemek yeme alanı ve çeşitli aktivitelere imkân sağlayan oyun alanı mevcuttur.

Şekil 4.28. Yerleşkede bulunan tırmanma kulesinde öğrenciler zorluk derecesi yüksek rekreatif fırsatlar sunar

Yerleşkede bowling salonu dışında 6 adet değişik işlevlere sahip kafeteryalar bulunmaktadır (Şekil 4.29).

Şekil 4.29. Yerleşkede bulunan kafe örnekleri

Ayrıca bunlar dışında yemekhanenin alt bölümünde kırtasiye (Copy Center), Amerikan Corner Kariyer Geliştirme Merkezi ve Araştırma Hastanesinin acil bölümünün alt bölümünde yemekhane, hastanenin karşısında araştırma market bulunmaktadır.

- **Otoparklar**

Üniversitede özellikle Araştırma Hastanesinin ön bahçesinde, karşısında bulunan araştırma marketin alanında ve hastanenin sol tarafında bulunan otobüs duraklarının olduğu alanlarda otopark yoğunluğu bulunmaktadır. Fakat bu otoparkların istenilen planda ve sayıda olmamasından dolayı otopark sıkıntısı yaşanmaktadır. Yerleşkedeki diğer otoparklar ise, fakültelerin özel otoparkları olup öğretim görevlileri, öğrenciler ve idari personeller tarafından kullanılmaktadır (Şekil 4.30).

Şekil 4.30. Araştırma hastanesi otoparkı

4.1.6. Öğrencilere Hizmet Veren Yapılar

- **Kütüphane:**

Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi 1958-1959 yılları arasında Şair Nef'i İlköğretim Okulunda kurulmuştur. Daha sonra 1970 de şu an yerleşkede bulunan binasına taşınmıştır. Merkez Kütüphane binası 7350 m² alanda 6 bilgi kaynakları salonu, 1 çalışma salonu ve 1 internet salonu ile aynı anda yaklaşık 600 kullanıcıya çalışma alanı ve bilgi hizmeti sunmaktadır. Kullanıcılarımız, 200.000'den fazla basılı kitap, 195.000 civarı e-kitap, 13.000 kadar Üniversitemizde yapılan tezler ve 45 adet veri tabanından yararlanabilmektedirler (Anonim 2019k).

Ayrıca, Aralık 2017 tarihinde hizmete sunulan Çalışma Salonu (Ek bina) ise, 8.000 m² alanda 12 çalışma salonu ve 1 internet salonu ile 1250 kullanıcıya çalışma alanı sunmaktadır (Anonim 2019k).

Kütüphanenin çalışma salonu yeterli gelmediğinden dolayı Merkezi yemekhanenin arka tarafına ek çalışma binası yapılmıştır. Bu binanın ilk giriş katında kantin ve kırtasiye mevcuttur. Ayrıca her katta çalışma salonlarının aralarında öğrenciler için dinlenme salonları oluşturulmuştur. Her çalışma salonunun içinde ses geçirmeyen telefon ile konuşma kulübeleri yapılmıştır. İkinci katta Atatürk Üniversitesi Kalkındırma Vakfı bulunmaktadır. Katlarda dış giyim askılıkları ve bilgisayarla çalışanlar için yeterli miktarda priz bulunmaktadır. Binanın girişinde sağ tarafında bilgisayar odası mevcuttur (Şekil 4.31).

Şekil 4.31. Kütüphane ve ek çalışma binası (a: yerleşke merkez kütüphanesi, b: merkez kütüphane çalışma salonu, c: merkez kütüphane ek çalışma binası, d: ek çalışma binası çalışma salonu)

- **Bankalar:** Yerleşke içerisinde kuzey-güney doğrultusunda üniversite girişine yakın bir alanda Vakıf Bank, Halk Bankası ve İş Bankası bulunmaktadır. Bunlara ait Atm'ler yerleşke doğrultusu boyunca dağılmıştır.
- **Dini Tesis:** Yerleşkede Kredi Yurtlar Kurumunun arkasında Üniversite Camii ve Teknokentin bulunduğu yerde Darul Fünun Camii yerleşke sakinlerine hizmet vermektedir (Şekil 4.32).
- **Havuz ve Fitness Salonu:** Yerleşkede akademik personellerinin ve ailelerinin yararlandığı bir adet fitness salonu ve yarı olimpik yüzme havuzu bulunmaktadır.

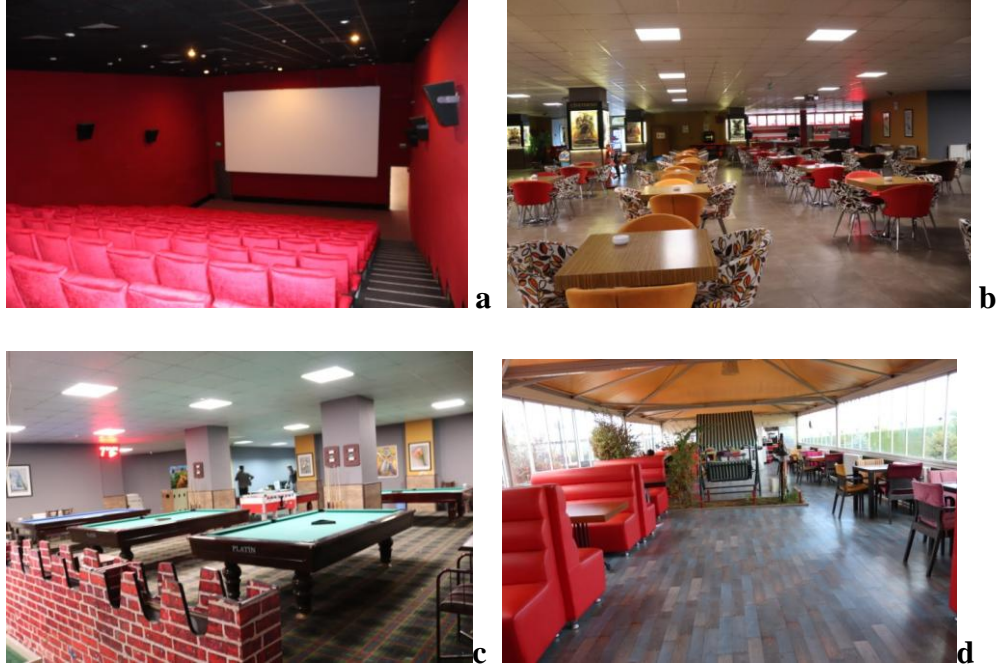
Şekil 4.32. Batı Yerleşkesinde yer alan Kalemli Camii

- **Kapalı Fitness Spor Salonu:** Özel bir girişimci tarafından yerleşkede Vakıf Bankasının alt katında 2018-2019 yılında hem öğrencilerin hem de personellerin faydalanabilmesi için açılmıştır.
- **PTT:** Yerleşke içerisinde kuzey-güney doğrultusunda üniversite girişine yakın bir alanda Düzgün marketin arka tarafında bir tane postahane bulunmaktadır (Şekil 4.33).

Şekil 4.33. Yerleşkede bulunan ptt

- **Yemekhane:** Yerleşkede 100 kişilik alakart restoran bulunmaktadır.
- **Konaklama:** Yerleşkede iki adet konukevi ve kent merkezinde 1 adet olmak üzere toplamda 3 adet konukevi mevcuttur. Konukevlerinde öğrenci yakınları istedikleri zaman konaklayabilmektedirler.
- **Kredi Yurtlar Kurumu:** Üniversitenin merkez yerleşkesinde kız öğrencilere, batı 1 yerleşkesinde erkek öğrencilere hizmet vermektedir. Merkez yerleşkesinde olan kyk yurtlarının sınırları dahilinde açık-yeşil alanlar, rekreasyon alanları mevcut olup yurtlara ulaşım kolay sağlanabilmektedir. Fakat batı 1 yerleşkesinde bulunan erkek yurtlarına konumundan dolayı ulaşım sıkıntısı yaşanmaktadır.
- **Sinema:** Batı yerleşkesinde Teknokent binasında öğrencilere hizmet veren 800 kişilik 1 adet sinema merkezi bulunmaktadır (Şekil 4.34). Ayrıca bu merkez masa oyunları, bilardo ve bisiklet kiralama imkanları sunmaktadır.

Şekil 4.34.Yerleşkede bulunan sinema salonu (a:sinema salon bölümü, b:kafeterya bölümü, c:oyun alanı, d:kahvaltı ve restaurant bölümü)

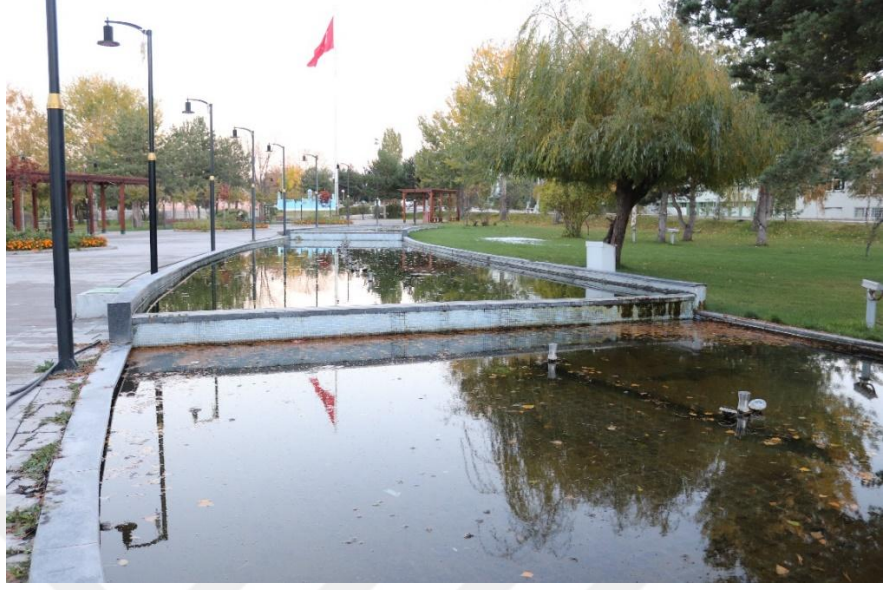
4.1.7. Su Yüzeyleri

- **Dere:** Yerleşkede Erzurum Evi'nin olduğu alanda su drenajını sağlayan vadi teraslanarak yapay bir dereye dönüştürülmüştür.

Şekil 4.35. Merkez park su yüzeyi

- **Süs Havuzu:** Yerleşkede Spor Bilimleri Fakültesinin arka bahçesinde bir tane, Kredi Yurtlar Kurumunun içerisinde dört adet, Fen Fakültesi ile Mühendislik Fakültesi arasında yapılan merkez park düzenlemesinde 2 adet durgun ve hareketli su yüzeyi bulunmaktadır (Şekil 4.35).

Şekil 4.35. Merkez park su yüzeyi

- **Alabalık Tesisi:** Üniversitenin Su ürünleri fakültesinin bünyesinde olan Alabalık Tesisi bulunmaktadır. Bu tesiste balık çeşitlerinin satışı yapılmaktadır (Şekil 4.36).

Şekil 4.36. Yerleşkede bulunan alabalık tesisi

4.1.8. Ulaşım

Yerleşke içerisindeki yaya ve araç trafiği, kentle bağlantılar yönünden planlanacak ulaşım sistemi yerleşke faaliyetlerinin aksaklığa uğramadan yürütülmesinde önemli bir faktördür (Yekrek 1999).

Atatürk Üniversitesi yerleşkesinde araç yolu orta refüj ile ayrılmıştır (Şekil 4.37).

- **Ring:** Üniversitenin öğrencilerin yararlanması amacıyla sadece yerleşkede fakülteler arası ring seferleri düzenlenmektedir. Bu seferler KYK'dan başlayarak ;İlahiyat, Nene Hatun Kültür Merkezi, giriş kapısı, hgs kayıt, rektörlük karşısı, Mühendislik Fakültesi uçak kapısı, morfoloji çıkış, Ziraat Tarım Makinaları, Ziraat Gıda Mühendisliği, Veterinerlik, Ziraat Fakülte Dekanlığı, Eczacılık Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Hukuk Fakültesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Kyk erkek yurtları, Kalp Damar durağı, Hemşirelik, Diş Hekimliği güvenlik girişi, Fen, İktisat Fakültesi arası, yemekhane önü ve yurtlar son durak olacak şekilde bir güzergaha sahiptir (Şekil 4.38).

- **Yaya:** Yerleşkede bireylerin rahat bir şekilde ulaşımını sağlamak amacıyla yeterli yaya yolu bulunmaktadır. Yerleşkede fakültelerin tümüne yaya olarak ulaşım mümkündür. Yerleşkeden merkeze yaya olarak ulaşım 15-20 dakikada ulaşılabilir.

Çınar ve Kuşat Gürün (2006)'ya göre; üniversite yerleşkelerinin planlanması kentsel alanlarda yapılan planlamalarda olduğu gibi kentsel tasarım ölçeğinde ele alınması gerekmektedir. Akademik ve sosyal birimler arasındaki mekânsal kopukluklardan dolayı farklı fakülteler arasında interdisipliner eğitim çalışmaları geliştirilmemektedir. Laboratuvarlar, seminer odaları ve konferans salonları gibi birçok birim farklı bölümler tarafından ortak kullanılmamaktadır (Tekin ve Kılıç 2014).

Şekil 4.37. Yerleşke araç yolları yeşil bant ile desteklenmiştir

Şekil 4.38. Yerleşkede ring sistemi ile ulaşım sağlanmaktadır

- **Minibüs:** Yerleşkeden merkeze minibüs ile 10 dakikada ulaşılabilir.
- **Otobüs:** Yerleşkeden kent merkezine otobüs ile G1 ve B1 hatlarıyla kolaylıkla ulaşılabilir.
- **G1 ile;** Yoncalık, Yoncalık Eğt. Fak., Ulu Camii, Gürcükapı, Gez mah., İl Sağlık, Erzurum Lisesi, Kız Meslek Lisesi, Üniversite Kavşağı, Stad. Kavşağı, Üniversite, Yeni Yurtlar, Üni. Eski Yurtlar şeklinde bir güzergaha sahiptir (Şekil 4.39).
- **B1 ile;** Ilıca Sevk İd.A., Ilıca, Hizmet İçi Eğt. Ens., Ilıca sebze hali, Aziziye Belediyesi, Stad. Kavşağı, Üniversite, İl Turizm, Kolordu, Trt-Köşk, Eğitim Fak., Yoncalık şeklinde güzergaha sahiptir.
- **Taksi:** Yerleşkede KYK'nın önünde ve Araştırma Hastanesinin bulunduğu alanda taksi durakları mevcuttur.

Şekil 4.39. G1 otobüs güzergahı yerleşke ulaşımında etkilidir

4.2. Ankete Katılan Öğrencilerin Bireysel Özellikleri

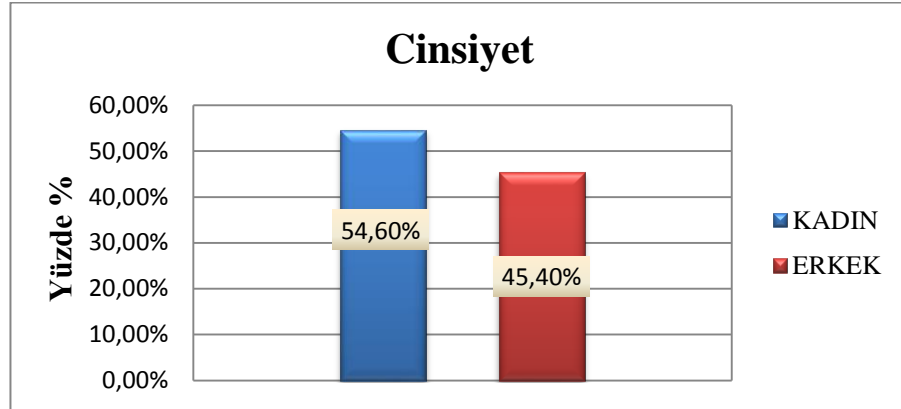
Anketlerin uygulandığı bireylerin demografik özellikleri Çizelge 4.2’de verilmiştir. Görüldüğü gibi anket 273 kadın 227 erkek olmak üzere 500 kişiye yapılmıştır. Katılımcılardan 233 kişi 17-20 yaş aralığında, 230 kişi 21-25 yaş aralığında, 16 kişi 26-30 yaş aralığında, 9 kişi 31-40 yaş aralığında, 2 kişi 41-50 yaş aralığındadır. Anketlerin 455 tanesi lisans düzeyindekilere, 41 tanesi yüksek lisans düzeyindekilere ve 4 tanesi doktora yapanlara yapılmıştır. Anket yapılan bireylerin 130 tanesi KYK yurdunda, 68 kişi Yerleşke dışı yurtlarda, 8 kişi Resmi Kurum misafirhanelerde, 49 kişi Özel yurt veya pansiyonlarda, 135 kişi kirada ve 110 işi diğer konaklama yerlerinde konaklamaktadır. Anket yapılanların 176’sı yaklaşık 1 yıl, 89’u 2 yıl, 88’i 3 yıl, 65’i 4yıl, 82’si 4 yıldan fazla bir süredir Erzurum’da bulunmaktadır. Anketlerin 137’si Mimarlık ve Tasarım Fakültesinde, 71’i İletişim Fakültesinde, 57’si Sağlık Fakültesinde, 69’u Mühendislik Fakültesinde, 35’i Eğitim Fakültesinde, 71’i Ziraat Fakültesinde, 41’i Veteriner Fakültesinde ve 19’u Güzel Sanatlar Fakültesinde yapılmıştır.

Çizelge 4.2. Anketlerin uygulandığı öğrencilerin bireysel özellikleri

Cinsiyet	Kadın	Erkek	-	-	-	-	-	-
N	273	227						
%	54,6	45,4						
Yaş	17-20	21-25	26-30	31-40	41-50	50+		
N	233	230	16	9	2	-		
%	46,6	46	3,2	3,8	0,4	-		
Eğitim Durumu	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora					
N	455	41	4					
%	91	8,2	0,8					
Konaklama	KYK içindeki yurtlar	Yerleşke dışındaki yurtlar	Resmi Kurum mis.	Özel yurt veya pansiyon	Kira	Diğer		
N	130	68	8	49	135	110		
%	26	13,6	1,6	9,8	27	22		
Yerleşkeyi Kullanma Süresi	Yaklaşık 1 yıl	2 yıl	3 yıl	4 yıl	4 yıldan fazla			
N	176	89	88	65	82			
%	35,2	17,8	17,6	13	16,4			
Eğitim Gördüğünüz Fakülte	Mimarlık ve Tasarım Fakültesi	İletişim Fakültesi	Sağlık Fakültesi	Mühendislik Fakültesi	Eğitim Fakültesi	Ziraat Fakültesi	Veteriner Fakültesi	Güzel Sanatlar Fakültesi
N	137	71	57	69	35	71	41	19
%	27,4	14,2	11,4	13,8	7	14,2	8,2	3,8

- **Cinsiyet:**

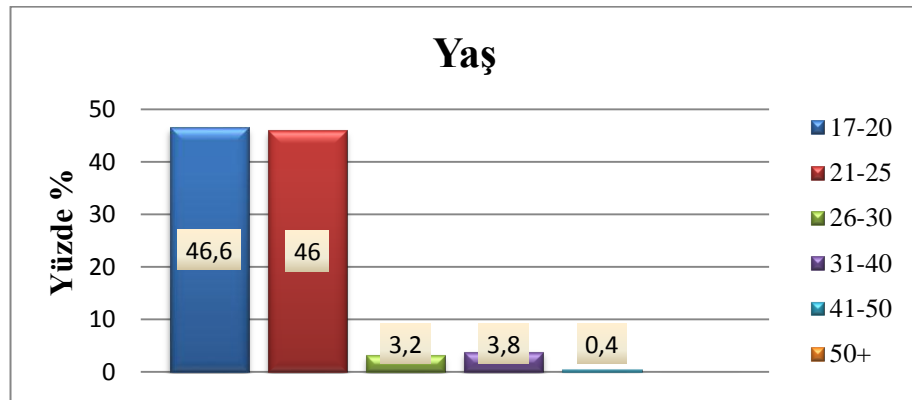
Ankete katılan kullanıcılar %54,6'sı kadınlardan, %45,4'ü ise erkeklerden oluşmaktadır (Şekil 4.40). Sonuçlardan da anlaşılacağı gibi anket çalışmasına katılan kullanıcıların çoğunluğunu kadın bireyler oluşturmaktadır.

Şekil 4.40. Anket uygulanan bireylerin cinsiyet durumu

- Yaş:

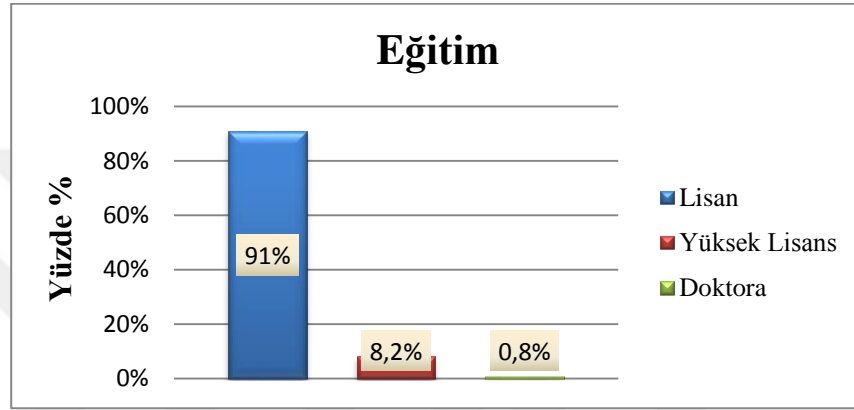
Ankete katılan kullanıcıların %46,6'sı 17-20 yaş grubu içerisinde, %46'sı 21-25 yaş, %3,2'si 26-30 yaş, %3,8'i 31-40 yaş grubunda ve %0,4'ü 41-50 yaş üzerindedir (Şekil 4.41). Çıkan sonuçlardan anlaşıldığı gibi ankete katılanların çoğunluğunu 17-20 ve 21-25 yaş arasındaki bireyler oluşturmaktadır.

Şekil 4.41. Anket uygulanan bireylerin yaş durumu

- **Eğitim Durumu:**

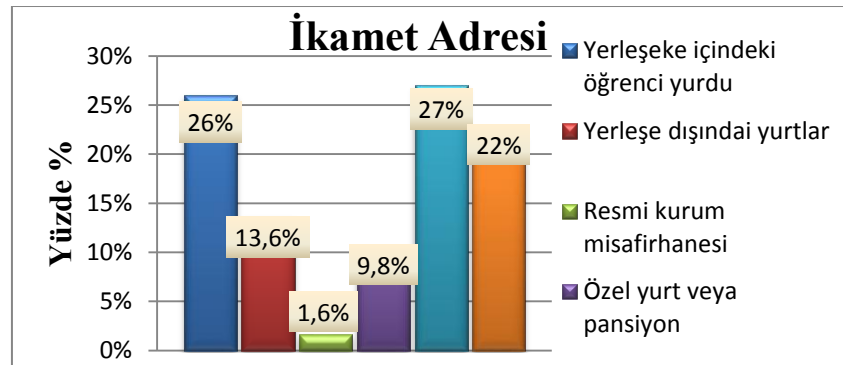
Ankete katılan kullanıcıların eğitim durumuna bakıldığında %91'i lisans, %8,2'si yüksek lisans, %0,8'i ise doktora yapmaktadır (Şekil 4.42). Sonuçlardan da anlaşılacağı gibi ankete katılan kullanıcıların çoğunluğu lisans yapmaktadır.

Şekil 4.42. Anket uygulanan bireylerin eğitim düzeyleri durumu

- **İkamet Adresi:**

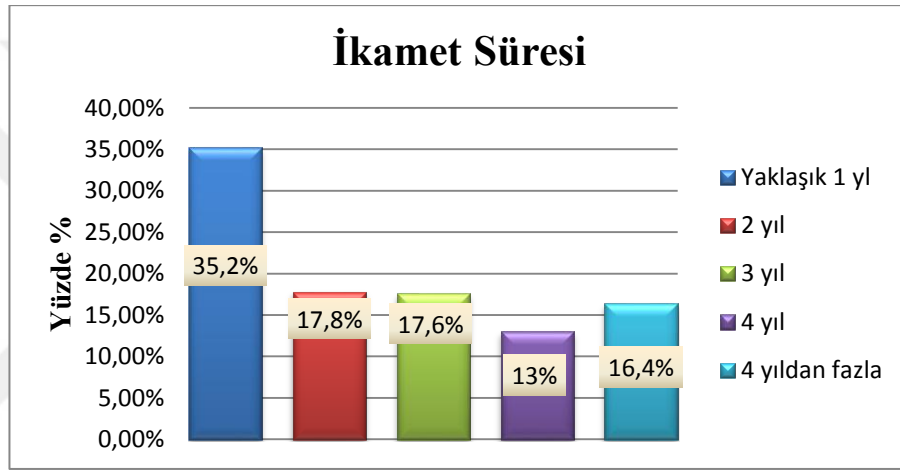
Ankete katılan kullanıcıların %26'sı yerleşke içerisinde bulunan KYK yurtlarında, %13,6'sı yerleşke dışında bulunan yurtlarda, %1,6'sı Resmi kurumda, %9,8'i Özel yurt ve pansiyonda, %27'si Kirada barındığı tespit edilmiştir. Kullanıcıların %22'si ise barınma yeri olarak "diğer" şikkını işaretlemişlerdir (Şekil 4.43).

Şekil 4.43. Anket uygulanan bireylerin konaklama durumu

- **Yerleşkeyi Kullanma Süresi:**

Ankete katılan kullanıcıların yerleşkeyi kullanma süreleri sorulduğunda ise %35,2'sinin yaklaşık 1 yıl, %17,8'inin 2 yıl, %17,6'sının 3 yıl, %13'ünün 4 yıl, %16,4'ünün ise 4 yıldan fazla yerleşkeyi kullanmaktadırlar (Şekil 4.44). Anket sonuçlarının gösterdiği gibi ankete katılan kullanıcıların %35,2'sinin yerleşkeyi yeni kullanmaya başladıkları tespit edilmiştir.

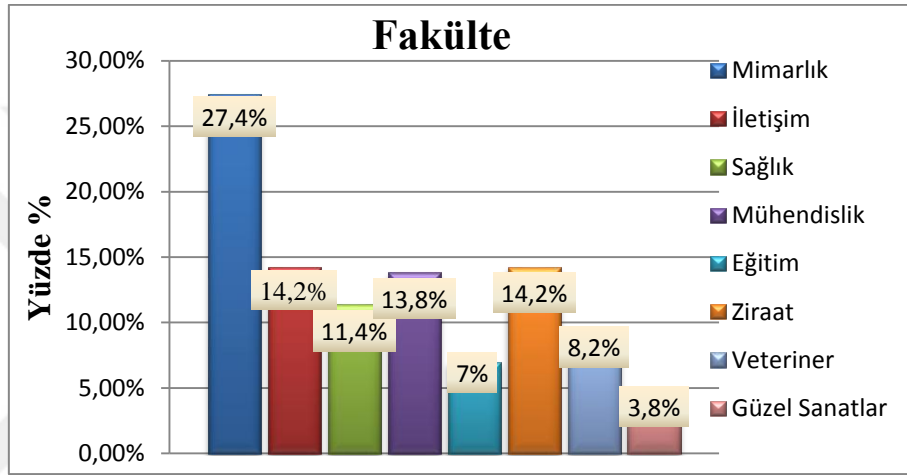

Şekil 4.44. Anket uygulanan bireylerin ikamet süresi durumu

- **Eğitim Görülen Fakülte:**

Ankete yapılan fakültelerin %27,4'ü Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, %14,2'si İletişim Fakültesi, %14,2'si Ziraat Fakültesi, %13,4'ü Mühendislik Fakültesi, %11,4'ü Sağlık Meslek Yüksek Okulu, %8,2'si Veteriner Fakültesi, %7'si Eğitim Fakültesi, %3,8'i ise Güzel Sanatlar Fakültesinde yapılmıştır (Şekil 4.45). Yerleşkenin tamamı hakkında bilgi sahibi olunması için Kuzey Bölgesi (Ziraat Fakültesi ve Veteriner Fakültesi toplam %22,4), Güney Bölgesi (Sağlık Meslek Yüksek Okulu %11,4), Doğu Bölgesi (Mühendislik Fakültesi ve Eğitim Fakültesi %20,8) ve Batı Bölgesi (Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, İletişim Fakültesi ve Güzel Sanatlar Fakültesi %45,4) şeklinde belirli

fakültelerde anket çalışması yürütülmüştür. Son zamanlarda yerleşkenin yapılaşması Batı Bölgesine doğru yönelmektedir ve bu bölgede eksikliklerin çok fazla olmasından dolayı anketlerin %45,4 gibi büyük bir çoğunluğu bu bölgede yapılmıştır. Anketlerin %27,4 gibi büyük bir bölümünün Mimarlık ve Tasarım Fakültesinde yapılmasının amacı tez konusu olan rekreasyonel donatı elemanları ve çevre düzenlemesi hakkında daha fazla bilgiye sahip olmalarıdır.

Şekil 4.45. Fakültelerde uygulanan anketlerin durumu

4.3. Yerleşkenin Fiziki Dokusu Hakkındaki Memnuniyeti Durumu

Yerleşkenin dış mekân fiziki dokusu ile öğrencilere hizmet veren rekreasyonel yapı donatılarının memnuniyet durumunu ortaya koymak amacıyla 8 soru üzerinden tespit edilmiştir. Soruların ilk aşamada sıklık analizi uygulanarak yüzdeler belirlenmiş, ikinci aşamada Ki-kare analizi uygulanarak demografik özelliklere göre farklılık gösterip göstermediği ortaya konmuştur.

4.3.1. Yerleşke genelinin güvenlik hissi oluşturma açısından memnuniyeti

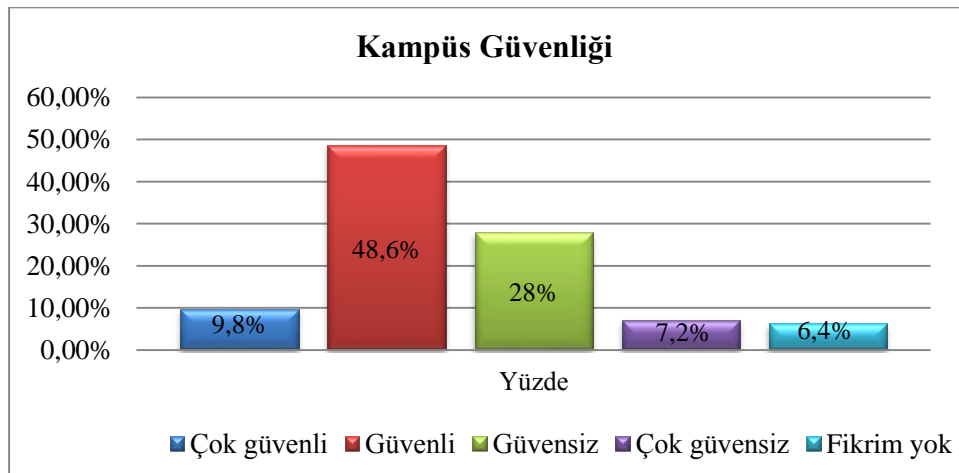
“Yerleşke genelini güvenlik açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusunun analizleri Şekil 4.46’de verilmiştir. Analiz sonucunda katılımcıların %48,6’sı yerleşkenin güvenli olduğunu beyan etmiştir.

Cinsiyetin güvenlik algısına etkisi Ki-kare testine tabi tutulmuştur (Çizelge4.3). Analiz sonucunda cinsiyete göre kampüs güvenliği arasında çok anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($X^2=30,331$, $p<0,1$). Sonuçlarda kadınlar ile erkekler arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu görülmektedir. Kadınların %47,6'sı, erkeklerin ise 49,8% yerleşkeyi güvenli bulmuşlardır.

Fakülteler ile yerleşke güvenliği arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını belirlemek için uygulanan Ki-kare testi analizi sonuçları Çizelge 4.4.'de verilmektedir. Fakülteler ile yerleşke güvenliği arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir ($X^2=68,900$, $p<0,1$).

Bu analizde yerleşkeyi en güvensiz bulan fakülte öğrencileri %38,7 oranı ile Mimarlık ve Tasarım Fakültesidir. Bunun nedeni fakülte binasının yerleşkenin en az kullanılan noktası olan en batıda yapılması ve güvenlik noktalarına uzak olmasıdır.

Öğrencilerin istedikleri vakit dış mekanlarda vakit geçirebilmesi, aktivitelere katılabilmeleri için yerleşke planlaması yapılırken güvenlik unsuru dikkate alınmalıdır. Öğrenciler üniversite okuyabilmek için farklı illere gitmekte ve ailelerinden kopan bu öğrencilerin kendilerini güvende hissedip rahat bir şekilde adapte olmalarını sağlanmalıdır.

Şekil 4.46. Kampüs güvenliği yeterlilik/memnuniyet durumu

Çizelge 4.3. Cinsiyete göre yerleşkenin güvenlik algısı

7.Soru			Kampüs Güvenliği					Toplam
			Çok güvenli	Güvenli	Güvensiz	Çok güvensiz	Fikrim yok	
Cinsiyet	Kadın	N	11	130	93	18	21	273
		% Cinsiyet	4,0%	47,6%	34,1%	6,6%	7,7%	100,0%
	Erkek	N	38	113	47	18	11	227
		% Cinsiyet	16,7%	49,8%	20,7%	7,9%	4,8%	100,0%
Toplam		N	49	243	140	36	32	500
		% Cinsiyet	9,8%	48,6%	28,0%	7,2%	6,4%	100,0%

$X^2=30,331$; $sd=4$; $P=0,000$

Çizelge 4.4. Fakültele göre yerleşkenin güvenlik algısı

7.Soru			Kampüs Güvenliği					Toplam
			Çok güvenli	Güvenli	Güvensiz	Çok güvensiz	Fikrim yok	
Fakülteler	Mimarlık Fak.	N	1	60	53	10	13	137
		% Fakülte	0,7%	43,8%	38,7%	7,3%	9,5%	100,0%
	İletişim Fak.	N	12	33	16	7	3	71
		% Fakülte	16,9%	46,5%	22,5%	9,9%	4,2%	100,0%
	Sağlık Fak.	N	4	30	16	0	7	57
		% Fakülte	7,0%	52,6%	28,1%	0,0%	12,3%	100,0%
	Mühendislik Fak.	N	17	31	14	6	1	69
		% Fakülte	24,6%	44,9%	20,3%	8,7%	1,4%	100,0%
	Eğitim Fak.	N	3	17	11	3	1	35
		% Fakülte	8,6%	48,6%	31,4%	8,6%	2,9%	100,0%
	Ziraat Fak.	N	8	34	17	7	5	71
		% Fakülte	9,8%	47,9%	23,9%	9,9%	7,0%	100,0%
	Veterinerlik Fak.	N	4	21	11	3	2	41
		% Fakülte	9,8%	51,2%	26,8%	7,3%	4,9%	100,0%
	Güzel Sanatlar Fak.	N	0	17	2	0	0	19
		% Fakülte	0,0%	89,5%	10,5%	0,0%	0,0%	100,0%
Toplam		N	49	243	140	36	32	500
		% Fakülte	9,8%	48,6%	28,0%	7,2%	6,4%	100,0%

$X^2=68,900$; $sd=28$; $P=0,000$

4.3.2. Yerleşkede güvensiz hissedilmenin nedenleri

“Yerleşkede kendilerini güvensiz hissetmelerinin ana nedeni nedir?” sorusunda sıklık analizi uygulanmıştır (Şekil 4.47). Analiz sonucunda katılımcılardan en çok %51,0 ile yerleşkenin “İssız ve tehlikeye açık olması” kendilerini güvensiz hissetmelerine neden olduğu belirtilmiştir.

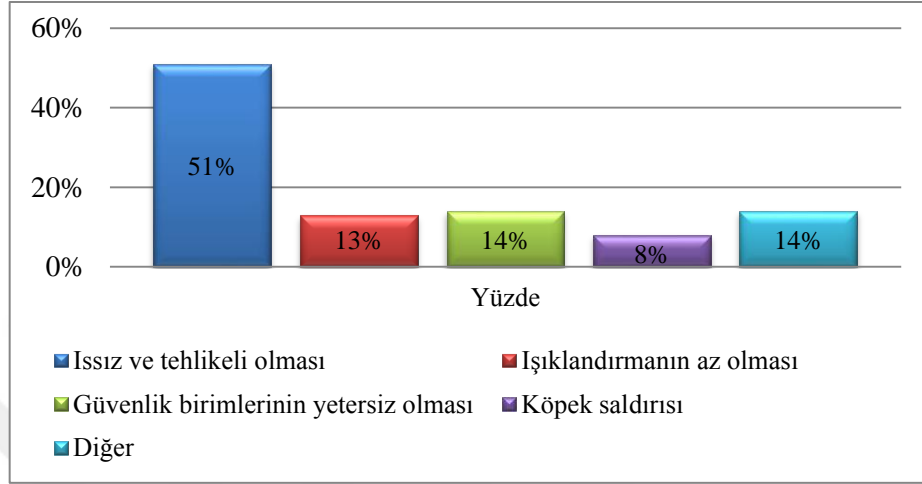
Yerleşkeye üç noktadan giriş sağlanması, yerleşkede bulunan Araştırma Hastanesinden dolayı öğrenci dışındaki bireylerinde kullanması ve batı yerleşkesinin aydınlatılmasının, güvenlik birimlerinin henüz tamamlanmamasından dolayı bu sonuç ortaya çıkmıştır. Bu soruda da cevabı güvenlik sorusunda olduğu gibi cinsiyet ve fakülteler etkilemektedir.

Yerleşkede güvensiz hissedilmenin ana sebebi sorusunda cinsiyete göre çok anlamlı bir farklılaşma olduğu görülmüştür ($X^2=69,217$, $p<0,1$) (Çizelge 4.5). Kadınların %62,5, erkeklerin ise %37,4’si güvensiz hissetmelerinin ana sebebinin yerleşkenin “İssız ve tehlikeli olması” olduğunu beyan etmişlerdir.

Çizelge 4.6.’de yerleşke de güvensiz hissedilmesinin ana sebebi sorusunun fakültelere göre anlamlı bir farklılaşmasının olup olmadığına bakılması için uygulanan Ki-kare analizinin sonucu görülmektedir. Analiz sonucunda fakülteler ile ana neden arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir ($X^2=94,062$, $p<0,1$). Katılımcıların %51,1 (255 kişi) gibi büyük bir çoğunluğu “İssız ve tehlikeye açık olması” cevabını vermişlerdir.

Atatürk Üniversitesi yerleşkesi artan ihtiyaçlar doğrultusunda batıya kaymaktadır. Mimarlık ve Tasarım Fakültesi de batıda konumlandırılmıştır. Yerleşkenin batısında çok fazla yapı bulunmamasından, aydınlatma birimlerinin eksik olması, rekreatif faaliyetlerin yapılmasına imkan sağlayan yapıların bulunmamasından dolayı yerleşkenin bu kısmı çok fazla kullanılmamaktadır. Bundan dolayı burası ıssız olup, öğrencilerin güvensiz hissetmelerinin ana nedenini oluşturmaktadır. Aynı şekilde Sağlık Meslek

Yüksek Okulu'nun bulunduğu noktada çok fazla yapı olmaması aynı sonuçları doğurmaktadır.

Şekil 4.47. Yerleşkede güvensiz hissedilmesinin ana nedeninin %dağılımı

Çizelge 4.5. Cinsiyete göre yerleşkede güvensiz hissedilmesinin ana nedeni

			9.Soru					Toplam
			İssiz ve tehlikeye açık olması	Işıklıdırmanın yetersiz olması	Güvenlik birimlerinin olmaması	Köpek saldırısı korkusu	Diğer	
Cinsiyet	Kadın	N	170	42	29	21	10	272
		% Cinsiyet	62,5%	15,4%	10,7%	7,7%	3,7%	100,0%
	Erkek	N	85	22	39	20	61	227
		% Cinsiyet	37,4%	9,7%	17,2%	8,8%	26,9%	100,0%
Toplam		N	255	64	68	41	71	499
		% Cinsiyet	51,1%	12,8%	13,6%	8,2%	14,2%	100,0%
X ² =69,217; sd=4; P=0,000								

Çizelge 4.6. Fakültelere göre yerleşkede güvensiz hissedilmesinin ana nedeni

			9.Soru					Toplam
			İssız ve tehlikeye açık olması	İşıklandırmanın yetersiz olması	Güvenlik birimlerinin olmaması	Köpek saldırısı korkusu	Diğer	
Fakülte	Mimarlık Fak.	N	95	12	13	6	10	136
		%Fakülte	69,9%	8,8%	9,6%	4,4%	7,4%	100,0%
	İletişim Fak.	N	21	10	14	4	22	71
		% Fakülte	29,6%	14,1%	19,7%	5,6%	31,0%	100,0%
	Sağlık Fak.	N	33	4	8	8	4	57
		% Fakülte	57,9%	7,0%	14,0%	14,0%	7,0%	100,0%
	Mühendislik Fak.	N	16	13	14	11	15	69
		% Fakülte	23,2%	18,8%	20,3%	15,9%	21,7%	100,0%
	Eğitim Fak.	N	22	2	8	2	1	35
		% Fakülte	62,9%	5,7%	22,9%	5,7%	2,9%	100,0%
	Ziraat Fak.	N	38	9	5	6	13	71
		% Fakülte	53,5%	12,7%	7,0%	8,5%	18,3%	100,0%
	Veterinerlik Fak.	N	19	12	3	3	4	41
		% Fakülte	46,3%	29,3%	7,3%	7,3%	9,8%	100,0%
	Güzel Sanatlar Fak.	N	11	2	3	1	2	19
		%Fakülte	57,9%	10,5%	15,8%	5,3%	10,5%	100,0%
Toplam	N	255	64	68	41	71	499	
	%Fakülte	51,1%	12,8%	13,6%	8,2%	8,2%	100,0%	
			$X^2=94,062$; $sd=28$; $P=0,000$					

4.3.3. Yerleşkenin ulaşım durumu memnuniyetinin belirlenmesi

“Yerleşkeye ulaşımı nasıl sağlıyorsunuz?” sorusunda sıklık analizi uygulanmıştır (Şekil 4.48). Analiz sonucunda yerleşkeye ulaşımın %63,4 ile “toplu taşıma” ile sağlanmaktadır. Bu sorunun cevabını cinsiyet, yaş, eğitim, ikamet adresi ve ikamet süresi etkilemektedir.

Cinsiyete göre yapılan Ki-kare analizinde çok anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir ($X^2=18,854$, $p<0,1$) (Çizelge 4.7). Kadınlar ve erkekler ağırlıklı olarak toplu taşıma (%63,4) ve yaya (%26,2) olarak ulaşım sağlamaktadırlar.

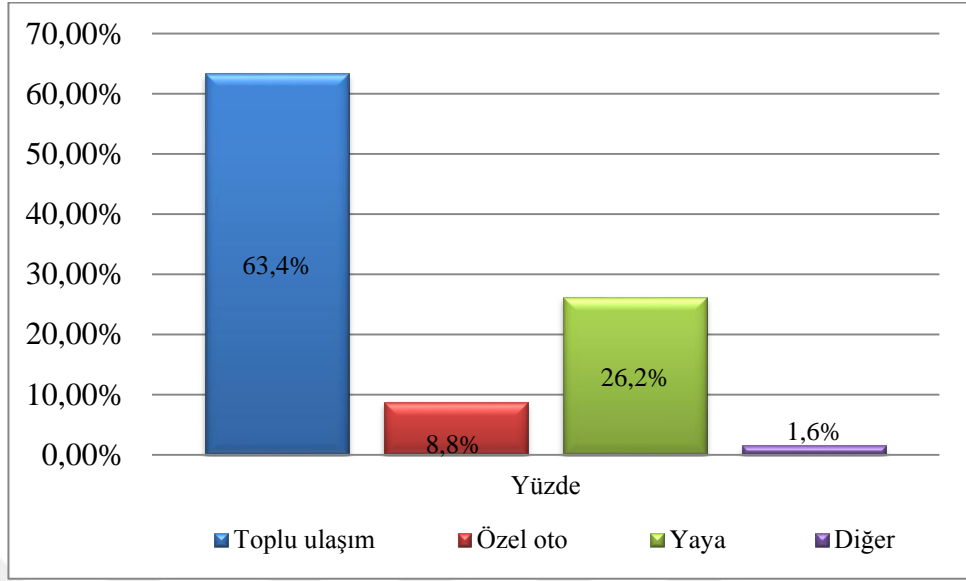
Yaş a göre yapılan Ki-kare analizinin sonucunda anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir ($X^2=58,070$, $p<0,1$). (Çizelge 4.8). 17-20 yaş aralığındakilerin %61,4'ü, 21-25 yaş aralığındakilerin %66,1'i, 26-30 yaş aralığındakilerin %81,2'si gibi büyük bir çoğunluğu yerleşkeye toplu taşıma ile gelmektedir.

Eğitime göre yapılan Ki-kare analizinin sonucunda eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma olduğu görülmüştür ($X^2=42,438$, $p<0,1$). (Çizelge 4.9). Lisans öğrencilerinin %63,3'ü ve yüksek lisans öğrencilerinin %68,3'ü toplu taşıma ile ulaşım sağlarken, doktora öğrencilerinin %75,0'i özel oto ile ulaşım sağlamaktadır.

İkametgâh adresine göre yapılan için Ki-kare analizinin sonucunda konaklama alanları ile yerleşkeye ulaşım arasında çok anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir ($X^2=158,316$, $p<0,1$). (Çizelge 4.10). Katılımcıların 63,4% (317 kişi) gibi büyük bir çoğunluğu ulaşımı toplu ulaşımdan yararlanmaktadır.

İkametgâh süresine göre yapılan Ki-kare analizinin sonucunda ikamet süresi ile ulaşım şekli arasında çok anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir ($X^2=54,226$, $p<0,5$). (Çizelge 4.11). Katılımcıların 63,4% (317 kişi) gibi büyük bir çoğunluğu toplu ulaşım cevabını vermişlerdir.

Yerleşke içinde bulunan yurtlarda kalan öğrenciler genel olarak ulaşımı yaya olarak gerçekleştirmektedirler.

Şekil 4.48. Yerleşkeye ulaşım yeterlilik/memnuniyet durumu

Çizelge 4.7. Cinsiyete göre yerleşkeye ulaşım şekli % dağılımı

			10.Soru				Toplam
			Toplu ulaşım	Özel oto	Yaya	Diğer	
Cinsiyet	Kadın	N	171	14	86	2	273
		% Cinsiyet	62,6%	5,1%	31,5%	0,7%	100,0%
	Erkek	N	146	30	45	6	227
		% Cinsiyet	64,3%	13,2%	19,8%	2,6%	100,0%
Toplam		N	317	44	131	8	500
		% Cinsiyet	63,4%	8,8%	26,2%	1,6%	100,0%

$X^2=18,547$; $sd=3$; $P=0,000$

Çizelge 4.8. Yaşa göre yerleşkeye ulaşım şekli % dağılımı

			10.Soru				Toplam	
			Toplu ulaşım	Özel oto	Yaya	Diğer		
Yaş	17-20	N	143	10	76	4	233	
		% Yaş	61,4%	4,3%	32,6%	1,7%	100,0%	
	21-25	N	152	22	53	3	230	
		% Yaş	66,1%	9,6%	23,0%	1,3%	100,0%	
	26-30	N	13	2	0	1	16	
		% Yaş	81,2%	12,5%	0,0%	6,2%	100,0%	
	31-40	N	8	9	2	0	19	
		% Yaş	42,1%	47,4%	10,5%	0,0%	100,0%	
	41-50	N	1	1	0	0	2	
		% Yaş	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%	
	Toplam		N	317	44	131	8	500
			% Yaş	63,4%	8,8%	26,2%	1,6%	100,0%
X²=58,070; sd=12; P=0,000								

Çizelge 4.9. Eğitim düzeyine göre yerleşkeye ulaşım şekli % dağılımı

			10.Soru				Toplam	
			Toplu taşıma	Özel oto	Yaya	Diğer		
Eğitim Düzeyi	Lisans	N	288	31	128	8	455	
		% Eğitim	63,3%	6,8%	28,1%	1,8%	100,0%	
	Yüksek Lisans	N	28	10	3	0	41	
		% Eğitim	68,3%	24,4%	7,3%	0,0%	100,0%	
	Doktora	N	1	3	0	0	4	
		% Eğitim	25,0%	75,0%	0,0%	0,0%	100,0%	
	Toplam		N	317	44	131	8	500
			% Eğitim	63,4%	8,8%	26,2%	1,6%	100,0%
X²=42,438; sd=6; P=,000								

Çizelge 4.10. İkametgâh adresine göre yerleşkeye ulaşım şekli % dağılımı

			10.Soru				Toplam
			Toplu taşıma	Özel oto	Yaya	Diğer	
İkamet Adresi	Yerleşke içindeki öğrenci yurdu	N	46	3	80	1	130
		% İkamet adresi	35,4%	2,3%	61,5%	0,8%	100,0%
	Yerleşke dışındaki yurtlar	N	51	0	16	1	68
		% İkamet adresi	75,0%	0,0%	23,5%	1,5%	100,0%
	Resmi kurum misafırhanesi	N	5	0	3	0	8
		% İkamet adresi	62,5%	0,0%	37,5%	0,0%	100,0%
	Özel yurt veya pansiyon	N	43	2	4	0	49
		% İkamet adresi	87,8%	4,1%	8,2%	0,0%	100,0%
	Kira	N	91	15	25	4	135
		% İkamet adresi	67,4%	11,1%	18,5%	3,0%	100,0%
	Diğer	N	81	24	3	2	110
		% İkamet adresi	73,6%	21,8%	2,7%	1,8%	100,0%
	Toplam	N	317	44	131	8	500
		% İkamet adresi	63,4%	8,8%	26,2%	1,6%	100,0%
			X²=158,316; sd=15; P=0,000				

Çizelge 4.11. İkamet süresine göre yerleşkeye ulaşım şekli % dağılımı

			10.Soru				Toplam
			Toplu taşıma	Özel oto	Yaya	Diğer	
İkamet Süresi	Yaklaşık 1 yıl	N	113	8	54	1	176
		% İkamet süresi	64,2%	4,5%	30,7%	0,6%	100,0%
	2 yıl	N	49	8	29	3	89
		% İkamet süresi	55,1%	9,0%	32,6%	3,4%	100,0%
	3 yıl	N	63	2	22	1	88
		% İkamet süresi	71,6%	2,3%	25,0%	1,1%	100,0%
	4 yıl	N	39	5	20	1	65
		% İkamet süresi	60,0%	7,7%	30,8%	1,5%	100,0%
	4 yıldan fazla	N	53	21	6	2	82
		% İkamet süresi	64,6%	25,6%	7,3%	2,4%	100,0%
	Toplam	N	317	44	131	8	500
		% İkamet süresi	63,4%	8,8%	26,2%	1,6%	100,0%
			X²=54,226; sd=12; P=0,000				

4.3.4. Fakülteler arası yaya sirkülasyon yeterliliği/memnuniyeti

“Fakülteler arası yaya sirkülasyonunu yeterli buluyor musunuz?” sorusunda sıklık analizi uygulanmıştır (Şekil 4.49). Analiz sonucunda katılımcıların %50’si yaya sirkülasyonunu yetersiz bulurken, %28,80’i yeterli, %21,20’si ise fikrim yok cevabını vermişlerdir. Bu sorunun cevabını yaş, ikamet süresi ve fakülteler etkilemektedir.

Bu soruda demografik özelliklere göre bir farklılık olup olmadığını anlamak için, Ki-kare analizi yapılmıştır. Çizelge 4.12.’de yaşa göre uygulanan Ki-kare analizinin sonucu görülmektedir. Ki-kare testi yapılan bu soruda anlamlı bir farklılaşma olduğu görülmüştür ($X^2=22,851$, $p<0,5$). 17-20 yaş aralığındakilerin %47,2’si, 21-25 yaş aralığındakilerin %54,8’i, 26-30 yaş aralığındakilerin %62,5’i, 31-40 yaş aralığındakilerin %57,9 gibi büyük bir çoğunluğu yerleşkedeki sirkülasyonun yeterli olmadığını söylemişlerdir.

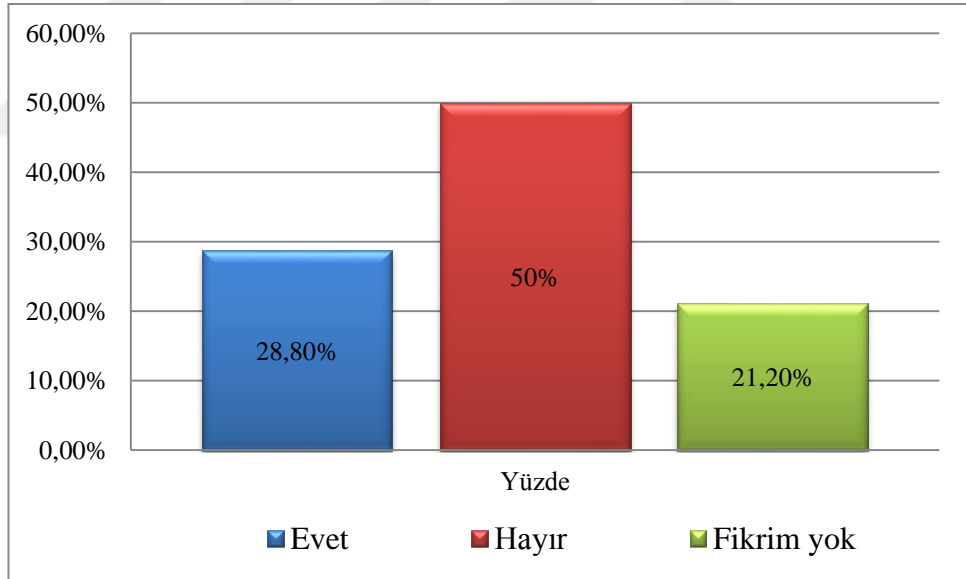
Çizelge 4.13.’de ikamet süresi ile sirkülasyon yeterliliği arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını belirlemek için uygulanan Ki-kare analizinin sonucu görülmektedir. Analiz sonucunda ikamet süresi ile sirkülasyon yeterliliği arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir ($X^2=24,087$, $p<0,5$). Katılımcıların 50,0% (250 kişi) gibi büyük bir çoğunluğu hayır cevabını vermişlerdir.

Fakülteler ile sirkülasyon yeterliliği arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını belirlemek için Ki-kare testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda fakülteler ile sirkülasyon yeterliliği arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu görülmektedir ($X^2=51,363$, $p<0,1$). (Çizelge 4.14). Katılımcıların 50,0% (250 kişi) gibi büyük bir çoğunluğu hayır cevabını vermişlerdir.

Yerleşkede Mimarlık ve Tasarım Fakültesi yeni yapıldığından dolayı sirkülasyon henüz tamamlanamamıştır ve öğrenciler bu durumdan şikayetçilerdir. İletişim Fakültesi ile Güzel Sanatlar Fakültesi aynı bölgede bulunmaktadır. Bu fakültelerin olduğu bölgeye ulaşım iki noktadan sağlanabilmektedir. Fakat bu yollardan biri çamurlu olduğundan

kullanılmamaktadır. Sağlık Meslek Yüksek Okulu'nun bulunduğu alan yerleşkenin merkezine uzak kalmakta ve çevresinde pek yapı olmadığından dolayı sirkülasyon yetersiz bırakılmıştır. Veterinerlik Fakültesi Ziraat Fakültesinin arka tarafında bulunmaktadır. Ring servisi dışında toplu taşıma araçlarının hiçbiri bu fakültenin yakınından geçmemektedir. Ayrıca Fakülte arkalarda olduğundan dolayı yaya yolu ve çevre düzenlemesi yapılmayıp sirkülasyon yetersiz bulunmaktadır.

Koç Üniversitesinin tasarımında Atatürk Üniversitesinden farklı olarak, çeşitli boy ve fonksiyonlarda birbirine açılan avluları kuşatan birbirine bağlı bir seri binadan oluşan bir süreklilik tasarlanarak sirkülasyon devam ettirilmiştir. Ayrıca bu birbirine bağlı olan bu binaların ortak koridorlarında ve bu avluların içerisinde yerleşkenin sosyal yaşam imkanları sağlamaktadır. (Anonim 200191).

Şekil 4.49. Yerleşkede yaya sirkülasyonu yeterlilik/memnuniyet durumu

Çizelge 4.12. Yaşa göre yaya sirkülasyon yeterliliği/memnuniyeti %dağılımı

			12.Soru			Toplam
			Evet	Hayır	Fikrim yok	
Yaş	17-20	N	61	110	62	233
		% Yaş	26,2%	47,2%	26,6%	100,0%
	21-25	N	67	126	37	230
		% Yaş	29,1%	54,8%	16,1%	100,0%
	26-30	N	3	10	3	16
		% Yaş	18,8%	62,5%	18,8%	100,0%
	31-40	N	11	4	4	19
		% Yaş	57,9%	21,1%	21,1%	100,0%
	41-50	N	2	0	0	2
		% Yaş	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Toplam		N	144	250	106	500
		% Yaş	28,8%	50,0%	21,2%	100,0%
X²=22,851; sd=8; P=004,						

Çizelge 4.13. İkamet süresine göre yaya sirkülasyon yeterliliği/memnuniyeti %dağılımı

			12.Soru			Toplam	
			Evet	Hayır	Fikrim yok		
İkamet Süresi	Yaklaşık 1 yıl	N	46	85	45	176	
		% İkamet Süresi	26,1%	48,3%	25,6%	100,0%	
	2 yıl	N	29	34	26	89	
		% İkamet Süresi	32,6%	38,2%	29,2%	100,0%	
	3 yıl	N	28	56	4	88	
		% İkamet Süresi	31,8%	63,6%	4,5%	100,0%	
	4 yıl	N	19	35	11	65	
		% İkamet Süresi	29,2%	53,8%	16,9%	100,0%	
	4 yıldan fazla	N	22	40	20	82	
		% İkamet Süresi	26,8%	48,8%	24,4%	100,0%	
	Toplam		N	144	250	106	500
			% İkamet Süresi	28,8%	50,0%	21,2%	100,0%
X²=24,087; sd=8; P=,002							

Çizelge 4.14. Fakültelere göre yaya sirkülasyon yeterliliği/memnuniyeti %dağılımı

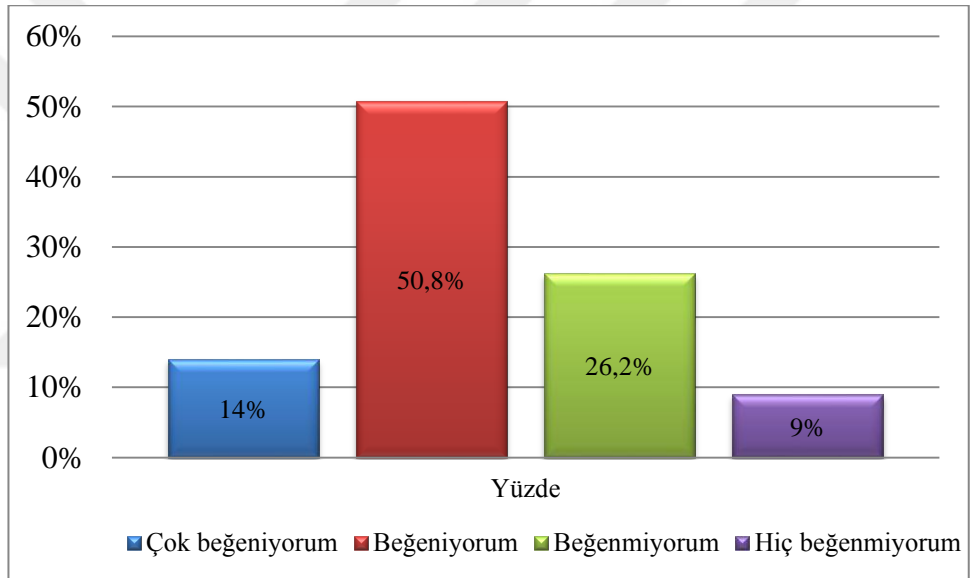
			12.Soru			Toplam
			Evet	Hayır	Fikrim yok	
Fakülteler	Mimarlık ve Tasarım Fak.	N	22	90	25	137
		%Fakülte	16,1%	65,7%	18,2%	100,0%
	İletişim Fak.	N	23	32	16	71
		% Fakülte	32,4%	45,1%	22,5%	100,0%
	Sağlık Fak.	N	15	25	17	57
		% Fakülte	26,3%	43,9%	29,8%	100,0%
	Mühendislik Fak.	N	39	21	9	69
		% Fakülte	56,5%	30,4%	13,0%	100,0%
	Eğitim Fak.	N	12	18	5	35
		% Fakülte	34,3%	51,4%	14,3%	100,0%
	Ziraat Fak.	N	21	29	21	71
		% Fakülte	29,6%	40,8%	29,6%	100,0%
	Veterinerlik Fak.	N	8	24	9	41
		% Fakülte	19,5%	58,5%	22,0%	100,0%
	Güzel Sanatlar Fak.	N	4	11	4	19
		% Fakülte	21,1%	57,9%	21,1%	100,0%
	Toplam	N	144	250	106	500
		% Fakülte	28,8%	50,0%	21,2%	100,0%
X²=51,363; sd=14; P=0,000						

4.3.5. Yerleşkenin alan kullanım beğeni durumu/memnuniyeti

Anketin 14.sorusu olan “Yerleşkenin (Kampüsün) alan kullanımını (yurtların yeri, fakültelerin yeri, fakültele ulaşım, kütüphane, yemekhane, yeşil alan, yaya yolu, ulaşım vb.) beğeniyor musunuz?” sorusunda sıklık analizi uygulanmıştır (Şekil 4.50). Analiz sonucunda %50,8 ile beğenirken/memnun olurken, bunu %26,2’si beğenmiyorum izlemektedir. Farklı fakültelerde eğitim gören öğrenciler arasında sonuçlar arasında istatistiksel olarak farklar tespit edilmiştir.

Fakülteler ile alan kullanım beğenisi arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını belirlemek için uygulanan Ki-kare analizi sonucunda fakülteler ile alan kullanım beğenisi anlamlı bir farklılaşma olduğu görülmektedir ($X^2=70,737$, $p<0,1$). (Çizelge 4.15).

Fakülteler bu soruyu, buldukları fakülteye göre cevaplamışlardır. Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin %40,9'u beğenmiyorum ve %13,9'u hiç beğenmiyorum demiştir. Bunun nedeni buldukları fakültenin konumu ve ulaşım sıkıntısının olmasıdır. Sağlık Meslek Yüksek Okulu'nun konumu yerleşke merkezine, yemekhaneye ve dinlenme alanlarına yakın olduğundan %59,2'si beğeniyorum demişlerdir. Mühendislik Fakültesinin %56,5'i ve Eğitim Fakültesinin %60,0'ı alan kullanımını beğendiklerini söylemişlerdir. Bu iki fakülte konum olarak birbirlerine, merkez parka, yemekhaneye ve dinlenme alanlarına yakın olduklarından sonuç olumlu çıkmıştır.

Şekil 4.50. Alan kullanım beğenisi/memnuniyet durumu

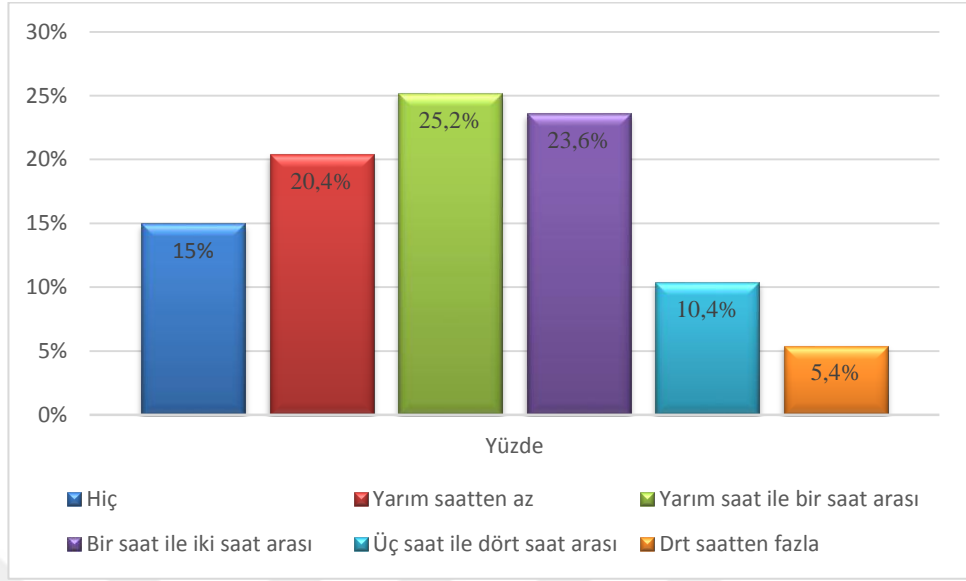
Çizelge 4.15. Fakültelere göre alan kullanım beğenisi/memnuniyeti % dağılımı

			14.Soru				Toplam
			Çok beğeniyorum	Beğeniyorum	Beğenmiyorum	Hiç beğenmiyorum	
Fakülteler	Mimarlık ve Tasarım Fak.	N	14	48	56	19	137
		%Fakülte	10,2%	35,0%	40,9%	13,9%	100,0%
	İletişim Fak.	N	12	42	13	4	71
		% Fakülte	16,9%	59,2%	18,3%	5,6%	100,0%
	Sağlık Fak.	N	17	30	6	4	57
		% Fakülte	29,8%	52,6%	10,5%	7,0%	100,0%
	Mühendislik Fak.	N	18	39	10	2	69
		% Fakülte	26,1%	56,5%	14,5%	2,9%	100,0%
	Eğitim Fak.	N	0	21	10	4	35
		% Fakülte	0,0%	60,0%	28,6%	11,4%	100,0%
	Ziraat Fak.	N	7	41	18	5	71
		% Fakülte	9,9%	57,7%	25,4%	7,0%	100,0%
	Veterinerlik Fak.	N	1	22	13	5	41
		% Fakülte	2,4%	53,7%	31,7%	12,2%	100,0%
	Güzel Sanatlar Fak.	N	1	11	5	2	19
		% Fakülte	5,3%	57,9%	26,3%	10,5%	100,0%
	Toplam	N	70	254	131	45	500
		% Fakülte	14,0%	50,8%	26,2%	9,0%	100,0%
			X²=70,737; sd=21; P=0,000				

4.3.6. Ders dışında yerleşkede dış mekânda geçirilen ortalama süre

Anketin 15.sorusu olan “Ders dışında yerleşkede dış mekânda geçirdiğiniz ortalama süre ne kadardır?” sorusunda sıklık analizi uygulanmıştır ve analizin sonucu aşağıda görülmektedir (Şekil 4.51). Analiz sonucunda katılımcıların %25,2 ile “yarım saat ile bir saat” vakit geçirirken, %20,4’ü “yarım saatten az” vakit geçirmektedir. Farklı eğitim düzeyinde olan öğrenciler arasında sonuçlar arasında istatistiksel olarak farklar tespit edilmiştir.

Yapılan Ki-kare analizi sonucunda eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma olduğu görüldü ($X^2=27,014$, $p<0,5$). (Çizelge 4.16).

Şekil 4.51. Yerleşkede geçirilen ortalama süre durumu

Çizelge 4.16. Eğitim düzeyine göre yerleşkede geçirilen ortalama süre

			15.Soru						Toplam
			Hiç	Yarım saatten az	Yarım - Bir saat arası	Bir-İki saat arası	Üç-Dört saat arası	Dört saatten fazla	
Eğitim Düzeyi	Lisans	N	73	81	115	110	49	27	455
		% Eğitim	16,0%	17,8%	25,3%	24,2%	10,8%	5,9%	100,0%
	Yüksek Lisans	N	2	18	10	8	3	0	41
		% Eğitim	4,9%	43,9%	24,4%	19,5%	7,3%	0,0%	100,0%
	Doktora	N	0	3	1	0	0	0	4
		% Eğitim	0,0%	75,0%	25,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Toplam		N	75	102	126	118	52	27	500
		% Eğitim	15,0%	20,4%	25,2%	23,6%	10,4%	5,4%	100,0%

$X^2=27,014$; $sd=10$; $P=,003$

4.3.7. Yerleşkede sosyo-kültürel faaliyetler ve serbest zamanları değerlendirmek için imkanların yeterliliği/memnuniyeti

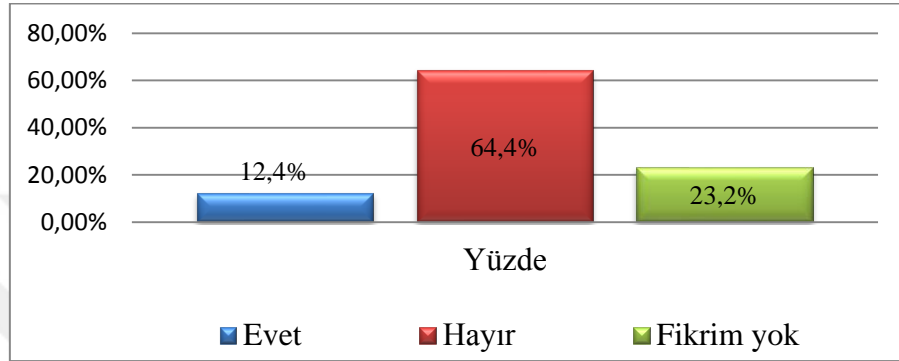
“Yerleşkede sosyo-kültürel faaliyetler ve serbest zamanları değerlendirmek için imkanların yeterli mi?” sorusunda sıklık analizi uygulanmıştır ve analizin sonucu aşağıda görülmektedir (Şekil 4.52). Yerleşkede sosyo-kültürel faaliyetler ve serbest zamanları değerlendirme imkanları %64,4 ile yetersiz bulunmuştur. Farklı fakültelerde eğitim gören öğrenciler arasında sonuçlar arasında istatistiksel olarak farklar tespit edilmiştir.

Analizin bu kısmında fakülteler ile imkân yeterliliği arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını belirlemek için Ki-kare testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda fakülteler ile imkân yeterliliği arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir ($X^2=36,350$, $p<0,1$). (Çizelge 4.17).

Katılımcıların 64,4% (322 kişi) gibi büyük bir çoğunluğu hayır cevabını vermişlerdir. Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, İletişim Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Sağlık Fakültesi ve Veterinerlik Fakültesi buldukları konumdan ve çevre düzenlemelerinin yetersiz olmasından dolayı imkanların yetersiz olduğunu son soru olan dış mekân kullanımlarına yönelik eksik ve önerilerde dile getirmişlerdir. Bu eksiklikler alan imkanların yetersiz olduğunu söylemelerinin nedeni olabilmektedir. Ayrıca bu fakültele yakın bir alanda serbest zamanlarını geçirebilecekleri bir mekân bulunmamaktadır.

Erçevik ve Önal 2010 çalışmalarında şehir dışında konumlandırılan yerleşkelerin, geniş bir alanda konumlanmasından dolayı sosyal ve kültürel imkanlarının daha fazla olduğunu söylemişlerdir. Bundan dolayı şehir dışında olan yerleşkelerde öğrencilerin sosyal kültürel imkanların yeterli olduğunu söyleme yüzdesinin şehir içinde bulunan yerleşkelere oranla daha yeterli olduğunu söylemişlerdir. Kent içinde bulunan üniversitelerindeki öğrencilerin Atatürk Üniversitesi’nde de olduğu gibi yerleşkelerindeki sosyal ve kültürel aktivite alanlarını eksik bulmaktadırlar.

Irgatoğlu 2011 çalışmasında çalışmamla benzer bulgulara ulaşarak Erdoğan Akdağ Yerleşkesi'nde de kapalı alan kullanımlarının eksik olduğunu, bundan dolayı öğrencilerin serbest zamanlarını geçirebilmeleri için rekreasyonel alanların yetersiz olduğunu tespit etmiştir.

Şekil 4.52. Eğitim düzeyine göre sosyo-kültürel faaliyetler ve serbest zamanları imkân yeterlilik/memnuniyet durumu

Çizelge 4.17. Fakültele göre sosyo-kültürel faaliyetler ve serbest zamanları imkân yeterlilik/memnuniyet durumu

			17. Soru			Toplam	
			Evet	Hayır	Fikrim yok		
Fakültele	Mimarlık Fak.	N	10	97	30	137	
		%Fakülte	7,3%	70,8%	21,9%	100,0%	
	İletişim Fak.	N	9	46	16	71	
		% Fakülte	12,7%	64,8%	22,5%	100,0%	
	Sağlık Fak.	N	6	40	11	57	
		% Fakülte	10,5%	70,2%	19,3%	100,0%	
	Mühendislik Fak.	N	21	34	14	69	
		% Fakülte	30,4%	49,3%	20,3%	100,0%	
	Eğitim Fak.	N	4	17	14	35	
		% Fakülte	11,4%	48,6%	40,0%	100,0%	
	Ziraat Fak.	N	5	51	15	71	
		% Fakülte	7,0%	71,8%	21,1%	100,0%	
	Veterinerlik Fak.	N	3	26	12	41	
		% Fakülte	7,3%	63,4%	29,3%	100,0%	
	Güzel Sanatlar Fak.	N	4	11	4	19	
		% Fakülte	21,1%	57,9%	21,1%	100,0%	
	Toplam		N	62	322	116	500
			% Fakülte	12,4%	64,4%	23,2%	100,0%

$X^2=36,350$; $sd=14$; $P=0,000$

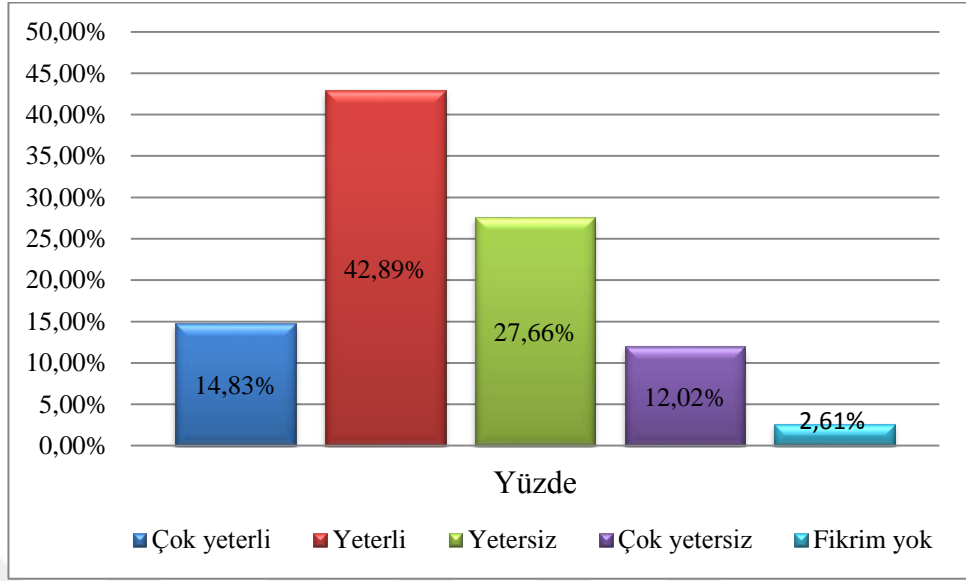
4.3.8. Yerleşkenin bitkilendirilmesinin yeterlilik durumu/memnuniyeti

“Yerleşkenin bitkilendirilmesinin yeterli buluyor musunuz?” sorusunda sıklık analizi uygulanmıştır ve analizin sonucu aşağıda görülmektedir (Şekil 4.53). Katılımcıların %42,89’u yerleşke bitkilendirilmesini yeterli bulurken, %27,66’sı yetersiz, %12,02’side çok yetersiz bulmaktadır. Farklı fakültelerde eğitim gören öğrenciler arasında sonuçlar arasında istatistiksel olarak farklar tespit edilmiştir.

Analizin bu kısmında fakülteler ile bitki yeterliliği arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını belirlemek için Ki-kare testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda fakülteler ile bitki yeterliliği arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir ($X^2=77,845$, $p<0,1$). (Çizelge 4.18).

Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri toplamda %54,0 oranında imkanların yetersiz olduğunu söylerken, Mühendislik Fakültesi öğrencileri %75,0 gibi büyük oranda yeterli olduğunu söylemişlerdir. Mühendislik Fakültesinin memnun olmasının nedeninin son yıllarda fakültelerinin yakınında yapılmış olan merkez park olduğu düşünülmektedir. Çünkü bu merkez parkta su yüzeyleri, oturma birimleri, değişik türlerde bitkiler ve kafeterya bulunmaktadır. Niteki Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin yapıldığı bölgede bu tarz kullanım alanları olmadığından öğrencilerin memnun olmamasını etkilediği düşünülmektedir.

Kurdoğlu vd 2013’te yaptıkları çalışmada yaptığım çalışma ile aynı şekilde yerleşkedeki bitki örtüsü yeterli çıkmıştır.

Şekil 4.53. Yerleşkenin bitki yeterlilik/memnuniyet durumu

Çizelge 4.18. Fakültele göre bitki yeterliliğinin/memnuniyetinin % dağılımı

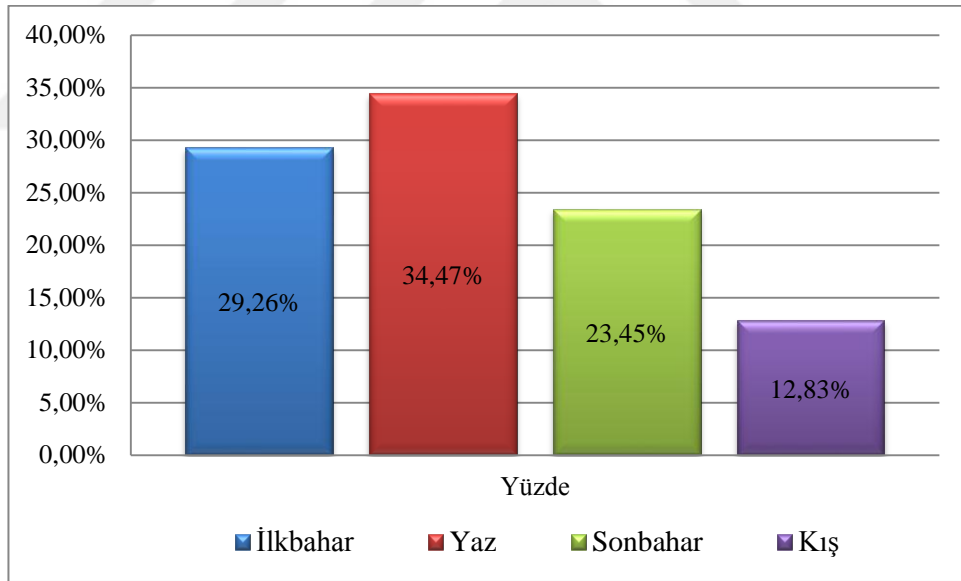
			18.Soru					Toplam	
			Çok yeterli	Yeterli	Yetersiz	Çok yetersiz	Fikrim yok		
Fakültele	Mimarlık Fak.	N	6	54	50	24	3	136	
		%Fakülte	4,4%	39,4%	36,5%	17,5%	2,2%	100,0%	
	İletişim Fak.	N	14	37	11	8	1	71	
		% Fakülte	19,7%	52,1%	15,5%	11,3%	1,4%	100,0%	
	Sağlık Fak.	N	5	31	14	5	2	57	
		% Fakülte	8,8%	54,4%	24,6%	8,8%	3,5%	100,0%	
	Mühendislik Fak.	N	24	27	11	4	2	69	
		% Fakülte	35,3%	39,7%	16,2%	5,9%	2,9%	100,0%	
	Eğitim Fak.	N	10	6	11	7	1	35	
		% Fakülte	28,6%	17,1%	31,4%	20,0%	2,9%	100,0%	
	Ziraat Fak.	N	11	29	22	6	3	71	
		% Fakülte	15,5%	40,8%	31,0%	8,5%	4,2%	100,0%	
	Veterinerlik Fak.	N	4	22	9	5	1	41	
		% Fakülte	9,8%	53,7%	22,0%	12,2%	2,4%	100,0%	
	Güzel Sanatlar Fak.	N	0	8	10	1	0	19	
		% Fakülte	0,0%	42,1%	52,6%	5,3%	0,0%	100,0%	
	Toplam		N	74	214	138	60	13	499
			% Fakülte	14,8%	42,9%	27,7%	12,0%	2,6%	100,0%

$X^2=77,845$; $sd=28$; $P=0,000$

4.3.9. Yerleşkenin en çok beğenilen mevsimi

“Yerleşkenin en çok beğendiğiniz mevsimi hangisi?” sorusunda sıklık analizi uygulanmıştır ve analizin sonucu aşağıda görülmektedir (Şekil 4.54). Katılımcılar %34,47’si “Yaz” mevsimini en çok beğenirken, %12,83’ü kış mevsimini beğenmektedir. Farklı fakültelerde eğitim gören öğrenciler arasında sonuçlar arasında istatistiksel olarak farklar tespit edilmiştir.

Analizin bu kısmında fakülteler ile mevsim beğenisi arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını belirlemek için Ki-kare testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda fakülteler ile mevsim beğenisi arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir ($X^2=49,532$, $p<0,1$). (Çizelge 4.19).

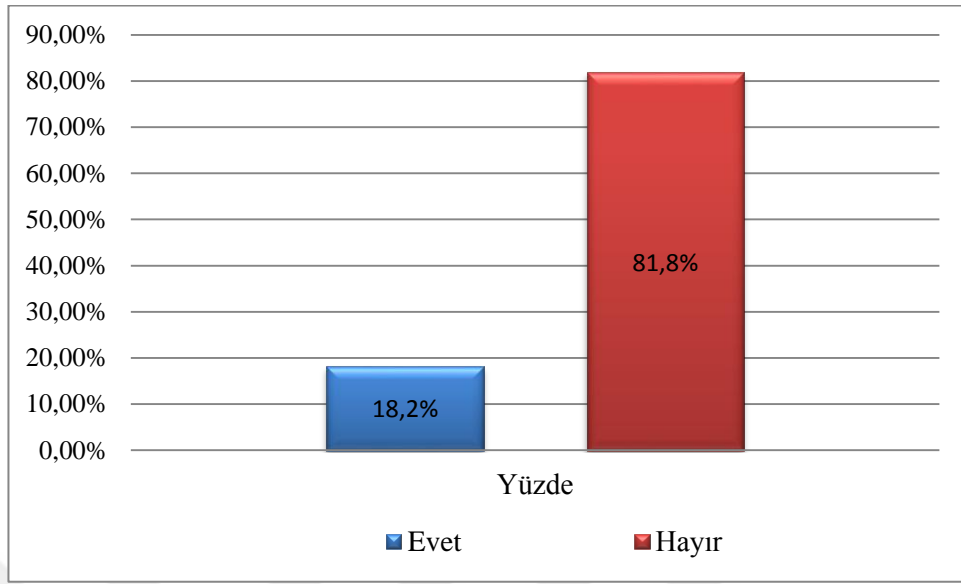
Şekil 4.54. Yerleşkenin mevsim beğenisi % durumu

Çizelge 4.19. Fakültelere göre mevsim beğenisi durumu

			19. Soru				Toplam
			İlkbahar	Yaz	Sonbahar	Kış	
Fakülteler	Mimarlık Fak.	N	41	38	39	19	137
		%Fakülte	29,9%	27,7%	28,5%	13,9%	100,0%
	İletişim Fak.	N	24	20	11	15	70
		% Fakülte	34,3%	28,6%	15,7%	21,4%	100,0%
	Sağlık Fak.	N	11	37	9	0	57
		% Fakülte	19,3%	64,9%	15,8%	0,0%	100,0%
	Mühendislik Fak.	N	24	23	15	7	69
		% Fakülte	34,8%	33,3%	21,7%	10,1%	100,0%
	Eğitim Fak.	N	10	7	9	9	35
		% Fakülte	28,6%	20,0%	25,7%	25,7%	100,0%
	Ziraat Fak.	N	21	22	18	10	71
		% Fakülte	29,6%	31,0%	25,4%	14,1%	100,0%
	Veterinerlik Fak.	N	10	17	10	4	41
		% Fakülte	24,4%	41,5%	24,4%	9,8%	100,0%
	Güzel Sanatlar Fak.	N	5	8	6	0	19
		% Fakülte	26,3%	42,1%	31,6%	0,0%	100,0%
Toplam	N	146	172	117	64	499	
	% Fakülte	29,3%	34,5%	23,4%	12,8%	100,0%	
X²=49,532; sd=21; P=0,000							

4.3.10. Kış turizmi imkanlarından sporcu veya izleyici olarak yararlanma durumu

“Kış turizmi imkanlarından sporcu veya izleyici olarak Palandöken Turizm Merkezi veya kapalı salon buz imkanlarından yararlanıyor musunuz?” sorusunda sıklık analizi uygulanmıştır ve analizin sonucu aşağıda görülmektedir (Şekil 4.55). Analiz sonucunda %81,8 ile “Hayır” maddesi katılımcılardan en çok oyu almıştır. Bu sorunun cevabını demografik özelliklerinden hiçbiri etkilememektedir.

Şekil 4.55. Yerleşkenin kış turizm imkanlarından yararlanma durumunun % durumu

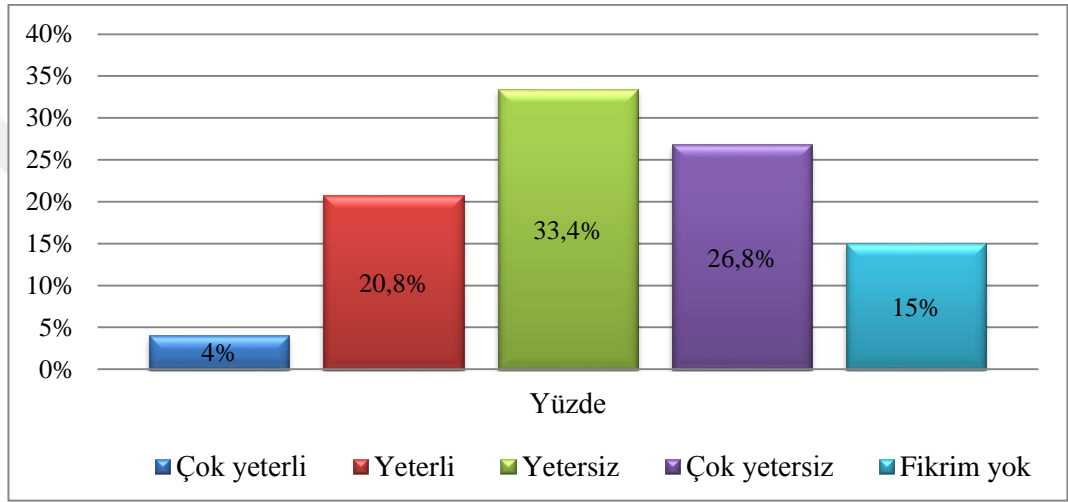
4.3.11. Yerleşkede (kampüste) kış kullanımına uygun dış mekan fiziki tesislerin yeterliliği/memnuniyeti

“Yerleşkede (Kampüste) kış kullanımına uygun dış mekân tesislerini yeterli buluyor musunuz?” sorusunda sıklık analizi uygulanmıştır (Şekil 4.56). Analiz sonucunda %33,4 ile “Yetersiz” maddesi katılımcılardan en çok oyu alırken %26,8 “Çok yetersiz” maddesi ikinci en çok oy alan maddedir Farklı fakültelerde eğitim gören öğrenciler arasında sonuçlar arasında istatistiksel olarak farklar tespit edilmiştir.

Analizin bu kısmında fakülteler ile tesis yeterliliği arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını belirlemek için Ki-kare testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda fakülteler ile tesis yeterliliği arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir ($X^2=61,548$, $p<0,1$). (Çizelge 4.20).

Daha önceden de belirttiğim gibi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi yeni yapılmıştır. Bundan dolayı birçok eksiği bulunmaktadır ve bunlardan en önemlisi ise kış kullanımına uygun dış mekân tesisleridir. İletişim Fakültesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Sağlık Fakültesi, Ziraat Fakültesi ve Veterinerlik Fakültesi

öğrencilerinin ortak cevabı yetersiz olduğu yönündedir. Erzurum kış kentidir ve eğitim-öğretiminin büyük bir bölümü kış aylarında devam etmektedir. Fakat yerleşkede öğrencilerin kışın vakit geçirebilecekleri dış mekân tesisleri bulunmadığından öğrencilerin büyük bir bölümü şikayetçilerdir. Ayrıca kış aylarında çok soğuk olduğundan ve kış kullanımına uygun donatılar olmadığından öğrenciler ya kafeteryalara ya da yaşam alanlarında vakit geçirmekte ve yerleşke boş kalmaktadır.

Şekil 4.56. Yerleşkenin kış kullanımına uygun dış mekân fiziki tesislerin yeterlilik/memnuniyet durumu

Çizelge 4.20. Fakültelere göre tesis yeterliliği/memnuniyeti

			21. Soru					Toplam
			Çok yeterli	Yeterli	Yetersiz	Çok yetersiz	Fikrim yok	
Fakülteler	Mimarlık Fak.	N	1	16	55	46	19	136
		%Fakülte	0,7%	11,7%	40,1%	33,6%	13,9%	100,0%
	İletişim Fak.	N	3	16	26	16	10	71
		% Fakülte	4,2%	22,5%	36,6%	22,5%	14,1%	100,0%
	Sağlık Fak.	N	3	20	20	10	4	57
		% Fakülte	5,3%	35,1%	35,1%	17,5%	7,0%	100,0%
	Mühendislik Fak.	N	9	16	14	14	16	69
		% Fakülte	13,0%	23,2%	20,3%	20,3%	23,2%	100,0%
	Eğitim Fak.	N	1	6	9	9	10	35
		% Fakülte	2,9%	17,1%	25,7%	25,7%	28,6%	100,0%
	Ziraat Fak.	N	3	17	20	23	8	71
		% Fakülte	4,2%	23,9%	28,2%	32,4%	11,3%	100,0%
	Veterinerlik Fak.	N	0	8	13	13	7	41
		% Fakülte	0,0%	19,5%	31,7%	31,7%	17,1%	100,0%
	Güzel Sanatlar Fak.	N	0	5	10	3	1	19
		% Fakülte	0,0%	26,3%	52,6%	15,8%	5,3%	100,0%
Toplam	N	20	104	167	134	75	499	
	% Fakülte	4,0%	20,8%	33,4%	26,8%	15,0%	100,0%	
X²=61,548; sd=28; P=0,000								

4.4. Yerleşkenin Fiziki Dokusu Hakkındaki Öğrenci Memnuniyeti İle Demografik Özellikler Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

Analizin bu bölümünde Çizelge 4.21’de gösterilen soruların demografik özellikler ile aralarında nasıl bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Çizelge 4.21. Yerleşkenin fiziki dokusu hakkındaki öğrenci memnuniyeti ile demografik özellikler arasındaki ilişkinin belirlenmesi için Ki-kare analizi yapılan sorular

Soru Numarası	Anket Sorusu
8.soru	Yerleşkede kendinizi en güvensiz hissettiğiniz dış mekân neresidir?
11.soru	Yerleşkede yaya olarak karşılaştığınız sorunlar nelerdir?
13.soru	Yerleşkede daha çok hangi fiziki elemanların eksikliğini hissediyorsunuz?
16.soru	Yerleşke içinde ders programınız dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?
22.soru	Yerleşkede dış mekanları tercih nedenleriniz nelerdir?
23.soru	Kış aylarında genelde ders ve ders çalışma saatleri dışında serbest zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?

4.4.1. Cinsiyete göre yerleşkenin fiziki doku memnuniyeti

Çizelge 4.22. da cinsiyete bağlı olarak Ki-kare testi uygulanmış olan 13. soruda sadece yüzme havuzu maddesinde cinsiyete göre anlamlı bir ilişki bulunduğu görülmektedir ($X^2=8,929$, $p<0,5$). Sonuçlarda kadınlar ile erkekler arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.22. Cinsiyete göre “Yerleşkede daha çok hangi fiziki elemanların eksikliğini hissediyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi

13. Soru			Cinsiyete göre				
			Kadın	Erkek	Sd	X	P
Yüzme havuzu	Seçenler	N	31	48	1	8,929	0,003*
		%Cinsiyet	11,4%	21,1%			
	Seçmeyenler	N	242	179			
		%Cinsiyet	88,6%	78,9%			
P<0.001** çok anlamlı, P<0.005 anlamlı*							

Çizelge 4.23’de “Yerleşke içinde ders programınız dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?” sorusunun Ki-kare testi sonuçları görülmektedir. Sportif faaliyet alanlarında ($X^2=25,518$, $p<0,1$), Yurtlarda ($X^2=17,436$, $p<0,1$) ve Diğer ($X^2=10,128$, $p<0,5$) maddelerinde cinsiyete göre anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Bu üç maddede kadınlar ile erkekler arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu görülmektedir. Analiz sonuçları incelendiğinde, erkeklerin kadınlardan daha fazla Sportif faaliyet alanlarında vakit geçirdiği görülmektedir.

Çizelge 4.23. Cinsiyete göre “Yerleşke içinde ders programınız dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi

16. Soru			Cinsiyete göre				
			Kadın	Erkek	Sd	X	P
Sportif faaliyet alanlarında	Seçenler	N	17	49	1	25,518	0,000**
		%Cinsiyet	6,2%	21,6%			
	Seçmeyenler	N	256	178			
		%Cinsiyet	93,8%	78,4%			
Yurtlarda	Seçenler	N	67	23	1	17,436	0,000**
		%Cinsiyet	24,5%	10,1%			
	Seçmeyenler	N	206	204			
		%Cinsiyet	75,5%	89,9%			
Diğer	Seçenler	N	59	78	1	10,128	0,001*
		%Cinsiyet	21,6%	34,4%			
	Seçmeyenler	N	214	149			
		%Cinsiyet	78,4%	65,6%			
P<0.001** çok anlamlı, P<0.005 anlamlı*							

Çizelge 4.24’de “Kış aylarında genelde ders ve ders çalışma saatleri dışında serbest zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?” Ki-kare testi uygulandığı görülmektedir. Analiz sonucunda, “Alış-veriş merkezinde (AVM)” ($X^2=14,611$, $p<0,1$), “Kaldığım yurttta” ($X^2=16,108$, $p<0,1$) ve “Spor etkinliklerinde” ($X^2=16,143$, $p<0,1$) maddelerinde cinsiyet ile aralarında çok anlamlı farklılaşma olduğu görülürken, “İnternet kafede” ($X^2=12,070$, $p<0,5$) maddesi ile cinsiyet arasında anlamlı farklılaşma olduğu görülmektedir. Analiz sonucuna göre kışın ders dışında en çok vakit geçirilen yerin Alış-veriş merkezinde (AVM) olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.24. Cinsiyete göre “Yerleşkede Kış aylarında genelde ders ve ders çalışma saatleri dışında serbest zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi

23. Soru			Cinsiyete göre				
			Kadın	Erkek	Sd	X	P
Alış-veriş merkezinde (AVM)	Seçenler	N	182	113	1	14,611	0,000**
		%Cinsiyet	66,7%	49,8%			
	Seçmeyenler	N	91	114			
		%Cinsiyet	33,3%	50,2%			
İnternet kafede	Seçenler	N	6	21	1	12,070	0,001*
		%Cinsiyet	2,2%	9,3%			
	Seçmeyenler	N	267	206			
		%Cinsiyet	97,8%	90,7%			
Kaldığım yurttta	Seçenler	N	87	37	1	16,108	0,000**
		%Cinsiyet	31,9%	16,3%			
	Seçmeyenler	N	186	190			
		%Cinsiyet	68,1%	83,7%			
Spor etkinliklerinde	Seçenler	N	20	44	1	16,143	0,000**
		%Cinsiyet	7,3%	19,4%			
	Seçmeyenler	N	253	183			
		%Cinsiyet	92,7%	80,6%			

P<0.001 çok anlamlı, P<0.005 anlamlı***

4.4.2. Yaşa göre yerleşkenin fiziki doku memnuniyeti

Yaşa bağlı olarak Ki-kare testi uygulanan “Kampüste daha çok hangi fiziki elemanların eksikliğini hissediyorsunuz?” sorulmuştur. Analiz sonucunda sadece “Otopark” maddesinde çok anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir ($X^2=30,429$, $p<0,1$) (Çizelge 4.25).

Çizelge 4.25. Yaşa göre “Kampüste daha çok hangi fiziki elemanların eksikliğini hissediyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi

13. Soru			Yaşa göre							Sd	X	P
			17-20	21-25	26-30	31-40	41-50	50 +				
Otopark	Seçenler	N	11	19	1	7	1	-	4	30,429	0,000**	
		% Yaş	4,7%	8,3%	6,2%	36,8%	50,0%	-				
	Seçme- yenler	N	222	211	15	12	1					
		% Yaş	95,3%	91,7%	93,8%	63,2%	50,0%					
P<0.001** çok anlamlı, P<0.005 anlamlı*												

“Kampüs içinde ders programı dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?” sorulmuş ve analiz sonucunda sadece “Yurtlarda” maddesinde anlamlı bir farklılaşma olduğu tesit edilmiştir ($X^2=18,225$, $p<0,5$) (Çizelge 4.26).

Çizelge 4.26. Yaşa göre “Kampüs içinde ders programı dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi

16.Soru			Yaşa göre							Sd	X	P
			17-20	21-25	26-30	31-40	41-50	50 +				
Yurtlar- da	Seçenler	N	58	32	0	0	0	-	4	18,225	0,001*	
		% Yaş	24,9%	13,9%	0,0%	0,0%	0,0%	-				
	Seçme- yenler	N	175	198	16	19	2					
		% Yaş	75,1%	86,1%	100,0%	100,0%	100,0%					
P<0.001** çok anlamlı, P<0.005 anlamlı*												

“Kış aylarında genelde ders ve ders çalışma saatleri dışında serbest zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusuna Ki-kare testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda sadece; “Kaldığım yurttta” ($X^2=27,524$, $p<0,1$) ve “Sosyal etkinliklerde” ($X^2=15,524$, $p<0,5$) maddelerinde anlamlı bir farklılaşma olduğu tesit edilmiştir (Çizelge 4.27).

Çizelge 4.27. Yaşa göre “Kış aylarında genelde ders ve ders çalışma saatleri dışında serbest zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi

23.Soru			Yaşa göre							Sd	X	P
			17-20	21-25	26-30	31-40	41-50	50 +				
Kaldığım yurttta	Seçenler	N	80	44	0	0	0		4	27,524	0,000**	
		% Yaş	34,3%	19,1%	0,0%	0,0%	0,0%					
	Seçmeyenler	N	153	186	16	19	2					
		% Yaş	65,7%	80,9%	100,0%	100,0%	100,0%					
Sosyal etkinliklerde	Seçenler	N	39	65	4	9	0	-	4	15,524	0,004*	
		% Yaş	16,7%	28,3%	25,0%	47,4%	0,0%	-				
	Seçmeyenler	N	194	165	12	10	2					
		% Yaş	83,3%	71,7%	75,0%	52,6%	100,0%					
P<0.001** çok anlamlı, P<0.005 anlamlı*												

4.4.3. Eğitim düzeyine göre yerleşkenin fiziki doku memnuniyeti

“Kampüste yaya olarak karşılaştığımız sorunlar nelerdir?” sorusunda Ki-kare testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda sadece “Diğer” maddesinde anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir ($X^2=17,543$, $p<0,1$). (Çizelge 4.28). Diğer maddelerde eğitim seviyesi ile anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmektedir ($p>0,5$).

Çizelge 4.28. Eğitim düzeyine göre “Kampüste yaya olarak karşılaştığınız sorunlar nelerdir?” sorusunun istatistiksel analizi

11.Soru			Eğitim Düzeyine göre					Sd	X	P
			Lisans	Y. Lisans	Doktora					
Diğer	Seçenler	N	96	20	2	2	17,543	0,000**		
		% Eğitim	21,1%	48,8%	50,0%					
	Seçmeyenler	N	359	21	2					
		% Eğitim	78,9%	51,2%	50,0%					
P<0.001** çok anlamlı, P<0.005 anlamlı*										

Çizelge 4.29’da “Kampüste daha çok hangi fiziki elemanların eksikliğini hissediyorsunuz?” sorusuna Ki-kare testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda sadece

“Otopark” maddesinde anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir ($X^2=14,350$, $p<0,5$). Diğer maddelerde eğitim seviyesi ile anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmektedir($p>0,5$).

Çizelge 4.29.Eğitim düzeyine göre “Kampüste daha çok hangi fiziki elemanların eksikliğini hissediyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi

14.Soru			Eğitim Düzeyine göre					
			Lisans	Y. Lisans	Doktora	Sd	X	P
Otopark	Seçenler	N	29	9	1	2	14,350	0,001*
		% Eğitim	6,4%	22,0%	25,0%			
	Seçmeyenler	N	426	32	3			
		% Eğitim	93,6%	78,0%	75,0%			
P<0.001** çok anlamlı, P<0.005 anlamlı*								

Çizelge 4.30’da sıklık analizi uygulanan “Kampüs içinde ders programı dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?” görülmektedir. Analiz sonucunda “Yerleşke dışında ($X^2=12,553$, $p<0,5$) ve Yurtlarda ($X^2=10,855$, $p<0,5$). maddelerinde anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir. Diğer maddelerde eğitim seviyesi ile anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmektedir ($p>0,5$).

Çizelge 4.30. Yaşa göre “Kampüs içinde ders programı dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi

17.Soru			Eğitim Düzeyine göre					
			Lisans	Y. Lisans	Doktora	Sd	X	P
Yerleşke dışında	Seçenler	N	153	25	2	2	12,553	0,002*
		% Eğitim	33,6%	61,0%	50,0%			
	Seçmeyenler	N	302	16	2			
		% Eğitim	66,4%	39,0%	50,0%			
Yurtlarda	Seçenler	N	90	0	0	2	10,855	0,004*
		% Eğitim	19,8%	0,0%	0,0%			
	Seçmeyenler	N	365	41	4			
		% Eğitim	80,2%	100,0%	100,0%			
P<0.001** çok anlamlı, P<0.005 anlamlı*								

Ki-kare analizi uygulanan “Kış aylarında genelde ders ve ders çalışma saatleri dışında serbest zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorulmuş ve sıralama istenmeden üç şık seçmeleri istenmiştir. Analiz sonucunda “Kaldığım yurttta” ($X^2=13,528$, $p<0,5$) ve “Sosyal etkinliklerde” ($X^2=12,405$, $p<0,5$) maddelerinde anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.31).

Çizelge 4.31.Eğitim düzeyine göre “Kış aylarında genelde ders ve ders çalışma saatleri dışında serbest zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?” istatistiksel sorusunun analizi

23.Soru			Eğitim Düzeyine göre					
			Lisans	Y. Lisans	Doktora	Sd	X	P
Kaldığım yurttta	Seçenler	N	123	1	0	2	13,528	0,001*
		% Eğitim	27,0%	2,4%	0,0%			
	Seçmeyenler	N	332	40	4			
		% Eğitim	73,0%	97,6%	100,0%			
Sosyal etkinliklerde	Seçenler	N	98	16	3	2	12,405	0,002*
		% Eğitim	21,5%	39,0%	75,0%			
	Seçmeyenler	N	357	25	1			
		% Eğitim	78,5%	61,0%	25,0%			

P<0.001 çok anlamlı, P<0.005 anlamlı***

4.4.4. İkametgâh adresine göre yerleşkenin fiziki doku memnuniyeti

Çizelge 4.32’de Ki-kare analizi uygulanan “Kampüste kendinizi en güvensiz hissettiğiniz dış mekân neresidir?” sorusunun ayrıntıları görülmektedir. Analiz sonucunda “Merkez yurt–Üniversite ana giriş arası” ($X^2=25,990$, $p<0,1$) maddesinde çok anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Ki-kare testi uygulanan “Kampüs içinde ders programı dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?” sorusunun analiz sonucunda “Yurtlarda” ($X^2=111,731$, $p<0,1$) maddesinde çok anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.33).

Çizelge 4.32. İkametgâh adresine göre “Kampüste kendinizi en güvensiz hissettiğiniz diş mekân neresidir?” sorusunun istatistiksel analizi

8.Soru			İkamet adresine göre								
			Yerleşke içindeki yurtlar	Yerleşke dışındaki yurtlar	Yerleşke dışındaki yurtlar	Resmi kurum misafirhanesi	Özel yurt veya pansiyon	Kira	Diğer	Sd	X
Merkez yurt- Üniversite ana giriş arası	Seçenler	N	48	19	7	11	27	25	5	25,990	0,000**
		%İkamet adresi	36,9%	27,9%	87,5%	22,4%	20,0%	22,7%			
	Seçmeyenler	N	82	49	1	38	108	85			
		%İkamet adresi	63,1%	72,1%	12,5%	77,6%	80,0%	77,3%			
P<0.001** çok anlamlı, P<0.005 anlamlı*											

Çizelge 4.33. İkametgâh adresine göre “Kampüs içinde ders programı dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi

17.Soru			İkamet adresine göre								
			Yerleşke içindeki yurtlar	Yerleşke dışındaki yurtlar	Yerleşke dışındaki yurtlar	Resmi kurum misafirhanesi	Özel yurt veya pansiyon	Kira	Diğer	Sd	X
Yurtlarda	Seçenler	N	57	20	1	9	2	1	5	111,731	0,000* *
		%İkamet adresi	43,8%	29,4%	12,5%	18,4%	1,5%	0,9%			
	Seçmeyenler	N	73	48	7	40	133	109			
		%İkamet adresi	56,2%	70,6%	87,5%	81,6%	98,5%	99,1%			
P<0.001** çok anlamlı, P<0.005 anlamlı*											

Ki-kare analizi uygulanan “Kış aylarında genelde ders ve ders çalışma saatleri dışında serbest zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusunda sıralama olmadan üç şık seçmeleri istenmiştir. Analiz sonucunda “Alış-veriş merkezin-de (AVM)” ($X^2=18,148$, $p<0,5$) maddesinde anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca “Kaldığım yurttan” ($X^2=124,893$, $p<0,5$) maddesi ile “Arkadaşlarla kent merkezinde dolaşarak” ($X^2=24,808$, $p<0,5$) maddesinde ise çok anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.34).

Çizelge 4.34. İkametgâh adresine göre “Kış aylarında genelde ders ve ders çalışma saatleri dışında serbest zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi

24.Soru			İkametgâh adresine göre								
			Yerleşke içindeki yurtlar	Yerleşke dışındaki yurtlar	Yerleşke dışındaki yurtlar	Resmi kurum misafirhanesi	Özel yurt veya pansiyon	Kira	Diğer	Sd	X
Alış veriş merkezinde (AVM)	Seçenler	N	95	39	5	31	66	59	5	18,148	0,003*
		%İkamet adresi	73,1%	57,4%	62,5%	63,3%	48,9%	53,6%			
	Seçmeyenler	N	35	29	3	18	69	51			
		%İkamet adresi	26,9%	42,6%	37,5%	36,7%	51,1%	46,4%			
Kaldığım yurttta	Seçenler	N	60	33	3	21	3	4	5	124,893	0,000**
		%İkamet adresi	46,2%	48,5%	37,5%	42,9%	2,2%	3,6%			
	Seçmeyenler	N	70	35	5	28	132	106			
		%İkamet adresi	53,8%	51,5%	62,5%	57,1%	97,8%	96,4%			
Arkadaşlarla kent merkezinde dolaşarak	Seçenler	N	35	24	0	16	68	52	5	24,808	0,000**
		%İkamet adresi	26,9%	35,3%	0,0%	32,7%	50,4%	47,3%			
	Seçmeyenler	N	95	44	8	33	67	58			
		%İkamet adresi	73,1%	64,7%	100,0%	67,3%	49,6%	52,7%			
P<0.001** çok anlamlı, P<0.005 anlamlı*											

4.4.5. Fakültele göre yerleşkenin fiziki doku memnuniyeti

Çizelge 4.35.’de Ki-kare analizi uygulanan “Kampüste kendinizi en güvensiz hissettiniz dış mekân neresidir?” sorusu sorulmuştur. Analiz sonucunda “Rektörlük – Ziraat Fak. Yaya yolu” ($X^2=25,434$, $p<0,5$) anlamlı bir farklılaşma olduğu ve “Güzel Sanatlar Fak. – Mimarlık ve Tasarım Fak. Arası” ($X^2=68,864$, $p<0,1$) maddesi ile “Ziraat Fak. – Veteriner Fak. Arası” ($X^2=38,818$, $p<0,1$) maddesinde ise çok anlamlı bir farklılaşma olduğu tesit edilmiştir.

Çizelge 4.35. Fakültele göre “Kampüste kendinizi en güvensiz hissettiniz dış mekân neresidir?” sorusunun istatistiksel analizi

8.Soru			Fakültele göre									Sd	X	P
			Mimarlık	İletişim	Sağlık	Mühendislik	Eğitim	Ziraat	Veteriner	Güzel Sanatlar				
Rektörlük – Ziraat Fak. Yaya yolu	Seçenler	N	26	13	16	31	8	24	17	8	7	25,434	0,001*	
		% Fakülte	19,0 %	18,3 %	28,1 %	44,9 %	22,9 %	33,8 %	41,5 %	42,1 %				
	Seçmenler	N	111	58	41	38	27	47	24	11				
		% Fakülte	81,0 %	81,7 %	71,9 %	55,1 %	77,1 %	66,2 %	58,5 %	57,9 %				
Güzel Sanatlar Fak. – Mimarlık ve Tasarım Fak. arası	Seçenler	N	90	27	10	23	26	26	10	6	7	68,864	0,000**	
		% Fakülte	65,7 %	38,0 %	17,5 %	33,3 %	74,3 %	36,6 %	24,4 %	31,6 %				
	Seçmenler	N	47	44	47	46	9	45	31	13				
		% Fakülte	34,3 %	62,0 %	82,5 %	66,7 %	25,7 %	63,4 %	75,6 %	68,4 %				
Ziraat Fak. – Veteriner Fak. arası	Seçenler	N	51	31	10	29	9	33	31	7	7	38,818	0,000**	
		% Fakülte	37,2 %	43,7 %	17,5 %	42,0 %	25,7 %	46,5 %	75,6 %	36,8 %				
	Seçmenler	N	86	40	47	40	26	38	10	12				
		% Fakülte	62,8 %	56,3 %	82,5 %	58,0 %	74,3 %	53,5 %	24,4 %	63,2 %				

P<0.001** çok anlamlı, P<0.005 anlamlı*

Çizelge 4.36’da Ki-kare analizi uygulanan “Kampüste yaya olarak karşılaştığınız sorunlar nelerdir?” sorusunun ayrıntıları görülmektedir. Soruda sıralama olmadan üç şık seçmeleri istenmiştir. Analiz sonucunda “Bank ve dinlenme alanları yetersiz” maddesinde çok anlamlı ($X^2=34,521$, $p<0,1$) ve “Yönlendirme levhaları yetersiz” maddesinde ise anlamlı ($X^2=24,139$, $p<0,5$) bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Diğer maddelerde fakülteler ile anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmektedir.

Katılımcılar yerleşkede en çok bank ve dinlenme alanlarının yetersiz olduğunu söylemişlerdir. Yerleşkede her ne kadar açık- yeşil alanlar ile dinlenme alanları fazla olsa da yerleşkeyi kullananlara yetmemektedir. Bunun nedeni:

- Yerleşkeyi sadece öğrencilerin değil hastaneden dolayı Erzurum halkının da kullanıyor olması,
- Açık yeşil alanların belirli dönemlerde kullanılabilmesi,
- Kış kenti olmasından dolayı, kış ayları çok sert geçmekte ve öğrenciler kış donatılarının olmamasından dolayı yerleşkeyi verimli kullanamamaktadır.

Ayvacı 2009'da yaptığı çalışmada, yaptığım çalışma ile aynı sonuca ulaşarak fakülte binalarının çevresinde bulunan oturma alanlarının eksik olduğunu tespit etmiştir.

Çizelge 4.36. Fakültele göre “Kampüste yaya olarak karşılaştığınız sorunlar nelerdir?” sorusunun istatistiksel analizi

11.Soru			Fakültele göre										
			Mimarlık	İletişim	Sağlık	Mühendislik	Eğitim	Ziraat	Veteriner	Sanatlar	Güzel	Sd	X
Bank ve dinlenme alanları yetersiz	Seçenler	N	72	26	25	18	20	16	20	3	7	34,5 21	0,000* *
		% Fakülte	52,6 %	36,6 %	43,9 %	26,1 %	57,1 %	22,5 %	48,8 %	15,8 %			
	Seçme- yenler	N	65	45	32	51	15	55	21	16			
		% Fakülte	47,4 %	63,4 %	56,1 %	73,9 %	42,9 %	77,5 %	51,2 %	84,2 %			
Yönlen- dirme levhaları yetersiz	Seçenler	N	35	8	8	19	17	16	8	7	7	24,1 39	0,001*
		% Fakülte	25,5 %	11,3 %	14,0 %	27,5 %	48,6 %	22,5 %	19,5 %	36,8 %			
	Seçme- yenler	N	102	63	49	50	18	55	33	12			
		% Fakülte	74,5 %	88,7 %	86,0 %	72,5 %	51,4 %	77,5 %	80,5 %	63,2 %			
P<0.001** çok anlamlı, P<0.005 anlamlı*													

Ki-kare analizi uygulanan “Kampüste daha çok hangi fiziki elemanların eksikliğini hissediyorsunuz?” sorusunun analiz sonucunda “Gençler için serbest zaman değerlendirme mekanları” maddesinde çok anlamlı ($X^2=29,130$, $p<0,1$) ve “Kapalı spor alanları” maddesinde ise anlamlı ($X^2=24,940$, $p<0,1$) bir ilişki olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.37).

Çizelge 4.37. Fakülteleere göre “Kampüste daha çok hangi fiziki elemanların eksikliğini hissediyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi

13.Soru			Fakülteleere göre									Sd	X	P
			Mimarlık	İletişim	Sağlık	Mühendislik	Eğitim	Ziraat	Veteriner	Gizel Sanatlar				
Kapalı spor alanları	Seçenler	N	57	21	31	19	11	38	24	10	7	24,9 40	0,00 1*	
		% Fakülte	41,6 %	29,6 %	54,4 %	27,5 %	31,4 %	53,5 %	58,5 %	52,6 %				
	Seçmeyenler	N	80	50	26	50	24	33	17	9				
		% Fakülte	58,4 %	70,4 %	45,6 %	72,5 %	68,6 %	46,5 %	41,5 %	47,4 %				
Gençler için serbest zaman değerlendirme mekanları	Seçenler	N	86	21	33	27	22	35	20	7	7	29,1 30	0,00 0**	
		% Fakülte	62,8 %	29,6 %	57,9 %	39,1 %	62,9 %	49,3 %	48,8 %	36,8 %				
	Seçmeyenler	N	51	50	24	42	13	36	21	12				
		% Fakülte	37,2 %	70,4 %	42,1 %	60,9 %	37,1 %	50,7 %	51,2 %	63,2 %				
P<0.001** çok anlamlı, P<0.005* anlamlı														

Ki-kare testi uygulanan “Kampüs içinde ders programı dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?” sorusunun analiz sonucunda “Kütüphane” ($X^2=41,266$, $p<0,1$), “Kafeterya” ($X^2=41,266$, $p<0,1$), “Yurtlarda” ($X^2=41,266$, $p<0,1$) maddelerinde çok anlamlı, “Yerleşke dışında” maddesinde ise anlamlı ($X^2=41,266$, $p<0,1$) bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Diğer maddelerde fakülteler ile anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmektedir (Çizelge 4.38).

Çizelge 4.38. Fakültele göre “Kampüs içinde ders programı dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?” sorusunun istatistiksel analizi

17.Soru			Fakültele göre										
			Mimarlık	İletişim	Sağlık	Mühendislik	Eğitim	Ziraat	Veteriner	Güzel Sanatlar	Sd	X	P
Kütüphane	Seçenler	N	33	24	27	32	11	39	29	9	7	41,876	0,000*
		% Fakülte	24,1%	33,8%	47,4%	46,4%	31,4%	54,9%	70,7%	47,4%			
	Seçmenler	N	104	47	30	37	24	32	12	10			
		% Fakülte	75,9%	66,2%	52,6%	53,6%	68,6%	45,1%	29,3%	52,6%			
Kafeterya	Seçenler	N	51	21	30	38	6	47	20	12	7	40,970	0,000*
		% Fakülte	37,2%	29,6%	52,6%	55,1%	17,1%	66,2%	48,8%	63,2%			
	Seçmenler	N	86	50	27	31	29	24	21	7			
		% Fakülte	62,8%	70,4%	47,4%	44,9%	82,9%	33,8%	51,2%	36,8%			
Yerleşke dışında	Seçenler	N	60	28	11	24	21	22	9	5	7	24,733	0,001*
		% Fakülte	43,8%	39,4%	19,3%	34,8%	60,0%	31,0%	22,0%	26,3%			
	Seçmenler	N	77	43	46	45	14	49	32	14			
		% Fakülte	56,2%	60,6%	80,7%	65,2%	40,0%	69,0%	78,0%	73,7%			
Yurtlarda	Seçenler	N	41	5	9	9	10	7	9	0	7	30,759	0,000
		% Fakülte	29,9%	7,0%	15,8%	13,0%	28,6%	9,9%	22,0%	0,0%			
	Seçmenler	N	96	66	48	60	25	64	32	19			
		% Fakülte	70,1%	93,0%	84,2%	87,0%	71,4%	90,1%	78,0%	100,0%			

P<0.001 çok anlamlı, P<0.005 anlamlı***

4.5. Yerleşkenin Fiziki Dokusu Hakkındaki Öğrenci Memnuniyetine Dair En Çok Tercih Durumunun Belirlenmesi

Anket çalışmasının Çizelge 4.39’da verilen sorularında öğrencilerin üç madde seçmeleri istenmiştir. Bu soruların analizinde Ki-kare uygulanarak en çok oy tercih edilen ilk üç madde sırasıyla aşağıda verilmiştir.

Çizelge 4.39. Yerleşkenin fiziki dokusu hakkındaki öğrenci memnuniyetini belirlemek için Ki-kare analizi yapılan sorular

Soru Numarası	Anket Sorusu
8.soru	Yerleşkede kendinizi en güvensiz hissettiğiniz dış mekan neresidir?
11.soru	Yerleşkede yaya olarak karşılaştığınız sorunlar nelerdir?
13.soru	Yerleşkede daha çok hangi fiziki elemanların eksikliğini hissediyorsunuz?
16.soru	Yerleşke içinde ders programınız dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?
22.soru	Yerleşkede dış mekanları tercih nedenleriniz nelerdir?
23.soru	Kış aylarında genelde ders ve ders çalışma saatleri dışında serbest zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?

“Yerleşkede kendinizi en güvensiz hissettiğiniz dış mekân neresidir?” sorusunda en çok tercih edilen maddeler; Erzurum stadı- Merkez amfiler arası:227 kişi tarafından, Güzel Sanatlar Fakültesi- Mimarlık ve Tasarım Fakültesi:218 kişi tarafından ve Ziraat Fakültesi- Veteriner Fakültesi:201 kişi tarafından seçilmiştir.

Erzurum stadı ile merkez amfiler arsını genellikle hastaneye gelen ziyaretçiler ve araçlar kullanmaktadır. Bu güzergâh boyunca kullanım birimleri ile güvenlik birimlerinin olmamasından dolayı en tenha alanlardan biridir.

Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin binası yeni yapılmıştır. Bu binaya en yakın fakültelerden biride Güzel Sanatlar Fakültesidir. Bu binalar arasında henüz bir

düzenleme getirilmediğinde ve yerleşkenin en az kullanılan bölgesinde olmasından dolayı öğrenciler güvensiz bulmaktadırlar.

Veteriner Fakültesi, Ziraat Fakültesinin arkasında bulunmaktadır. Bu iki fakülte arasında ring servisi hariç diğer toplu taşıma araçları girmediğinden öğrenciler Ziraat Fakültesine yakın bir alanda inip fakültelerine yürümek zorunda kalmaktadırlar. Ayrıca bu alanda herhangi bir kullanım alanı bulunmadığından sadece Veteriner Fakültesi öğrencileri kullandığından tenha olmaktadır.

“Yerleşkede yaya olarak karşılaştığınız sorunlar nelerdir?” sorusunda en çok tercih edilen maddeler; Bank ve dinlenme alanları yetersiz: 200 kişi tarafından, Araç yoğunluğu: 200 kişi tarafından ve Kaldırımlar yetersiz: 191 kişi tarafından seçilmiştir.

Kurdoğlu vd 2013 çalışmalarında yaptığı çalışma ile aynı sonuca ulaşarak oturma birimlerinin yetersiz olduğunu tespit etmişlerdir.

Gültürk ve Şişman 2016 çalışmalarında açık alanlarda oturma alanlarının yetersiz olduğu bulunmuştur.

Atatürk Üniversitesini tercih eden öğrenci sayısının çok fazla olması ve yerleşkeyi sadece öğrencilerin kullanmamasından dolayı bank ve dinlenme alanları yetersiz kalmaktadır. Yerleşke de bulunan Araştırma Hastanesinden dolayı çok fazla araç yoğunluğu yaşanmaktadır. Bu durum yerleşkede yürüyüş, rekreasyonel aktiviteler yapmak isteyen öğrencileri rahatsız etmektedir.

Yerleşkenin bazı kesimlerinde kaldırımların genişlikleri standart ölçülere göre yapılmamıştır. Örneğin; KYK yurtlarının sınırında bulunan yaya kaldırımı, Erzurum stadından hastaneye doğru olan yaya kaldırımı, hastanenin önünde bulunan yaya kaldırımı vb.

“Yerleşkede daha çok hangi fiziki elemanların eksikliğini hissediyorsunuz?” sorusunda en çok tercih edilen maddeler; Gençler için serbest zamanları değerlendirme mekanları: 251 kişi tarafından, Kapalı spor alanları :211 kişi tarafından ve Açık spor alanları: 152 kişi tarafından seçilmiştir.

Yoğun ders saatleri, vize ve finaller, aileden uzak olup kendi ayakları üstünde durabilme koşullarından dolayı öğrenciler büyük stres altında kalmaktadırlar. Bundan dolayı en çok ihtiyaç duyduğu birimler serbest zamanlarını değerlendirebilecekleri mekanlar ile spor alanlarıdır. Yerleşkede öğrencilerin serbest zamanlarını değerlendirebilecekleri mekanlar olarak açık-yeşil alanlar, tırmanma kulesi ve kafeteryalar bulunmaktadır. Fakat bunlar yeterli değildir.

Kurdoğlu vd 2013 çalışmalarında çalışmama benzer şekilde çalışmalarının sonucunda yerleşkede yapılabilecek aktivite sayısının yetersiz olduğunu tespit etmişlerdir.

Sabancı Üniversitesinin yerleşkesinde spor merkezinden gösteri merkezine, büyük yeşil alanlardan sağlık merkezine ve marketten sinema salonuna, öğrenci kulüplerine kadar pek çok çeşitli ihtiyaçlara yönelik sosyal mekan mevcuttur (Anonim 2019).

“Yerleşke içinde ders programınız dışında kalan vakitlerinizi daha çok nerelerde geçiriyorsunuz?” sorusunda en çok tercih edilen maddeler; Açık-yeşil alanlarda: 230 kişi tarafından, Kafeteryada: 225 kişi tarafından ve Kütüphanede: 204 kişi tarafından seçilmiştir.

Öğrenciler genellikle o günün stresini atıp vücutlarını dinlendirmek için açık –yeşil alanlarda vakit geçirirler.

“Yerleşkede dış mekanları tercih nedenleriniz nelerdir?” sorusunda en çok tercih edilen maddeler; Stres atmak: 310 kişi tarafından, Eğlenmek: 257 kişi tarafından ve Yürüyüş yapmak: 148 kişi tarafından seçilmiştir.

Nitekim Turgut vd 2011 çalışmalarında yaptığım çalışma ile benzer bulgulara ulaşıp, öğrencilerin serbest zamanlarında yerleşkeyi kullanma sebeplerinin yürüyüş ve spor olduğunu tespit etmişlerdir.

Öğrenciler yerleşkenin kullanmasının en büyük sebebi zihinsel yorgunluklarını dinlendirmektir.

“Kış aylarında genelde ders ve ders çalışma saatleri dışında serbest zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusunda en çok tercih edilen maddeler; Alış-veriş merkezinde (AVM): 295 kişi tarafından, Kafeteryada: 214 kişi tarafından ve Arkadaşlarla kent merkezinde dolaşarak: 214 kişi tarafından seçilmiştir.

Erzurum kış kenti olduğundan öğrenciler kış aylarında serbest zamanlarını dışarıda çok fazla geçirememektedir. Bunun yerine kapalı alanlar olan alış-veriş merkezinde (AVM) ve kafeteryada geçirmektedirler.

4.6. Yerleşke Alanı İçinde Dış Mekân Kullanım Memnuniyeti

Anket çalışmasında 24. sorusunda “Yerleşke (kampüs) alanı içinde dış mekân kullanım memnuniyetinizi belirtiniz” 31 adet soru sunulmuş ve bu soruları beşli likert ve cevaplamak istemiyorum ölçeğinde değerlendirmeleri istenmiştir. Ankette katılımcıların sorulara verdikleri cevaplara sıklık analizi uygulanmıştır. Böylelikle sorularda kaç katılımcının ne ölçüde katıldığı ortaya konulmaya çalışılmıştır (Çizelge 4.40). Bu

soruda verilen soruda 0 puanı katılımcının fikrinin olmadığını veya cevaplamak istemediğini, 1 puanı hiç memnun olmadığını, 2 puanı memnun olmadığını, 3 puanı kararsız olduğunu, 4 puanı memnun olduğunu ve 5 puanı çok memnun olduğunu belirtmektedir. Yirmi beşinci sorunun sorularından A1, A2, A6, A17, A18, A20, A23, A24 ve A31 soruları 3'ün üzerindedir. Öğrenciler bu sorulardan memnun oldukları tespit edilmiştir.

Çizelge 4.40. “Yerleşke (kampüs) alanı içinde dış mekân kullanım memnuniyetinizi belirtiniz” sorusunda memnuniyet istatistiksel analizi

Sorular	Katılım Düzeyi	Çok Memnunun	Memnunun	Kararsızım	Memnun Değilim	Hiç Memnun Değilim	Fikrim yok veya Cevaplamak istemiyorum	\bar{x}
Üniversite içi yaya yürüyüş yolları (A1)		%20,4	%25,9	%29,9	%12,9	%7,7	%2,0	3,33
Üniversite kent arası yaya yolları (A2)		%18,2	%27,9	%25,7	%14,3	%9,7	%3,0	3,22
Otopark yeterliliği (A3)		%10,5	%17,2	%20,4	%13,1	%10,5	%26,7	2,23
Fakülte binaları çevresi açık ve kapalı oturma alanları (A4)		%9,9	%18,6	%18,0	%21,0	%23,8	%7,5	2,47
Yerleşkedeki dinlenme ve eğlenme alanları (A5)		%9,3	%19,2	%21,4	%25,0	%17,2	%6,5	2,58
Kütüphane (A6)		%24,0	%32,3	%20,8	%10,5	%6,1	%5,1	3,42
Dini tesis sayısı ve hizmet konforu (A7)		%12,7	%22,2	%25,9	%14,3	%13,1	%10,9	2,74
Açık spor alanları (A8)		%8,7	%14,3	%24,2	%21,8	%16,2	%13,7	2,36
Kapalı spor alanları (A9)		%7,7	%12,1	%24,6	%23,2	%15,0	%16,4	2,24
Tören ve Sergi alanları (A10)		%9,9	%19,2	%27,3	%16,8	%9,9	%15,4	2,55
Kaldırım ağaçlandırılması ile ilgili gölgeli mekanlar (A11)		%11,9	%24,2	%24,6	%21,6	%12,9	%4,0	2,89
Fakülte içi kantinler (A12)		%10,7	%25,5	%21,8	%22,2	%13,5	%5,3	2,82
Fakülte dışı kafeteryalar (A13)		%8,7	%17,0	%25,1	%23,2	%14,9	%9,9	2,51
Yerleşke otobüs duraklarının konforu (A14)		%5,0	%10,7	%26,3	%22,4	%22,0	%12,7	2,15
Yerleşke otobüs duraklarının sayısı (A15)		%7,5	%13,7	%21,2	%25,3	%18,8	%12,5	2,28
Yerleşke otobüs duraklarının yeri (A16)		%8,5	%14,3	%19,8	%21,2	%24,6	%10,3	2,29
Yerleşkenin genel temizliği (A17)		%10,3	%30,9	%26,3	%18,2	%10,7	%2,2	3,05
Yerleşkenin gündüz güvenliği (A18)		%15,4	%36,8	%24,8	%13,3	%6,7	%1,0	3,39
Yerleşkenin gece güvenliği (A19)		%7,3	%15,6	%27,9	%22,4	%15,2	%9,9	2,47

Çizelge 4.40. (devam)

Yerleşkenin yeşil alanlarının bakım ve güzelliği (A20)	%13,9	%27,5	%25,7	%17,4	%10,9	%3,0	3,07
Yerleşkede dış mekân kış kullanım aktiviteleri (A21)	%7,7	%13,7	%27,7	%23,6	%17,8	%7,9	2,45
Yerleşkenin aydınlatılması (A22)	%13,7	%23,4	%24,8	%23,0	%10,5	%3,4	2,97
Yerleşke kent ulaşım kolaylığı (A23)	%17,6	%28,3	%20,6	%16,2	%12,3	%3,8	3,12
Yerleşkenin sessiz ve huzurlu ortamlara sahip olması (A24)	%18,0	%24,8	%23,4	%18,0	%9,5	%5,1	3,08
Yerleşkenin görsel kalitesi (bina, donatı, durak, bitkilendirme vb. (A25)	%9,3	%21,0	%23,8	%20,4	%16,6	%7,5	2,63
Yaya yolu boyunca mola ve dinlenme yerleri(A26)	%5,5	%12,9	%20,2	%27,5	%23,2	%9,3	2,21
Yerleşkedeki heykel ve plastik objeler (A27)	%7,1	%12,7	%22,6	%23,0	%21,2	%11,9	2,25
Kışın yolların kardan temizlenmesi güvenli yürüyüş fırsatı (A28)	%7,3	%14,9	%23,2	%23,2	%18,2	%11,9	2,33
Durgun ve hareketli su yüzeyleri havuzların yeterliliği (A29)	%5,3	%8,7	%20,6	%23,6	%25,1	%15,4	1,98
Yerleşkede kendinizi huzurlu hissetme (A30)	%9,9	%24,4	%29,9	%17,8	%12,7	%4,0	2,89
Genel olarak yerleşkeden memnuniyet (A31)	%9,7	%30,1	%33,1	%13,7	%9,1	%3,2	3,08
\bar{x} Aritmetik ortalamayı ifade etmektedir.							

A1 “Üniversite içi yaya/yürüyüş yolları” sorusunda ($\bar{x}=3,33$), katılımcıların %46,3’ünün memnun, %20,6’sının memnun olmadığı ve %31,9’unun kararsız veya cevaplamak istemedikleri tespit edilmiştir. Buradan katılımcıların yürüyüş yollarından genel olarak memnun olduğu görülmektedir. Yerleşkedeki yürüyüş yolları yeşil bantlarla ayrılmış olup, yönlendirme sağlamakta ve kaldırım ağaçlandırmaları yazın gölge sağlar iken kışın soğuklardan korumayı sağlamaktadır.

A2 “Üniversite kent arası yaya yolları” sorusunda ($\bar{x}=3,32$), katılımcıların %46,1’inin memnun, %24’ünün memnun olmadığı ve %28,7’sinin kararsız veya cevaplamak istemedikleri belirlenmiştir. Buradan katılımcıların üniversite kent arası yaya yolları genel olarak memnun olduğu görülmektedir. Üniversite ve Kent arası yürüme ile 10-15 dakikalık bir mesafede ulaşılacak bir konumda olup yürüyüş yolları yeterli genişliktedir.

A3 “Otopark yeterliliği” sorusunda ($\bar{x}=2,23$), katılımcıların %27,7’si memnun, %23,6’ı memnun değil ve %47,1’i kararsız veya cevaplamak istemedikleri tespit edilmiştir. Öğrenciler otoparkların yetersliliği konusunda memnuniyetsizlikle kararsızlık arasında kalmışlardır. Yerleşkede sadece belirle noktalarda yeterli otopark alanı bulunmaktadır. Bu noktalar dışında otopark sayısı yetersiz gelmektedir.

A4 “Fakülte binaları çevresi açık ve kapalı oturma alanları” sorusunda ($\bar{x}=2,47$), katılımcıların %28,5’i memnun, %44,8’i memnun değil ve %25,5’i kararsız veya cevaplamak istememektedir. Buradan katılımcıların fakülte çevrelerindeki oturma birimlerinde kararsız oldukları tespit edilmiştir. Yerleşkedeki tüm fakülte çevrelerinde açık- yeşil alan bulunmakta olup, sadece bazı fakülte çevrelerinde buna ek olarak kapalı alanlar bulunmaktadır. Kapalı alanların eksikliğinden dolayı öğrenciler memnun değildir.

A5 “Yerleşkedeki dinlenme ve eğlenme alanları” sorusunda ($\bar{x}=2,58$), katılımcıların %28,5 memnun, %27,9’u kararsız ve %42,2 memnun değillerdir. Bunun nedeni, yerleşkede dinlenme yerlerinin sadece açık-yeşil alanlar olması ve rekreatif alanların ise yetersiz olmasıdır.

A6 ‘Kütüphane’ sorusunda ($\bar{x}=3,42$), katılımcıların %56,3’ü memnun, %16,6’sı memnun değil ve %25,9’unun kararsız veya cevaplamak istemedikleri tespit edilmiştir. Öğrenciler yerleşkedeki kütüphaneden memnunnlardır. Ayrıca daha fazla öğrenciye çalışma imkânı sağlayabilmek amacıyla kütüphaneye bağlı ek çalışma binası açılmıştır.

A7 “Dini tesis sayısı ve hizmet konforu” sorusunda ($\bar{x}=2,74$), katılımcıların %34,9’u memnun, %27,4’ü memnun değil ve %36,8’i kararsız veya cevaplamak istemedikleri belirlenmiştir. Öğrencilerin bu soruda memnun olmaya yakın oldukları görülmektedir.

A8 “Açık spor alanları” sorusunda ($\bar{x}=2,36$), katılımcıların %23 memnun oldukları, %38’i memnun olmadıkları ve %37,9’unun kararsız veya cevaplamak istemedikleri

belirlenmiştir. Bunun sebebi ise yeterli sayıda bulunmaması ve sadece merkez yerleşkede bulunmasındandır.

A9 “Kapalı spor alanları” sorusunda ($\bar{x}=2,24$), katılımcıların %19,8’i memnun, %38,2’si memnun değil ve 41’inin kararsız veya cevaplamak istemedikleri belirlenmiştir. Kapalı spor alanlarından memnun olmadıkları görülmektedir.

A10 “Tören ve Sergi alanları” sorusunda ($\bar{x}=2,55$), katılımcıların %29,1’i memnun, %26,7’si memnun değil ve %42,7’sinin kararsız veya cevaplamak istemedikleri bulunmuştur. Buradan katılımcıların yerleşkedeki tören ve sergi alanları konusunda kararsız kaldıkları tespit edilmiştir.

A11 “Kaldırım ağaçlandırılması ile ilgili gölgeli mekanlar” sorusunda ($\bar{x}=2,89$), öğrencilerin genel olarak %36,1’i memnun olduğu, %34,5 ‘inin memnun olmadığı ve %28,6’sının kararsız veya cevaplamak istemedikleri tespit edilmiştir. Memnun olma durumunun düşük olduğu tespit edilmiştir. Bu durumun sebebi ise batı yerleşkesinin yeni kurulmasından olabileceği düşünülmektedir.

A12 “Fakülte içi kantinler” sorusunda ($\bar{x}=2,82$), katılımcıların %36,2’si memnun, %35,7’si memnun değil ve % 27,1’inin kararsız veya cevaplamak istemedikleri bulunmuştur. Öğrencilerin kantinlerden genel olarak memnun olma durumu %36,2 iken, memnun olmama durumu %35,5’dir. Nedeni ise fakülte binalarının bazılarında kantin olmaması ve öğrencilerin ortak kantin kullanmasındandır.

A13 “Fakülte dışı kafeteryalar” sorusunda ($\bar{x}=2,51$), katılımcıların %25,7’sinin memnun, %38,1’inin memnun olmadığı ve %25’inin kararsız veya cevaplamak istemedikleri belirlenmiştir. Öğrenciler fakülte dışı kafeteryalar için kararsız kalmışlardır.

A14 “Yerleşke otobüs duraklarının konforu” sorusunda ($\bar{x}=2,15$), öğrenciler otobüs duraklarının konforundan genel olarak memnun olma durumu %25,7 , memnun olmama durumu %44,4’ü ve kararsız olma durumu %39’dur. Buradan yerleşkedeki otobüs duraklarının konforunda büyük sıkıntı olduğugörülmektedir. Nedeninin durak modellerinin açık modellerde olmasından dolayı kış aylarında soğuktan koruyamaması olduğu düşünülmektedir.

A15 “Yerleşke otobüs duraklarının sayısı” sorusunda ($\bar{x}=2,28$), katılımcıların %21,2’si memnun, 44,1’i memnun değil ve %33,7’sinin kararsız veya cevaplamak istemedikleri tespit edilmiştir. Öğrenciler otobüs duraklarının sayısına yetersiz demişlerdir. Yerleşkede genel olarak anan noktalarda otobüs durakları bulunmaktadır. Bundan dolayı öğrenciler bu noktalara yaya olarak ulaşmak durumunda olduğundan bu konuda şikayetçilerdir.

A16 “Yerleşke otobüs duraklarının yeri” sorusunda ($\bar{x}=2,29$), katılımcıların %22,8’i memnun, %45,8’i memnun değil ve %30,1’inin kararsız veya cevaplamak istemedikleri belirlenmiştir. Buradan katılımcıların üniversite kent arası yaya yolları genel olarak memnun olduğu görülmektedir. Yerleşkede otobüs durakları belli alanlarda yoğunlaşmıştır. Bundan dolayı durak sayısı yetersiz gelmektedir.

A17 ‘Yerleşkenin genel temizliği’ sorusunda ($x=3,05$), katılımcıların %41,2’si memnun, %28,9’u memnun değil ve %28,5’inin kararsız veya cevaplamak istemedikleri belirlenmiştir.

A18 önermesinde “Yerleşkenin gündüz güvenliği” sorusunda ($\bar{x}=3,39$), katılımcıların %52,2’si memnun, %20’si memnun değil ve %25,8’inin kararsız veya cevaplamak istemedikleri belirlenmiştir. Anketler sonucunda katılımcılar burada görüldüğü üzere en fazla yerleşkenin gündüz güvenliğinden memnundurlar.

A19 “Yerleşkenin gece güvenliği” sorusunda ($\bar{x}=2,47$), katılımcıların %22,9’u memnun, %37,6’sı memnun eğil ve %37,8’inin kararsız veya cevaplamak istemedikleri belirlenmiştir. Öğrenciler yerleşkenin gece güvenliği hakkında kararsız kalmışlardır. Bunun nedeni yerleşkede bazı kör noktaların ışıklandırılmasının yetersiz olmasıdır.

Ayvacı 2009 çalışmasında, çalışmamda olduğu gibi yaya yolları boyunca mevcut olan aydınlatmaların sayısı olarak yetersiz olduğunu tespit etmişlerdir.

A20 “Yerleşkenin yeşil alanlarının bakım ve güzelliği” sorusunda ($\bar{x}=3,07$), Buradan katılımcıların genel olarak üniversite yerleşkesinde bulunan yeşil alanların bakımından genel olarak %41,4 memnun, %28,3 memnun olmadıkları ve %28,7 kararsız veya cevap vermek istememektedirler.

A21 “Yerleşkede dış mekân kış kullanım aktiviteleri” sorusunda ($\bar{x}=2,45$), katılımcıların genel olarak %21,4 memnun oldukları, %41,4 memnun olmadıkları ve %35,6’sının kararsız veya cevap vermek istemedikleri tespit edilmiştir. Buradan katılımcıların üniversitenin dış mekân kış kullanım aktivitelerinden memnun olmadıkları görülmektedir.

A22 “Yerleşkenin aydınlatılması” sorusunda ($\bar{x}=2,97$), katılımcıların toplamda %37,1’inin memnun, %33,5’inin memnun olmadıkları ve %28,2’sinin kararsız veya cevaplamak istemedikleri belirlenmiştir. Buradan katılımcıların üniversitenin aydınlatılması konusunda memnun olma yüzdelerinin memnun olmama yüzdelerinden fazla olduğu görülmektedir.

Gültürk ve Şişman 2016 çalışmasında, çalışmamdan farklı olarak aydınlatma elemanlarının yetersiz olduğu çıkmıştır.

A23 “Yerleşke kent ulaşım kolaylığı” sorusunda ($\bar{x}=3,12$), katılımcıların genel olarak %45,9’u memnun, %28,5’i memnun değil ve %24,4’ünün kararsız veya cevaplamak

istememedikleri tespit edilmiştir. Yerleşke kent merkezine minibüs ile 10 dakika, yürüyüş ile 30 dakika sürmektedir. Ayrıca yerleşke ile kent arasındaki yollar ulaşım açısından rahat olmasından dolayı öğrenciler kent ulaşım kolaylığı önermesinde memnun oldukları görülmektedir.

A24 “Yerleşkenin sessiz ve huzurlu ortamlara sahip olması” sorusunda ($\bar{x}=3,08$), katılımcıların %42,8’inin memnun, %27,5’inin memnun olmadığı ve %28,5’inin kararsız veya cevaplamak istemedikleri belirlenmiştir. Buradan katılımcıların yerleşkenin huzurlu bir ortam olduğunu ve bundan memnun oldukları görülmektedir.

A25 “Yerleşkenin görsel kalitesi (bina, donatı, durak, bitkilendirme vb.” sorusunda ($\bar{x}=2,63$), katılımcıların %30,3’ünün memnun, %37’sinin memnun olmadığı ve 31,3’ünün kararsız veya cevaplamak istemedikleri belirlenmiştir. Öğrenciler görsel kalite konusunda memnun olmadıkları tespit edilmiştir.

A26 “Yaya yolu boyunca mola ve dinlenme yerleri” sorusunda ($\bar{x}=2,21$), katılımcıların %18,4’ü memnun, %50,7’sinin memnun olmadığı ve %29,5’inin kararsız veya cevaplamak istemedikleri tespit edilmiştir. Yerleşkede dinlenme ve mola yerleri yetersiz olduğundan öğrenciler memnun değildir.

Yerleşkede yaya yolu boyunca mola ve dinlenme yerlerinden öğrenciler memnun değildir. Bunun nedeni yaya yolu boyunca olan oturma birimlerinin gölgelendirilmesinin eksik olması, bankların destekli olmaması ve dinlenme yerlerinin bakımsız olmasıdır.

Gültürk ve Şişman 2016 çalışmasında bu alanlarda kullanıcı memnuniyet düzeyini arttırmak için pergole, yol kenarlarında oturma bölümleri ve ağaç altı oturma alanları yapılması gerektiğini söylemişlerdir.

A27 “Yerleşkedeki heykel ve plastik objeler” sorusunda ($\bar{x}=2,25$), katılımcıların %19,8’i memnun, % 44,2’si memnun değil ve %34,5’inin kararsız veya cevaplamak istemedikleri belirlenmiştir. Buradan katılımcıların üniversite yerleşkesindeki heykel ve plastik objelerden memnun olmadıkları görülmektedir.

A28 “Kışın yolların kardan temizlenmesi güvenli yürüyüş fırsatı” sorusunda ($\bar{x}=2,33$), katılımcıların %22,2’sinin memnun , %41,4’ünün memnun değil ve %35,1’inin kararsız veya cevaplamak istemedikleri tespit edilmiştir. Buradan öğrencilerin yolların temizlenmesinden memnun olmadıkları görülmektedir. Kış aylarında yolların buzlanmasından dolayı öğrenciler mesafe kat etmekte zorluk çekmekte ve bazı durumlarda sakatlanmalar meydana gelebilmektedir.

A29 “Durgun ve hareketli su yüzeyleri havuzların yeterliliği” sorusunda ($\bar{x}=1,98$), katılımcıların %14’ünün memnun, %48,7’sinin memnun olmadığı ve %36’sının kararsız veya cevaplamak istemedikleri belirlenmiştir. Buradan öğrencilerin yerleşkede bulunan su yüzeylerinin oldukça yetersiz buldukları ve bu durumdan hiç memnun olmadıkları görülmektedir.

A30 “Yerleşkede kendinizi huzurlu hissetme” sorusunda ($\bar{x}=2,89$), katılımcıların %34,3’ünün memnun, %30,5’inin memnun olmadığı ve %33,9’unun kararsız veya cevaplamak istemedikleri tespit edilmiştir. Öğrencilerin yerleşkede huzurlu hissetmeleri konusunda memnun oldukları görülmektedir. Yerleşkede bulunan geniş açık-yeşil alanlar öğrencilere huzur vermektedir.

A31 ‘Genel olarak yerleşkeden memnuniyet’ sorusunda ($\bar{x}=3,08$), katılımcıların %39,8’inin memnun, %22,8’inin memnun olmadığı ve %36,3’ünün kararsız veya cevaplamak istemedikleri belirlenmiştir. Öğrenciler yerleşkeden genel anlamda memnun olduklarını dile getirmişlerdir.

Fakültelere göre fiziki doku kullanımlarına yönelik düşünceleri

Anket çalışmasının sonunda katılımcılara yerleşkede dış mekân kullanımlarına yönelik eksik ve önerileriniz varsa lütfen ekleyiniz. Şeklinde soru sorulmuş ve önerileri aşağıdaki şekildedir.

➤ İletişim fakültesi öğrencilerinin istekleri:

- Bisiklet yolunda hiçbir güvenlik birimlerinin olmaması,
- Üniversite otelinin önündeki kaldırım ve yolların ışsız ve bitki yönünden eksik olması,
- Gece sinemasının olmaması,
- Peyzaj düzenlemesi, yollar, yeşil alanlar oldukça güzel ulaşım rahat,
- Gençlerin eğlenebilmesi için yeterli aktivite imkanlarının bulunmaması,
- Yerleşkede yeterli alan mevcut ve kaykay parkı gibi aktivite alanları olmalı,

İletişim öğrencileri genel olarak yerleşkeden memnunlar. Fakat yerleşkenin güvenlik konusunun yetersiz kaldığını ve gençler için aktivite alanlarının yetersiz olmasından şikayetçilerdir.

➤ Mimarlık ve Tasarım fakültesi öğrencilerinin istekleri:

- Ulaşım sıkıntısı var kız yurtlarından fakültemize gitmek zor. Fonksiyon dağılımı eşit değildir ve fakültenin çevresinde ticari alanın olmaması,
- Ulaşım yetersizliği ve öğrenci odaklı tasarım ve fakültenin olmaması,
- Fakültenin etrafında boş alanların otopark kullanımını yerine ortak mekanların oluşturulması otoparkların daha çok kapalı ve dış taraflarda tercih edilmeli,
- Ulaşım ağlarının geliştirilmesi Mimarlık Fakültesinin yakınında durak ve ışıklandırılmanın olmaması,

- Toplu taşımalarından okula ulaşım zor ve güvensiz olması,
- Gölgeleştirmeli oturma alanlarının olmaması,
- Ağaç ve yeşillendirme ve oturma alanlarının olmaması,
- Kantin yetersizliği,
- Trafik ışıklarının yetersizliği,
- Yönlendirme levhaları olmaması,
- Araçlar sinyal kullanmaması,
- Yönlendirme tabelaları çok eksik olması,
- Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin çevre düzenlemesi yetersizliği,
- Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin üst tarafında durak bulunmaması,
- Mimarlık ve Tasarım Fakültesinde copy-center olmaması,
- Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ile güzel sanatlar fakültesi arası yeşil alanların yetersizliği ve çevre kirliliğinin çok fazla olması,
- G4 fakültenin yakınından geçmemesi,
- KYK yurtlarından Mimarlık ve Tasarım Fakültesine doğrudan otobüs ulaşımının yetersizliği,
- Mimarlık ve Tasarım Fakültesinde uzun süre kalanlar için güvenlik ve sosyal faaliyet yetersizliği,
- Kapalı spor salonu yetersizliği,
- Bitkilerin yetersizliği,
- Başı boş hayvanların varlığı,
- Üniversite yerleşkenin gece vakti aydınlatmasının eksik olması,
- Dış mekanlarda aydınlatma, anıt, rekreasyon alanı yetersizliği mevcut. Karanlık ve güvensiz hissettiren alanların normale dönmesi için aydınlatma direkleri temin edilmeli.
- Hastane çevresinde otopark sıkıntısının çözülmesini talep ederim.
- Ücretsiz geziler, sosyal aktivitelerin fazla olması yeşil alanlardaki bankların fazla olması, fakülteler arası ulaşım imkanlarının artırılmasını talep etmekteyim.

Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencileri, fakültelerine ulaşımın sıkıntılı olduğunu, çevre düzenlemesinin eksik olduğunu, fakülte önünde otobüs durağının olmadığını,

fakülte çevresinde donatı elemanlarının olmadığını ve fakülte çevresinin çamurlu olduğunu, tüm bu sebeplerden dolayı sıkıntı çektiklerini dile getirmişlerdir.

➤ **Sağlık Meslek Yüksek Okulu öğrencilerinin istekleri:**

- Ulaşım sorunu, okula gelirken yarım saat otobüs bekliyoruz ve KYK yurtlarının önünde inip rampa çıkıyoruz bu yüzden defalarca derse geç kalmaktayız, bu sorunun çözülmesini rica ediyoruz.
- Eğlenme ve oturup sohbet etme yerlerinin eksik olması,
- Kışın ulaşımın kötü olması ve duraklarda yer olmaması bizim için büyük sorun olmaktadır.

Sağlık Meslek Yüksek Okulu yerleşkenin güney kısmında bulunmaktadır. Bu noktada çok fazla fakülte bulunmadığından ulaşım sıkıntılıdır. Ayrıca bu fakültenin çevre düzenlemesi, gölgeli oturma alanları mevcut değildir. Öğrenciler bu konularda şikayetçilerdir.

➤ **Veteriner fakültesi öğrencilerinin istekleri:**

- Otobüs durakları çok uzak ve bize dışarıda zaman geçirmek için rekreasyon alanı bulunmamaktadır.
- Işıklandırma ve kaldırım yetersiz olması,
- Sessiz sakin yerlerin az olması,
- Araçların yayalara saygısının olmaması özellikle otobüs ve minibüsler çok hızlı araç kullanması,
- Dinlenme yerlerini öğrenci sayısına göre az olması,
- Sportif etkinliklerinin tanıtımların yetersiz olması,
- Bazı insanların zorla tiyatro bileti satmaya zorlanması,
- Oturup vakit geçirecek yerlerin yetersiz olması, özellikle veterinerlik ve ziraat fakülteleri yakınında camii, kafe gibi mekanların olmaması,
- Veteriner fakültesi etrafı çok boş bırakılmış. Otobüs durağına çok uzak olması,

- Köpek ve kediler için kulübe aynı zamanda (kedi evleri örneğın) kuş yuvalarının olmaması,
- Kaldırımlar ve ışıklandırmalar yetersiz özellikle Veteriner Fakültesi ve Ziraat Fakültesi civarında yetersiz kalmasından memnun değilim.

Veteriner fakültesi öğrencilerin genel şikâyeti yaya yolunun sorunlu olması, fakülte yakınında vakit geçirilecek alanların kısıtlı olması, otobüs duraklarının uzak olması ve tanıtımların yetersiz kalması şeklindedir.

Fakülte yerleşke merkezinden uzak bir noktada konumlandığından, çevresinde kullanım alanları yapılmamış ve duraklar uzak kalmış durumdadır. Ayrıca fakülte çevresinde de herhangi bir açık-yeşil alan düzenlenmesi bulunmamaktadır.

➤ **Ziraat fakültesi öğrencilerinin istekleri:**

- Yerleşkede neden hastane bulunuyor? Lütfen hastanenin yerininin doğru olmadığını düşünmekteyiz.
- Eğlence mekanları yetersizliği,
- Dış mekân yetersizliği,
- Spor faaliyetleri eksikliği,
- Serbest zamanlarımız değerlendirebilmek için herhangi bir dinlenme veya etkinlik mekanlarının olmamsından memnun değiliz.

Ziraat fakültesi öğrenciler, yerleşkede yeterli dış mekân kullanım alanlarının ve gençler için vakit geçirilecek alanların olmadığını söylemektedirler.

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Günümüzde hızlı bir şekilde meydana gelen nüfus artışından dolayı konut ihtiyacı artmaktadır. Bu konut ihtiyacı ise açık- yeşil alanların yok edilmesiyle giderilmektedir.

Tüm bu nedenlerden dolayı açık-yeşil alanlara olan ihtiyaç arttırmaktadır. Üniversite yerleşkeleri bu açık-yeşil ihtiyacının büyük bir kısmını karşılamaktadır. Üniversite yerleşkelerindeki açık-yeşil alanlar hem kişi başına düşen yeşil alan oranını arttırmakta hem de üniversite öğrencileri için açık-yeşil alan ve dış mekan fiziki alanı oluşturmaktadır.

Araştırmada amaçlandığı şekilde Atatürk Üniversitesi yerleşkesi dış mekân fiziki dokusunun öğrenci memnuniyeti standart anket çalışmasıyla belirlenmiştir.

Çalışmanın anket sorular iki aşamalıdır. İlk aşamasında demografik özellikler sorulmuştur. Anketin ikinci aşamasında yerleşkenin (kampüsün) fiziki dokusu hakkındaki memnuniyet soruları sorulmuş ve analizleri aşağıda verilmiştir.

Atatürk Üniversitesi 23 fakülte ve yaklaşık 400.000 öğrenci sayısı ile Türkiye'nin en eski 6. üniversitesidir. Üniversitenin yerleşkesi, koruluklar ve açık-yeşil alanlar, spor alanları, meydanlar, su yüzeyleri, öğrencilere hizmet veren yapılar (kütüphane, dini tesis, kafeteryalar, bankalar, ptt vb) şeklindeki birimlerden oluşmaktadır. Yerleşke ilk kurulduğundan bugüne kadar hızlı bir şekilde büyümektedir. Öğrenci sayısındaki hızlı artış sonucu yeni fakülteleere olan ihtiyacı arttırmış ve bu nedenle yeni yapıların yapılabilmesi için yerleşke batıya doğru genişlemiştir. Yerleşkede ana ulaşım ring sistemi ile sağlanabilmektedir. Yerleşkede bulunan konut/lojman dokusu eğitim dokusundan ayrılmaktadır. Genel itibari ile yerleşkede bulunan fakülte çevreleri öğrencilerin faydalanabilmesi için alan kullanımları bırakılmıştır. Fakat Ziraat Fakültesi, en eski fakültelerden biri olması ve öğrenci sayısının fazla olmasından dolayı bu fakültenin çevresinde bırakılan alan kullanımı diğer fakültelere göre daha fazladır.

Anket sonuçlarına göre;

Öğrenciler yerleşkesinin genel güvenliğini;

- %58,4'ü güvenli (%9,8'i çok güvenli ve %48,6'sı güvenli),

- %35,2'si güvensiz (%7,2'si çok güvensiz ve %28'i güvensiz),
- %6,4'ünün fikrim yok veya cevaplamak istemiyorum dediği tespit edilmiştir.

Yerleşkede güvensiz hissetilmesinin ana nedeninin;

- %51,0 ile “ıssız ve tehlikeye açık olması”
- %14 ‘ü “Güvenlik birimlerinin yetersiz olması”
- %14'ü “Diğer”
- %13'ü ışıklandırmanın yetersiz olması
- %8'i köpek saldırısı olduğu tespit edilmiştir.

Öğrenciler yerleşkeye ulaşımı;

- %63,4'ü “toplu taşıma”
- %26,2'si “yaya”
- %8,8'i özel oto
- %1,6'sı diğer seçenekleri ile sağladıklarını söylemişlerdir.

Yerleşkede fakülteler arası yaya sirkülasyonu;

- %50 yetersiz

- %28,80 yeterli
- %21,20 fikrim yok olduğu tespit edilmiştir.

Yerleşkenin mevcut alan kullanımı;

- %64,8'inin beğendiği (%14 çok beğeniyorum ve %50,8'i beğeniyorum),
- %35,2'sinin beğenmediği (%9 hiç beğenmiyorum ve %26,2'si beğenmiyorum) tespit edilmiştir.

Yerleşkede sosyo-kültürel faaliyetler ve serbest zamanları değerlendirmek için imkanların;

- %64,4 "yetersiz"
- %23,2 "fikrim yok"
- %12,4 "yeterli" olarak tespit edilmiştir.

Yerleşkenin bitkilendirilmesi;

- %57,72'i "Yeterli" (%14,83 çok yeterli ve %42,89 yeterli),

- %39,68 "Yetersiz" (%12,02 çok yetersiz ve %27,66 yetersiz),
- %2,61 "Fikrim yok" olduğu tespit edilmiştir.

Yerleşkenin en çok beğenilen mevsimi;

- %29,26 ilkbahar,
- %34,47 yaz,
- %23,44 sonbahar,
- %12,83 kış olduğu tespit edilmiştir.

Kış turizmi imkanlarından;

- %81,8 ile yararlanamadıklarını,
- %18,2'si yararlandıkları tespit edilmiştir.

Yerleşkede en güvensiz hissettikleri dış mekanların;

- Erzurum stadı- Merkez amfiler arası,
- Güzel Sanatlar Fakültesi- Mimarlık Tasarım Fakültesi arası ,
- Ziraat Fakültesi- Veteriner Fakültesi arası olduğu tespit edilmiştir.

Yerleşkede yaya olarak karşılaştıkları sorunların;

- Bank ve dinlenme alanlarının yetersiz olmasının,
- Araç yoğunluğunun fazla olmasının,
- Kaldırımların yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

Yerleşkede en çok eksikliği hissedilen mekanların;

- Gençler için serbest zamanları değerlendirme mekanlarının,
- Kapalı spor alanlarının
- Açık spor alanlarının olduğu tespit edilmiştir.

Yerleşke içinde ders programı dışından kalan vakitlerini daha çok;

- Açık-yeşil alanlarda,
- Kafeteryada,
- Kütüphanede geçirdikleri tespit edilmiştir.

Yerleşkede dış mekanlarını tercih etme nedenlerinin;

- Stres atmak,
- Eğlenmek,

- Yürüyüş yapmak olduğu sonucuna varılmıştır.

Kış aylarında genelde ders ve ders çalışma programı dışında kalan serbest zamanlarını;

- Alış-veriş Merkezinde (AVM),
- Kafeteryada,
- Arkadaşlarla kent merkezinde dolaşarak geçirdikleri belirlenmiştir.

Atatürk Üniversitesinin yerleşkesinin doğu yerleşkesinin alan kullanımı, bitkilendirilmesi, aydınlatılması, rekreasyon alanları, genel güvenliği yeterli ve güzel durumdadır. Anket sonuçlarında yerleşkenin fiziksel ve altyapı çalışmalarının yetersiz çıkmasının nedeni Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğrencilerinin buldukları fakülte çevresine göre değerlendirmesidir. Batı yerleşkesinin, aydınlatılması, dış mekan kullanım alanları, çevre düzenlemesi tamamlandığında yerleşkenin beğeni/memnuniyet düzeyinin artacağı düşünülmektedir.

Yerleşkenin beğeni düzeyinin artırılması ve öğrenciler için daha kullanışlı alanların oluşturulabilmesi için;

- Kapalı aktif ve pasif rekreasyon alanlarının artırılması,

- Batı yerleşkesinde spor alanları ve meydan oluşturulması ile yol ve kaldırımların tekniğine uygun olarak bitkilendirilmesi,
- Yeni rekreasyon alanların oluşturulması,
- Bisiklet yollarının tüm yerleşkeyi kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmesi,
- Açık-yeşil alanlarda daha çok fiziki donatılara yer verilmesi,
- Eğitim-öğretim döneminin kış aylarında olmasına rağmen, öğrenciler kış mevsiminden %12,83 oranında memnundurlar. Eğitim-öğretiminin kış mevsimine rastladığından bu aylarda öğrenci memnuniyetini arttırmaya yönelik kış sporları ağırlıklı tasarım ve uygulamalara gidilmelidir.
- Özellikle bitkisel uygulamalarla kış peyzajını öne çıkaracak uygulamalara gidilmelidir.
- Bu çalışma ile öğrencilerin kış turizm imkanlarından %81,8 gibi büyük bir oranda yararlanmadıklarını sonucuna varılmıştır. Bu yüzden kış turizm fırsatlarından öğrencilerin daha fazla yararlanmasına yönelik planlamaların yapılması gerekmektedir.
- Özellikle batı yerleşkesinde henüz bitkisel tasarımı yapılmayan alle niteliği gösteren yollarda uygun donatı elemanlarıyla biyoklimatik konforlu alanlar oluşturulmalıdır. Bu alanlar boyunca öğrenci kullanımına yönelik küçük oturma birimleriyle desteklenmeli, gece aydınlatılmasına yönelik planlamalar yapılmalıdır.

Türkiye’de üniversite okuyan bireylerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu nedenle yeni üniversiteler yapılmakta veya mevcut üniversite yerleşkeleri genişlemektedir. Bu

Çalışma sonucunda bir kış mevsiminin sert geçtiği şehirlerde üniversite yerleşkesinde nelerin olması gerektiği, daha çok nelere ihtiyaç duyulduğu belirlenmiştir. Bundan dolayı yapılan bu çalışma özellikle soğuk iklim bölgelerindeki yerleşke planlama, tasarım ve uygulamalara yol gösterebilecek veriler içermesi açısından önemli sonuçlara ulaşılmıştır. Yapılan alışmanın, Atatürk Üniversitesi Yerleşkesi için öğrencilerin memnuniyet seviyesini arttırmasına yönelik sorun tanımlama ve uygulamaya dönük veriler içermesi ve bazı öneriler getirmesi bakımından yararlı olacağı düşünölmektedir.

KAYNAKLAR

- Abu-Ghazze, T.M.,1999. Communicating Behavioral Research to Campüs Design Factors Affecting the Perception and Use of Outdoor Spaces at the University of Jordan. Environment and Behavior, Vol. 31 No. 6,764-804.
- Açıkay, S.H., 2015. Kent İçi Üniversite Kampüslerinin Ekolojik Peyzaj Tasarım İlkeleri Kapsamında İrdelenmesi. (Y.Lisans Tezi), Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Açıksöz, S.,Cengiz, B., Bekci, B., Cengiz, C., Cengiz Gökçe, G.,2014. Üniversite Yerleşkelerinde Açık ve Yeşil Alan Sisteminin Planlanması ve Yönetimi: Bartın Üniversitesi Kutlubey-Yazıcılar Yerleşkesi. Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, 14(2), 222-236.
- Adams, R., Martin, S., Boom, K.,2017. University culture and sustainability: Designing and implementing an enabling framework. Journal of Cleaner Production 171, 434-445.
- Ağduman, F., 2014. Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Motivasyon ve Tatminlerinin İncelenmesi. (Y.Lisans Tezi), Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Aksu, A.,2016. Atatürk Üniversitesi Merkezi Açık-Yeşil Alandaki Fiziki Değişim Memnuniyetinin Belirlenmesi. (Y.Lisans Tezi), Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Akyol, E., 2006.Kent Mobilyaları Tasarım ve Kullanım Süreci. (Y.Lisans Tezi), Fen Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Akyüz, H., Türkmen, M., 2016. Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Faaliyetlerine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Bartın Üniversitesi Örneği. International Journal of Science Culture and Sport, 4 (1), 340-357.
- Anonim, 2019a. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5bf905977b0c28.14348574 (11.03.2019)
- Anonim, 2019b. <https://kimkurdu.com/bologna-universitesinin-kurucusu-kimdir-dunyanin-en-eski-universitesi/> (11.03.2019)
- Anonim, 2019c. <http://www.egitimtercihi.com/spot/14251-dunyanin-ilk-universitesi-hangisi.html> (11.03.2019)
- Anonim, 2019d. <https://circlelove.co/universite-tanimi-universitelerin-tarihsel-gelisimi/> (12.03.2019)
- Anonim,2019e.<https://www.nedirnedemek.com/yerle%C5%9Fke-ne-demek> (12.03.2019)
- Anonim, 2019f. <https://www.nedir.com/rekreasyon> (13.03.2019)
- Anonim, 2019g. https://www.erkurum.bel.tr/IcerikDetay_cografi_ozellikleri/1046/I.html (13.03.2019)
- Anonim, 2019h. <https://atauni.edu.tr/gelisim-oykusu> (15.03.2019)
- Anonim, 2019i. <https://atauni.edu.tr/kampuste-yasam> (15.03.2019)
- Anonim, 2019i. <https://atauni.edu.tr/tarihce-37> (17.03.2019)
- Anonim, 2019j. <https://www.sabanciuniv.edu/tr/kampus-sehir> (17.03.2019)
- Anonim, 20019k. <https://www.ku.edu.tr/tr/node/1244> (18.03.2019)
- Anonim 2019l. (<https://www.sabanciuniv.edu/tr/kampus-sehir> (19.03.2019)
- Anonim 2019m. <http://www.basta.bilkent.edu.tr/Iletisim/iletisim.html> (18.03.2019)
- Anonim 2019n. <https://galeri.uludagsozluk.com/r/%C3%A7ukurova-%C3%BCniversitesi-233831/> (20.03.2019)

- Anonim 2019o. <https://www.altensis.com/proje/ozyegin-universitesi-kampusu/> (19.03.2019)
- Anonim 2019ö. <https://www.emlaklobisi.com/bilgi-bankasi/en-fazla-universitesi-olan-iller-91137> (19.03.2019)
- Anonim 2019p. <https://www.glassdoor.com/Photos/Columbia-University-Office-Photos-IMG1111918.htm> (16.03.2019)
- Anonim 2019f. <https://twitter.com/havadankayseri/status/977863821497913344> (20.03.2019)
- Anonim 2019r. <https://www.aysetolga.com/harvard-universitesi-hakkinda-20-ilginc-bilgi> (16.03.2019)
- Anonim 2019s. <https://www.facebook.com/sabanciuni2017girisliler/photos/a.1875543506038470/1877300705862750/?type=3&theater> (18.03.2019)
- Anonim 2019ş. <https://www.sabanciuniv.edu/tr/aracla-ulasim> (18.03.2019)
- Anonim 2019t. <https://www.tc.columbia.edu/dirp/hotel--travel/campus-map/> (16.03.2019)
- Anonim 2019u. <https://www.ius.edu.ba/tr/haberler/ius-bilkent-universitesi-ile-erasmus-anlasmasi-imzaladi> (18.03.2019)
- Antalyalı, Ö.L.,2007. Tarihsel Süreç İçerisinde Üniversite Misyonlarının Oluşumu. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6, 25-40.
- Arslan, H., 2014.Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Değerlendirme Tercihleri: Çankırı Karatekin Üniversitesi Örneği. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. Sayı 40.
- Atabek, E.,2002. Kamusal Mekanlarda Kalite: Yıldız Teknik Üniversitesi Kampüsü'nde Kullanıcı Görüşlerine Dayalı Kalite Değerlendirmesi. (Y.Lisans Tezi), Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Ayvacı, G., 2009. Üniversite Kampüslerinde Dış Mekân Tasarımında Kullanıcı Gereksinimlerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. (Y.Lisans Tezi), Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Balcı, V., İlhan, A., 2006.Türkiye'deki Üniversite Öğrencilerinin Rekreatif Etkinliklerine Katılım Düzeylerinin Belirlenmesi. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 4 (1), 11-18.
- Baylan, E., Şehribanoğlu, S., Şatır, O., 2017. Rekreasyona Verilen Önem ve Fiziksel Peyzaj Özellikleri Arasındaki Bağlantılar: Bendimahı Havzası (Van) Örneği. 4. Disiplinlerarası Turizm Araştırmaları Kongresi, Kuşadası, Aydın.
- Bayraktar, N., Tekel, A.,Yalçın Erçoşkun, Ö.,2008.Ankara Atatürk Bulvarı Üzerinde Yer Alan Kentsel Donatı Elemanlarının Sınıflandırılması, Değerlendirilmesi ve Kent Kimliği İlişkisi. Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dergisi. 23 (1),105-118.
- Berköz, E.,1983. Güneş Işınımı ve Yapı Dizayını. (Profesörlük Tezi), İ.T.Ü.Mimarlık Fakültesi, İstanbul.
- Bucaklı, Z. 1999. İstanbul Metropolitan Alanının Yeşil Alan Sisteminin Analizi. (Y.Lisans Tezi), Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Büyükşahin Sıramkaya, S., Çınar, K., 2012. Üniversite Kampüs Yerleşkelerinde Ortak Kullanım Mekanlarının İncelenmesi: Selçuk Üniversitesi Alâeddin Keykubat

- Kampüsü Örneği. Selçuk Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Dergisi,27 (3), 62-72.
- Calvo –Sotelo, C.,2010. The concept of “Educational Campus” and its application in Spanish universities. CELE Exchange,8.
- Coşgun, S., 2013. Kentsel Tasarım Kapsamında Kentsel Peyzaj Tasarımı ve Diyarbakır Kayapınar Örneğinde İrdelenmesi. (Y.Lisans Tezi), Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çınar, E., 1998. Üniversite Kampüs Planlaması ve Tasarımı Üzerine Bir Araştırma. (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Dagiliute,R., Liobikiene, G., Minelgaite, A., 2018. Sustainability at universities: Students’ perceptions from Green and Non-Green universities. Journal of Cleaner Production 181,473-482.
- Dempsey,S., Lyons, S., Nolan, A.,2018. Urban Green Space and Obesity in Older Adults: Evidence from Ireland. SSM- Population Health, 4, 206–215.
- Dunnet, N., Swanwick, C., Wooley, H., 2002. Improving Urban Parks, Play Areas and Open Spaces. 217 p., University of Sheffield. Queen’s Printer. London.
- Düzenli, T., Mumcu, S., Özdemir Işık, B., 2016. Gençlerin İhtiyaçlarına Bağlı Olarak Kampus Açık Mekân Tasarımı. İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi,6 (13), 121-130.
- Eminağaoğlu, Z., Arslan Muhacir, E.S., 2018. Artvin Çoruh Üniversitesi Kampüs Alanlarının Planlama ve Tasarım İlkeleri Kapsamında Değerlendirilmesi. ARTIUM. (1), 38-43.
- Erçevik, B., Önal, F.,2011. Üniversite Kampüs Sistemlerinde Sosyal Mekân Kullanımları. Megaron dergisi,6 (3),151-161.
- Erçin, Ç., 2005. Mimarlıkta İklim Faktörü ve Bu Faktöre Bağlı Olarak Konut Alanlarında Fiziksel Yerleşme Yoğunluğunun Belirlenmesi İçin İlkeler. (Y.Lisans Tezi), Fen ve Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Lefkoşa.
- Erdoğan, M., 2009. Dünyada ve Türkiye’de Üniversite Yerleşkelerinin Peyzaj Planlama ve Tasarımında, “Üniversite Başarımı ve Sürdürülebilirlik” İlişkisinin İrdelenmesi. (Y.Lisans Tezi), Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Erkman U. 1990. Büyüme ve Gelişme Açısından Üniversite Kampüslerinde Planlama ve Tasarım Sorunları, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi, İstanbul.
- Ertekin, M., Çorbacı, Ö.L.,2010. Üniversite Kampüslerinde Peyzaj Tasarımı (Karabük Üniversitesi Peyzaj Projesi Örneği). Kastamonu Üniversitesi, Orman Fakültesi Dergisi,10 (1), 55-67.
- Gumprecht,B., 2007. The campus as a public space in the American college town. Journal of Historical Geography, 33, 72-103.
- Güçlü, M., 2013. Gençlik Döneminde Boş Zaman Faaliyetlerinin Yeri ve Önemi. Gençlik Araştırmaları Dergisi, 1(1), 160-169.
- Gül, A., Keleş, E., Uzun, Ö. F., 2016. Süleyman Demirel Üniversitesi Öğretim Elemanları ve Öğrencilerinin Yerleşke İçindeki Rekreatif Talep ve Eğilimleri. Süleyman Demirel Üniversitesi Mimarlık Bilimleri ve Uygulamaları Dergisi, 1(1), 26-43.
- Gül, A., Küçük, V., 2001. Kentsel Açık-Yeşil Alanlar ve Isparta Kenti Örneğinde İrdelenmesi. Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, (2), 27-48.

- Gültürk, P., Şişman, E.E.,2016. Yerleşke ve Peyzaj İlişkisi. International Multidisciplinary Conference, 944p, Antalya, Türkiye. Proceedings Book.
- Günel, N.,2013. Türkiye’de Kar Yağışı, Karın Yerde Kalma Süresi ve Daimi Kar Sınırı. Çevrimiçi Tematik Türkoloji Dergisi,1,1-13.
- Güremen, L., 2010. Kentsel Kimliği ve Estetiği Yönüyle Kentsel Donatı Elemanlarının Amasya Kenti Özelinde Araştırılması. E-Journal of New World Sciences Academy, 6 (2).
- Gürün, D.K., Çınar, Ö.,2006. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi’nin Avşar Yerleşke Planının İrdelenmesi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen ve Mühendislik Dergisi, 9(1), 36-41.
- Ibrahim, N., & Fadzil, N. H. 2013. Informal Setting for Learning on Campus: Usage and Preference. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 105, 344-351.
- Irgatoğlu, A. N.,2011. Üniversite Kampusları Fiziksel Gelişim planlaması ve Tasarımı: Yozgat Bozok Üniversitesi Erdoğan Akdağ Kampusu Örneği. (Y. Lissans Tezi), Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Irmak, M.A., Yılmaz, S., Yılmaz, H., Özer, S., Toy, S., 2012. Evaluation of Different Thermal Conditions Based on the Under Different Kind of Tree Types- As a Specific Case in Ata Botanic Garden in Eastern Turkey. Global NEST Journal,15 (1), 131-139.
- Işık, Ş., 2008. Türkiye’de Üniversitelerin Kentleşme Üzerine Etkileri. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 10 (3), 159-181.
- Karaaslan M. 1979. Üniversite Kampus Planlaması, Edirne Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi, Edirne.
- Karakaş B. 1999. Üniversite Kampüslerinin Fiziksel Gelişim Planı Hazırlama Süreci ve Bartın Orman Fakültesinin Bu Bağlamda İrdelenmesi. (Peyzaj Yüksek Mimarlığı Tezi), Z.K.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Karaküçük, S, 2005. Rekreasyon (Boş Zamanları Değerlendirme) “kavram, kapsam ve Bir Araştırma (5. Baskı), 423 p. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Karaşah, B., Sarı, D., Yaman, Y.K.,2016. Bir Yerleşke Peyzaj Tasarımı: Artvin Çoruh Üniversitesi Şehir Yerleşkesi. Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 32 (3).
- Karataş, A., Kılıç,S., 2017. Sürdürülebilir Kentsel Gelişme ve Yeşil Alanlar. Siyasal: Journal of Political Sciences, 26 (2), 53–78.
- Kardan, O., Gozdyra, P., Misic, B., Moola, F., Palmer, L.J., Berman, M.G., 2015. Neighborhood Greenspace and Health in a Large Urban Center.
- Kaya, S., Başar, H., Can, T., Müderrisoğlu, H., 2016. Düzce Üniversitesi Konuralp Yerleşkesinde Görsel Peyzaj Kslitesinin Değerlendirilmesi. Ormanlık Dergisi, 12 (2), 123-142.
- Konijnendijk, C.C.,2000. Adapting forestry to urban demands-role of communication in urban forestry in Europe. Landscape and Urban Planning, 52 (2-3), 89-100.
- Kurdoğlu, B. Ç., Özdemir Işık, B., Bayramoğlu, E., 2013. Doğal-Yapay Peyzaj Materyalleri ve Kullanıcı İlişkisi: KTÜ Kanuni Yerleşkesi Örneği. Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, 13 (1), 164-174.
- Kurdoğlu, B.Ç., Çelik, K.T.,2016. Yerleşke donatı bilgi sistemi (YEDBIS) oluşturulması üzerine bir çalışma. Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi.17 (1), 11-20.

- Kurtoğlu, A., 2010. Kampüs Tasarımında Eylem Yönlendiricisi ile Sosyal Etkileşimin Değerlendirilmesi. (Y.Lisans Tezi), Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kuşkun, P., Yılmaz, H.,2003. Erzurum Kent Bütününde Donatı Elemanlarının Kullanımı Üzerine Bir Araştırma. Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi. 34 (4), 345-351.
- Küçük, S., 2015.İş Görenlerin Rekreasyonel Etkinliklere Katılım Düzeyi ile Çalışma Performansları Arasındaki İlişkiyi Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma. (Y.Lisans Tezi),Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kweon, B.S., Ellis, C.D., Lee, J., Jacobs, K., 2017. The Link Between School Environments and Student Academic Performance. *Urban Forestry & Urban Greening*, 23, 35–43.
- Lawton, J. 2007. The Urban Environment. Summary of the Royal Commission on Environmental Pollution's report. Twenty-sixth report. 237 p., HMSO. London.
- Leitner, M.J. and Leitner, S.F. (2004). *Leisure Enhancement*. (Third Edition). London: The Haworth Press, Oxford, 4.
- Matloob, F.A., Sulaiman, A.B., Ali, T.H., Shamsuddin,A., Mardyya,W.N.,2014. Sustaining Campuses Through Physical Character- The Role Of Landscape. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 140, 282–290.
- Mcfarland, A.L., Waliczek, T.M., Zajicek, J.M.,2018. The Relationship Between Student Use of Campus Green Spaces and Perceptions of Quality of Life.*Her Tecnoogy*,18 (2), 232-238.
- Mcnamara, S., 2000. The Stress Process Introduction. *Stress in Young People*, British Library Cataloguing-in-publication Data. Continuum, London and Newyork, 1-27.
- Nowak, D. J., Dwyer, J.F., 2007. Understanding the Benefits and Costs of Urban Forest Ecosystems.In: *Urban and Community Forestry in the Northeast* (Ed:Kuser, J.E.)Springer Netherlands ISBN 978-1-14020-4288-1,p. 25-41.
- Önder,S., Polat, A.T.,2012. Kentsel Açık-Yeşil Alanların Kent Yaşamındaki Yeri ve Önemi. *Kentsel Peyzaj Alanlarının Oluşumu ve Bakım Esasları Semineri*, Konya.
- Özer, S., Aklıbaşında, M., Zengin, M.,2010. Erzurum Kenti Örneğinde Kullanılan Kuşatma Elemanlarının Kent İmajı Üzerindeki Etkileri. *Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi*.,7 (2),123-130.
- Özhancı, E., Yılmaz, H.,2011. Rekreasyon Alanlarının Görsel Peyzaj Kalitesi Yönünden Değerlendirilmesi; Erzurum Örneği. *Iğdır Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*. 1 (2), 67-76.
- Öztürk, S., Özdemir, Z.,2013. Kentsel Açık ve Yeşil Alanların Yaşam Kalitesine Etkisi "Kastamonu Örneği". *Kastamonu Üniversitesi, Orman Fakültesi Dergisi*, 13 (1),109-116.
- Regehr,C., Glancy,G.D., Carter,A., Ramshaw, L.,2017. Acomprehensive Approach to Managing Threats of Violence on a University or College Campus. *International Journal of Law and Psychiatry*, 54, 140–147.
- Sabancı, G., 2016. Öğretim Elemanlarının Rekreasyonel Faaliyetlere Katılımlarını Engelleyen Faktörlerin Belirlenmesi. (Y.Lisans Tezi), Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.

- Sağlık, A., Sağlık, E., Kelkit, A.,2014. Kentsel Donatı Elemanlarının Peyzaj Mimarlığı Açısından İrdelenmesi: Çanakkale Kent Merkezi Örneği. 1.Uluslararası Kentsel Planlama-Mimarlık-Tasarım Kongresi, Kocaeli, Türkiye.
- Sarı, İ., Kaya, E., 2016. Serbest Zaman Tatmini Okul Başarısını Arttırır mı? Üniversite Öğrencilerinin Serbest Zaman Tatmini ve Genel Not Ortalaması Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. İnönü Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 3 (2),11-17.
- Sarıcaoğlu, H., 2011.Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik İyi Olma Düzeylerinin Kişilik Özellikleri ve Öz-Anlayış Açısından İncelenmesi. (Y.Lisans Tezi), Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Schwarzenegger, A., 2005. The Health and Social Benefits of Recreation.Sacramento, 29 p, California.
- Tekin, R., Kılıç, M.,2014. Kampüs İçi Ulaşımında Alternatif Seçimler: Karabük Üniversitesi Örneği. Uluslararası İşletme ve Yönetim Dergisi, 2 (3), 262-285.
- Tetik, A.D.,2013. Üniversite Kampüsleri Tasarım Kriterlerinin Türkiye’de 2006 Sonrası Yeni Kurulan Devlet Üniversitelerinde İrdelenmesi. (Y.Lisans Tezi), Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tolon, M.B.,2006. Üniversite Kampüsleri Dış Mekân Tasarım İlkeleri ve Ankara Üniversitesi Gölbaşı Kampüsü Peyzaj Tasarımı. Y.Lisans Tezi), Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Torkildsen, G. 1999. Leisure and recreation management. London: E & FN Spon.
- Turgut, H.,Yeşil,P., Yılmaz,S.,2009. Determining the recreational demands and tendencies of students at Atatürk University through questionnaires. Atatürk University Agricultural Faculty Department of Landscape Architecture, 4 (3), 152-158.
- Türeyen, M. N., 2002, Yükseköğretim Kurumları- Kampuslar, Tasarım Yayın Grubu.
- WHO, 2012. World Suicide Prevention Day 2012 (Report). World Health Organization, New York and Geneva.
- Yaşartürk, F., 2013. Lise ve Üniversite Öğrencilerinin Rekreatif Eğilimlerinin Belirlenmesi. (Y.Lisans Tezi), Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yazıcı, A.B., 2007. Bir Sosyal Çevre Olarak Yerleşke Kimliği Oluşmasında Donatı Elemanlarının Önemi: Başkent Bağlıca Yerleşkesi Üzerine Alan Çalışması. (Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yekrek, T.,1999. Üniversite Kampüsü Yerleşim Sistemlerinin Fiziksel Planlamayla Olan İlişkisi ve Önemi. . (Y.Lisans Tezi), Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yerlisu Lapa, T., Ardahan, F., 2009. Akdeniz Üniversitesi Öğrencilerinin Serbest Zaman Etkinliklerine Katılım Nedenleri ve Değerlendirme Biçimleri. Spor Bilimleri Dergisi. Hacettepe J. of Sport Sciences, 20 (4), 132–144.
- Yıldızoğlu, M.Z.,2006. Üniversite Yerleşkeleri Fiziksel Gelişim planlaması ve Tasarımı: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi Örneği. (Y.Lisans Tezi), Fen Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Yılmaz, H., Irmak, M.A., 2012. Yerleşke Planlamasında Bitkisel Tasarım İlkeleri; Atatürk Üniversitesi Yerleşkesi Örneği. Atatürk Üniversitesi Yayınları, 192 p, Erzurum.
- Yılmaz, H., Özer, S., 1997. Gürültü Kirliliğinin Peyzaj Planlama Yönünden Değerlendirilmesi ve Çözüm Önerileri. Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 28 (3), 515-531.

- Yılmaz, H., Yılmaz, S., Demircioğlu Yıldız, N.,2003. Kars Kent Halkının Rekreatif Talep ve Eğilimlerinin Belirlenmesi. Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi. 34 (4), 353-360.
- Yılmaz, H.,1995. Erzurum Kenti Okul Bahçelerinin Peyzaj Mimarlığı İlkeleri Yönünden İncelenmesi. Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 26 (4), 537-547.
- Yılmaz, H.,2019.Atatürk Üniversitesi Merkez Yerleşkesi Açık-Yeşil Alan Avlusu Peyzaj Tasarımı ve Uygulama Süreci.Akademik Ziraat Dergisi,8 (1),127-134.
- Yılmaz, S., Bulut, Z., Yeşil, P., 2005. Kent Ormanlarının Kentsel Mekâna Sağladığı Faydalar. Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 37 (1), 131-136.
- Yılmaz, S., Mumcu, S., 2016. Urban Green Areas and Design Principles. Environmental Sustainability and Landscape Management, Recep Efe, İsa Cürebal, Abdalla Gad, Brigitta Tóth.Sofia,100-119.
- Yılmaz, S., Yılmaz, H.,2005. ABD'den Örnek Bir Üniversite Yerleşkesi; Cornell Üniversitesi.2.Ulusal Üniversite Yerleşke Planlaması ve Çevre Düzenlemesi Çalıştayı, 9-10 Haziran Kahramanmaraş, Bildiriler.
- Yılmaz,T., Zırhlıoğlu, B., Olgun, R. 2013. Üniversite Yerleşke Alanlarında Su Kullanımlarının İncelenmesi: Akdeniz Üniversitesi Örneği. İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi, 7, 13-21.
- Yiğit, İ., 2018. Üniversite Topluluklarında Rekreatif Faaliyetlere Katılan Bireylerin Serbest Zaman Tatmin Düzeylerinin İncelenmesi. (Y.Lisans Tezi), Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

ÖZGEÇMİŞ

Nursevil YUCA, 1993 yılında İstanbul'da doğdu.Ortaokul eğitimini Mahmut Şevket Zırh İlköğretim Okulu'nda, liseyi İstanbul Başakşehir lise'de tamamladı.2012 yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Peyzaj Mimarlığı'na başladı 2016 yılında mezun oldu ve 2016-2019 eğitim döneminde Atatürk Üniversitesi Fen bilimleri Enstitüsün'de yüksek lisans eğitimine devam etmektedir.

